

F.G. EUROPE

**Ανώνυμη Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία Ηλεκτρικών
και Ηλεκτρονικών Συσκευών**

Διακριτικός Τίτλος : F.G. EUROPE A.E.

Λ. Βουλιαγμένης 128 – 166 74 Γλυφάδα Αττικής

ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ 125776001000

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Χρήσης 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2018

**Σύμφωνα
με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007
και με τις επ' αυτού εκτελεστικές Αποφάσεις του Δ/Σ της Επιτροπής
Κεφαλαιαγοράς**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
- Δηλώσεις Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου.....	3
- Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	4
- Έκθεση Ελέγχου Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.....	38
- Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.....	45
- Πληροφορίες άρθρου 10 ν.3401/2005.....	128
- Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης.....	128
- Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2018 (επισυνάπτεται).....	

F.G. EUROPE A.E.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, κ.κ. Γεώργιος Φειδάκης, Πρόεδρος Δ.Σ., Ιωάννης Παντούσης Διευθύνων Σύμβουλος και Κωνσταντίνος Δεμέναγας εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., υπό την ως άνω ιδιότητά τους, δηλώνουμε ότι, εξ όσων γνωρίζουμε :

A. Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσεως 1/1-31/12/2018, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας F.G. EUROPE A.E., καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.

B. Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και την θέση της Εταιρείας F.G. EUROPE A.E. καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένου ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Γλυφάδα 22 Μαρτίου 2019

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΕΙΔΑΚΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΟΥΣΗΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΔΕΜΕΝΑΓΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ/Σ

F.G. EUROPE A.E.
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 1/1-31/12/2018

Κύριοι Μέτοχοι,

Το Διοικητικό Συμβούλιο της F.G. EUROPE A.E. σας υποβάλλει για την κλειόμενη χρήση 1/1-31/12/2018 την Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου την οποία συνέταξε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, όπως έχουν αντικατασταθεί, από 1-1-2019, από τα άρθρα 150-154 του Νόμου 4548/2018, του νόμου 3556/2007 (Φ.Ε.Κ. 91Α/30.4.2007) και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ιδίως την Απόφαση με αριθμό 7/448/11.10.2007 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στην παρούσα Έκθεση συνοπτικά αναφέρονται πληροφορίες που αφορούν την εξέλιξη των δραστηριοτήτων, την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα, τη συνολική πορεία της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την υπό εξέταση χρήση, καθώς και τις μεταβολές που επήλθαν.

Αναφέρονται επίσης τα σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της υπό εξέταση χρήσης και η επίδρασή τους στις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις Εταιρικές και Ενοποιημένες, οι κίνδυνοι και οι απειλές που ενδέχεται να προκύψουν για την Εταιρεία και τον Όμιλο καθώς και οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων σύμφωνα με το ΔΛΠ 24.

Οι Εταιρείες του Ομίλου της F.G. EUROPE :

F.G. EUROPE A.E. : Μητρική εταιρεία του Ομίλου. Εισηγμένη στο Χ.Α. από το 1968. Δραστηριοποιείται στους τομείς, των διαρκών καταναλωτικών αγαθών, (μέσω της εισαγωγής και εμπορίας Κλιματιστικών Μηχανημάτων παντός τύπου για οικιακή και επαγγελματική χρήση, Λευκών Οικιακών Συσκευών και Μικροσυσκευών).

Η F.G. EUROPE αντιπροσωπεύει κατ' αποκλειστικότητα εδώ και χρόνια τα προϊόντα δύο εκ των μεγαλύτερων κατασκευαστών στον τομέα των διαρκών καταναλωτικών αγαθών, του Ιαπωνικού οίκου Fujitsu General Ltd, και από το 2012 των Κλιματιστικών και των Λευκών Συσκευών του Κινεζικού οίκου MIDEA. Η MIDEA είναι από τις μεγαλύτερες κατασκευάστριες και εξαγωγικές εταιρείες ηλεκτρικών οικιακών συσκευών παγκοσμίως.

Παράλληλα, η F.G. EUROPE προωθεί Λευκές οικιακές συσκευές με το δικό της διαχρονικό brand ESKIMO, του οποίου η παρουσία στην Ελληνική αγορά χρονολογείται από το 1958.

Η F.G. EUROPE με ισχυρή εξαγωγική δραστηριότητα στην Νοτιοανατολική Ευρώπη, δραστηριοποιείται σε 12 συνολικά χώρες, αντιπροσωπεύοντας κατ' αποκλειστικότητα τα

προϊόντα της Fujitsu General Ltd και της MIDEA. Από το 2015 ανέλαβε την αποκλειστική διάθεση των κλιματιστικών MIDEA και στα Βαλκάνια και από το 2017 σε Μεγάλη Βρετανία και Ιρλανδία.

FG EUROPE KLIMA TEKNOLOJILERI SANAYI VE TICARET A.S. : Ιδρύθηκε το 2014, με έδρα την Κωνσταντινούπολη. Αντικείμενο της εταιρείας είναι η πώληση κλιματιστικών όλων των τύπων στην αγορά της Τουρκίας. Το κεφάλαιο της ανέρχεται σήμερα σε € 4.604 και η F.G. EUROPE A.E. συμμετέχει σε αυτήν με ποσοστό 55%.

FG EUROPE ITALIA S.P.A. : Συστήθηκε το 2014, με έδρα το Μιλάνο. Αντικείμενο της εταιρείας είναι η πώληση κλιματιστικών GENERAL στην Ιταλική αγορά. Το αρχικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε € 1.402 και η F.G. EUROPE A.E. συμμετέχει σε αυτήν με ποσοστό 100%.

FG EUROPE UK LIMITED : Ιδρύθηκε την 14/2/2017 με έδρα το Λονδίνο. Αντικείμενο της εταιρείας είναι η πώληση όλων των τύπων κλιματιστικών στην επικράτεια της Μεγάλης Βρετανίας και της Ιρλανδίας. Το αρχικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε € 587 και η F.G. EUROPE A.E. συμμετέχει σε αυτήν με ποσοστό 100%.

R.F. ENERGY A.E. : Θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, στην οποία το ποσοστό συμμετοχής της F.G. EUROPE A.E., ανέρχεται σε 50%, (50% Οικογένεια Ρέστη). Η R.F. ENERGY είναι εταιρεία συμμετοχών, με αντικείμενο την ανάπτυξη, διαχείριση και εκμετάλλευση ενεργειακών projects, με επίκεντρο τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Η R.F. ENERGY A.E., μέσω των κατά 100% θυγατρικών της εταιρειών, λειτουργεί :

1. Μέσω της εταιρείας ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε., Αιολικό Πάρκο ισχύος 15 MW στην θέση Τσούκα του Νομού Αρκαδίας. Το Πάρκο αποτελείται από πέντε ανεμογεννήτριες των 3 MW της εταιρείας VESTAS.
2. Μέσω της εταιρείας ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΥΛΙΝΔΡΙΑΣ Α.Ε., Αιολικό Πάρκο ισχύος 10 MW, στην περιοχή Κυλινδρία του Νομού Κιλκίς. Το 2012 της χορηγήθηκαν 4 νέες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Βιοαέριο, ισχύος 9,328 MW.
3. Μέσω της εταιρείας ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ Α.Ε. τρία Αιολικά Πάρκα στην Ερμιόνη του Ν. Αργολίδος, συνολικής ισχύος 35.4 MW.
4. Μέσω της εταιρείας ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΧΑΪΑΣ Α.Ε., δύο μικρούς Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς στον Κερυνίτη ποταμό στην περιοχή της Αιγιάλειας, συνολικής ισχύος 3,615 MW (2,60 και 1,015 MW).

R.F. ENERGY A.E.

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της R.F. ENERGY A.E. την 06/12/2018, αυξήθηκε το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας κατά εξακόσιες είκοσι μία χιλιάδες εννιακόσια εξήντα έξι ευρώ και εβδομήντα δύο λεπτά (€ 621.966,72). Η αύξηση έγινε με

ισόποση κεφαλαιοποίηση του αποθεματικού από διάθεση μετοχών υπέρ το άρτιο και καλύφθηκε με αύξηση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από τριάντα έξι λεπτά του ευρώ (€0,36) σε τριάντα οκτώ λεπτά του ευρώ (€0,38).

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 06/12/2018, μειώθηκε το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας κατά το ποσό των δέκα εκατομμυρίων εξακοσίων εβδομήντα τεσσάρων χιλιάδων εκατόν είκοσι επτά ευρώ και ογδόντα λεπτών (€10.674.127,80). Η μείωση θα γίνει με επιστροφή μετρητών και θα καλυφθεί με μείωση με ακύρωση είκοσι οκτώ εκατομμυρίων ογδόντα εννέα χιλιάδων οκτακοσίων δέκα (28.089.810) κοινών ονομαστικών μετοχών

Μετά την μείωση, το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας θα ανέλθει σε ένα εκατομμύριο εκατόν σαράντα τρεις χιλιάδες διακόσια τριάντα εννέα ευρώ και ογδόντα οκτώ λεπτά (€1.143.239,88), διαιρούμενο σε τρία εκατομμύρια οκτώ χιλιάδες πεντακόσιες είκοσι έξι (3.008.526) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας τριάντα οκτώ λεπτών του ευρώ (€0,38) εκάστη.

RF ENERGY OMALIES A.E.

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 21/05/2018, αυξήθηκε το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας κατά ευρώ, εκατόν πέντε χιλιάδες ευρώ (€105.000,00). Η αύξηση έγινε με καταβολή μετρητών και καλύφθηκε με την έκδοση 3500 νέων μετοχών, ονομαστικής αξίας τριάντα ευρώ (€30,00).

Τον Ιούλιο του 2018, πραγματοποιήθηκε η υπογραφή των συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης με την ΛΑΓΗΕ Α.Ε. για το σύμπλεγμα των 11 Αιολικών Πάρκων στην Νότια Εύβοια.

Εκκρεμεί η έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία αναμένεται εντός του Α΄ εξαμήνου του 2019.

ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 08/11/2018, αυξήθηκε το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας κατά τρία εκατομμύρια χίλια ογδόντα ευρώ (€3.001.080). Η αύξηση έγινε με ισόποση κεφαλαιοποίηση του αποθεματικού από διάθεση μετοχών υπέρ το άρτιο και θα καλύφθηκε με αύξησης της ονομαστικής αξίας των μετοχών από ένα ευρώ (€ 1) σε έξι ευρώ και τριάντα τέσσερα λεπτά (€ 6,34).

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 08/11/2018, μειώθηκε το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας κατά τρία εκατομμύρια χίλια ογδόντα ευρώ (3.001.080). Η μείωση έγινε με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από έξι ευρώ και τριάντα τέσσερα λεπτά (€ 6,34) σε ένα ευρώ (€ 1).

Την 28/09/2018 πραγματοποιήθηκε συμβατική πληρωμή δόσης 225 χιλ. €, και στην συνέχεια αποπληρώθηκε το υπόλοιπο του δανείου ύψους 1.037 χιλ. € στην Γερμανία με χρήση των δεσμευμένων κεφαλαίων για την εξυπηρέτηση του δανείου. Το κόστος της ανωτέρω προεξόφλησης, ανέρχεται σε 94 χιλ. €.

Μέσα στο 2018 παρατάθηκαν για 10 επιπλέον χρόνια η σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας για το Α/Π Τσούκα.

ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ Α.Ε.

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 07/12/2018, μειώθηκε το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας κατά το ποσό των επτά εκατομμυρίων επτακοσίων χιλιάδων ενός ευρώ και σαράντα λεπτών (€7.700.001,40), η μείωση αυτή πραγματοποιήθηκε με ακύρωση οκτακοσίων σαράντα έξι χιλιάδων εκατόν πενήντα τεσσάρων (846.154) μετοχών ονομαστικής αξίας (€9,10) έκαστη.

Την 06/12/2018 πραγματοποιήθηκε συμβατική πληρωμή δόσης 801 χιλ. €, στην εταιρεία ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ ΑΕ και κατόπιν αποπληρώθηκε το υπόλοιπο του ομολογιακού δανείου ύψους 3.631 χιλ. €, με χρήση διαθεσίμων ύψους 3.005 χιλ. € από τις υπόλοιπες εταιρείες.

CITY ELECTRIC A.E.

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 21/11/2018, αυξήθηκε το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας κατά ευρώ, τέσσερις χιλιάδες είκοσι (€4.020,00). Η αύξηση έγινε με καταβολή μετρητών και καλύφθηκε με την έκδοση 134 νέων μετοχών, ονομαστικής αξίας τριάντα ευρώ (€30,00) και τιμή διάθεσης τριακοσίων ευρώ (€300,00).

Η διαφορά, ποσού τριάντα έξι χιλιάδων εκατόν ογδόντα ευρώ (€36.180,00), ήχθη σε πίστωση του λογαριασμού «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΧΑΙΑΣ ΑΕ

Μέσα στο 2018 παρατάθηκε για 10 επιπλέον χρόνια η σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας για τον ΜΥΗΣ ΚΕΡΥΝΙΤΗΣ.

Α. Εξέλιξη Δραστηριοτήτων – Μεταβολές Οικονομικών Μεγεθών της Εταιρείας και του Ομίλου

Το 2018 αποτελεί μεταβατική χρονιά δεδομένου ότι το Σεπτέμβριο, υπογράφηκε η συμφωνία πώλησης του 51% της θυγατρικής εταιρείας στην Ιταλία, η οποία υλοποιήθηκε αρχάς του 2019. Η συμφωνία προέβλεπε την καταβολή τιμήματος ποσού € 10 εκατ. ποσόν το οποίο ήδη καταβλήθηκε και κατατέθηκε σε πίστωση το Ομολογιακού Δανείου της Εταιρείας τον Ιανουάριο του 2019 .

Η αγοραπωλησία αυτή έγινε προκειμένου, να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο οι υπάρχοντες δεσμοί, με το βασικό μας προμηθευτή τη FUJITSU GENERAL Ιαπωνίας, και δια της συνεργασίας αυτής να επιτύχουμε καλύτερα αποτελέσματα στην μετονομασθείσα πλέον εταιρεία FUJITSU GENERAL COMERCIAL AIR

CONTITIONING ITALIA SPA, η οποία θα αγοράζει απευθείας από τη FUJITSU GENERAL, γεγονός που θα της δώσει τη δυνατότητα να συνεχίσει να πουλάει σε ανταγωνιστικές τιμές με πολύ καλά περιθώρια κέρδους.

Αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής θα είναι να μειωθούν οι ανάγκες χρηματοδότησης για κεφάλαιο κίνησης της F.G. EUROPE A.E. κατά ευρώ 15 εκατ. τουλάχιστον, ποσό που μέχρι σήμερα απασχολείτο για την κάλυψη των αναγκών της θυγατρικής της σε πιστώσεις και αποθέματα.

Η θετική αυτή εξέλιξη έχει πολύ καλό αντίκτυπο στη σχέση με το βασικό προμηθευτή της Εταιρείας μας, τη FUJITSU GENERAL και προοιωνίζει αντίστοιχες στρατηγικές μελλοντικές συνεργασίες.

Στις Οικονομικές Καταστάσεις του 2018, οι πωλήσεις της Ιταλίας, εμφανίζονται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 5 στις διακοπείσες δραστηριότητες και για λόγους σύγκρισης έγινε αντίστοιχη αναμόρφωση και στο 2017.

Το 2018 η FG EUROPE εκτός των ανωτέρω, συνέχισε την αναπτυξιακή της πορεία, αυξάνοντας τις πωλήσεις των διαρκών καταναλωτικών αγαθών στις αγορές των Βαλκανίων, Ιταλίας και Αγγλίας.

Οι πωλήσεις των Διαρκών Καταναλωτικών Αγαθών του Ομίλου σε εξωτερικούς πελάτες ανήλθαν στα € 83,18 εκατ. έναντι € 86,80 εκατ. του 2017, μειωμένες κατά 4,17%. Οι πωλήσεις στην εσωτερική αγορά, εμφανίζονται μειωμένες κατά 3,79%, διαμορφούμενες στα € 31,46 εκατ. από € 32,70 εκατ. το 2017.

Η σχέση των πωλήσεων εσωτερικού / εξωτερικού το 2018, διαμορφώθηκε σε 40% και 60% αντίστοιχα, όμοια με αυτή του 2017.

Αναλυτικά, σε επίπεδο Εταιρείας:

Οι συνολικές πωλήσεις της Εταιρείας ανήλθαν στα € 78,29 εκατ. έναντι € 80,86 εκατ. το 2017, εμφανίζοντας μείωση 3,2%. Οι πωλήσεις κλιματιστικών ανήλθαν σε € 72,51 εκατ. έναντι € 75,52 εκατ. του 2017 μειωμένες κατά 4,0%.

Σημαντική αύξηση κατά 15,6% εμφάνισε για μια ακόμα χρονιά η δραστηριότητα των λευκών συσκευών ESKIMO, με τις πωλήσεις να ανέρχονται για το 2018 στα € 5,78 εκατ. από € 5,00 εκατ. το 2017.

Η σημαντική αύξηση του συντελεστή μικτού κέρδους στο 21,18% από 19,2% το 2017, είχε ως αποτέλεσμα την κατά 7% αύξηση των μικτών κερδών της Εταιρείας, τα οποία από € 15,51 εκατ. το 2017 ανήλθαν σε € 16,59 εκατ. το 2018.

Η μείωση των γενικών εξόδων της Μητρικής κατά 4,3% (από € 13,04 εκατ. το 2017, μειώθηκαν το 2018 σε € 12,48 εκατ.) σε συνδυασμό με τη σημειωθείσα αύξηση των μικτών κερδών το 2018, οδήγησε σε διπλασιασμό σχεδόν των κερδών εκμετάλλευσης τα οποία ανήλθαν το 2018 σε € 4,15 εκατ. έναντι € 2,52 εκατ. το 2017.

Η αύξηση των μικτών κερδών σε συνδυασμό με τη σημειωθείσα μείωση των γενικών εξόδων, είχαν ως αποτέλεσμα την σημαντική αύξηση κατά 250% του EBITDA που από € 1,27 εκατ. το 2017 ανήλθε σε € 4,45 εκατ. το 2018, σημειώνοντας αύξηση του σχετικού λειτουργικού περιθωρίου από το 1,6% στο 5,7% το 2018.

Τα καθαρά προ φόρων αποτελέσματα από ζημία ποσού € 2,18 εκατ. το 2017, ανήλθαν το 2018, σε κέρδη € 1,04 εκατ. σημειώνοντας αύξηση κατά 147,70%. Τα μετά από φόρους αποτελέσματα, αυξήθηκαν το 2018 κατά 132,30% και διαμορφώθηκαν σε κέρδη € 0,52 εκατ. έναντι ζημίας €1,61 εκατ. το 2017.

Αυξημένα κατά 17,06% εμφανίζονται τα αποθέματα της Εταιρείας το 2018 και ανέρχονται στα € 42,26 εκατ. έναντι € 36,10 εκατ. την 31/12/2017 λόγω κυρίως της σημειωθείσας μείωσης των πωλήσεων.

Οριακά αυξημένες κατά 2,35% εμφανίζονται οι Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ανερχόμενες σε € 32,13 εκατ. έναντι € 31,39 εκατ. την 31/12/2017.

Η αύξηση του τραπεζικού δανεισμού κατά 8,53% (από € 61,17 εκατ. το 2017 σε € 66,39 εκατ. το 2018) σε συνδυασμό με τη μείωση των εμπορικών και λοιπών της υποχρεώσεων κατά 4,2% (από € 27,10 εκατ. το 2017 σε € 25,94 εκατ. το 2018), διαμόρφωσαν τις συνολικές υποχρεώσεις της Εταιρείας στα € 92,35 εκατ. έναντι € αντίστοιχων υποχρεώσεων € 88,27 εκατ. την 31/12/2017.

Σε επίπεδο Ομίλου :

Πωλήσεις : Οι συνολικές πωλήσεις από συνεχιζόμενες και μη δραστηριότητες, ανήλθαν το 2018 σε € 93,43 εκατ., έναντι πωλήσεων € 97,06 εκατ. το 2017, μειωμένες κατά 3,74% κυρίως λόγω της προαναφερθείσας μείωσης των πωλήσεων της Μητρικής Εταιρείας.

Τα έσοδα του Ομίλου από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας διατηρήθηκαν στα ίδια επίπεδα με αυτά του 2017 ανερχόμενα σε € 10.25 εκατ.

Μικτά Κέρδη : Τα μικτά κέρδη του Ομίλου, παρά τη μείωση των πωλήσεων διαμορφώθηκαν στα € 25,86 εκατ. έναντι € 24,48 εκατ. το 2017, εμφανίζοντας αύξηση 5,64%. Ο Συντελεστής Μικτού Κέρδους αυξημένος κατά 2,46 μονάδες ανήλθε σε 27,68% έναντι 25,22% το 2017.

Γενικά Έξοδα : Τα γενικά έξοδα του Ομίλου ελάχιστα αυξημένα, διαμορφώθηκαν στα € 19,90 εκατ., έναντι € 19,35 εκατ. τη χρήση 2017.

EBITDA : Τα λειτουργικά κέρδη του Ομίλου (EBITDA) ανήλθαν συνολικά σε € 9,59 εκατ. σε σχέση με τα € 8,06 εκατ. του 2017 διαμορφώνοντας το δείκτη EBITDA / Πωλήσεις στο 10,26% έναντι 8,3% την προηγούμενη χρήση.

Κέρδη Εκμετάλλευσης : Τα κέρδη εκμετάλλευσης σημείωσαν αύξηση κατά 15,65% ανερχόμενα το 2018 σε € 6,65 εκατ. έναντι € 5,75 εκατ. το 2017.

Κέρδη προ φόρων : Τα προ φόρων κέρδη (EBT) ανήλθαν σε € 1,85 εκατ. το 2018 έναντι € 0,25 εκατ. το 2017, αυξημένα κατά 640%.

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις : Οι Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου μειώθηκαν σημαντικά κατά 11,30% το 2018, διαμορφούμενες στα € 33,66 εκατ. από € 37,95 εκατ. το 2017.

Αποθέματα : Τα αποθέματα του Ομίλου εμφανίζονται αυξημένα το 2018 κατά 11,99% (ανερχόμενα στα € 44,64 εκατ. από € 39,86 εκατ. το 2017) λόγω της αύξησης των αποθεμάτων της Μητρικής.

Συνολικές Υποχρεώσεις : Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου μειώθηκαν στα € 68,07 εκατ. την 31/12/2018 από € 70,04 εκατ. το 2017. Οι συνολικές υποχρεώσεις εμφανίζονται αυξημένες λόγω κυρίως της αύξησης των συνολικών υποχρεώσεων της Μητρικής ανερχόμενες το 2018 σε € 115,08 εκατ. από € 112,91 εκατ. την 31/12/2017.

B. Προοπτικές για το 2019

Η καλή πορεία της Εταιρείας και του Ομίλου εκτιμάται ότι θα συνεχισθεί και στις επόμενες χρήσεις. Η συνέχιση της ανοδικής πορείας των πωλήσεων στα Βαλκάνια, η σταδιακά αυξανόμενη δραστηριοποίηση στο Ηνωμένο Βασίλειο και η περαιτέρω αύξηση των εσόδων από την εσωτερική αγορά, τόσο από τον κλιματισμό όσο και από τη δυναμική των πωλήσεων των προϊόντων ESKIMO, αποτελούν τις βασικές επιδιώξεις της Διοίκησης του Ομίλου.

Παράλληλα η διοίκηση του Ομίλου προσβλέπει στην αναμενόμενη αύξηση των πωλήσεων στην εσωτερική αγορά από τη διάθεση των λευκών συσκευών HITACHI από την 1/4/2019 στην Ελληνική αγορά.

Γ. Εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης («ΕΔΜΑ»)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ») στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με την αξιολόγηση των επιδόσεών του. Αυτοί οι ΕΔΜΑ εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου, της χρηματοοικονομικής του θέσης καθώς και της κατάστασης ταμειακών ροών. Οι εναλλακτικοί δείκτες (ΕΔΜΑ) θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστούν αυτά.

Για την αξιολόγηση των επιδόσεων του Ομίλου και της Εταιρείας χρησιμοποιούνται δείκτες κερδοφορίας όπως: EBITDA (Λειτουργικά Κέρδη προ φόρων τόκων και αποσβέσεων), περιθώριο EBITDA περιθώριο κερδών προ φόρων και αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων Επιπλέον, χρησιμοποιούνται δείκτες ρευστότητας (γενική & ειδική ρευστότητα) και δείκτες δραστηριότητας (ημέρες κάλυψης αποθεμάτων).

Η Διοίκηση έχει προχωρήσει σε αναμόρφωση των δεικτών του Ομίλου της συγκριτικής περιόδου (2017) ώστε να υπολογίζονται μόνο οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες για να είναι συγκρίσιμοι σε σχέση με το 2018. Πέραν της προηγούμενης καμία άλλη αλλαγή δεν έχει πραγματοποιηθεί ως προς τον τρόπο υπολογισμού των δεικτών.

Οι υπολογισμοί για τους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης του Ομίλου αναλύονται ακολούθως:

Γ.1. Δείκτες Ρευστότητας (Συνεχιζόμενες δραστηριότητες)

Ο Όμιλος για να αξιολογήσει την ρευστότητα και να επιμετρήσει την ικανότητα του να αντιμετωπίσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του χρησιμοποιεί τους κατωτέρω δείκτες ρευστότητας.

	2018	2017	Επεξήγηση
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας Εταιρείας	1,86	1,55	Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας Ομίλου	1,94	1,99	
Δείκτης Ειδικής Ρευστότητας Εταιρείας	0,82	0,75	(Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία - Αποθέματα) / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις
Δείκτης Ειδικής Ρευστότητας Ομίλου	0,87	1,04	

Γ.2. Δείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας (Συνεχιζόμενες δραστηριότητες)

Ο Όμιλος για να επιμετρήσει την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των αποθεμάτων χρησιμοποιεί τον παρακάτω δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας. Ο παρακάτω δείκτης απεικονίζει σε ημέρες, την μέση διάρκεια παραμονής των αποθεμάτων στις αποθήκες του Ομίλου και της Εταιρείας.

	2018	2017	Επεξήγηση
Δείκτης Κάλυψης Αποθεμάτων σε ημέρες Εταιρείας	250	202	Αποθέματα / Κόστος πωληθέντων * 365
Δείκτης Κάλυψης Αποθεμάτων σε ημέρες Ομίλου	344	277	

Γ.3. Δείκτες Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων (ROE) (Συνεχιζόμενες δραστηριότητες)

Ο Όμιλος αναφορικά με την αξιολόγηση της αποτελεσματικής απόδοσης των Ιδίων Κεφαλαίων του χρησιμοποιεί τον παρακάτω δείκτη:

Ο συγκεκριμένος δείκτης απεικονίζει τα καθαρά αποτελέσματα χρήσης μετά φόρων σαν ποσοστό επί των ιδίων κεφαλαίων.

Ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων (ROE) δείχνει πόσο αποδοτικά χρησιμοποιεί μια εταιρία τα κεφάλαια της για να δημιουργήσει πρόσθετα έσοδα (κέρδη), και εκφράζεται σε ποσοστιαίες μονάδες. Χρησιμοποιείται ως ένδειξη αποτελεσματικότητας μιας εταιρείας, δηλαδή πόσο κέρδος μπορεί να παράγει χρησιμοποιώντας τους διαθέσιμους πόρους που επενδύθηκαν από τους μετόχους της (μετοχικό κεφάλαιο) και τα αποθεματικά της.

	2018	2017	Επεξήγηση
Δείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρείας	1,88%	-5,29%	Κέρδη μετά φόρων / Ίδια κεφάλαια
Δείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου	1,44%	-0,28%	

Γ.4. Δείκτες Αποδοτικότητας (Συνεχιζόμενες δραστηριότητες)

Ο Όμιλος αναφορικά με την αξιολόγηση της αποδοτικότητας του χρησιμοποιεί τους παρακάτω δείκτες:

Γ.4.1. Το δείκτη περιθωρίου κερδών προ φόρων που απεικονίζει τα κέρδη προ φόρων ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών. (Συνεχιζόμενες δραστηριότητες)

	2018	2017	Επεξήγηση
Δείκτης Κερδών προ Φόρων Εταιρείας	1,32%	-2,70%	Κέρδη προ φόρων / Κύκλο εργασιών
Δείκτης Κερδών προ Φόρων Ομίλου	2,40%	0,25%	

Γ.4.2. Τον δείκτη EBITDA ο οποίος απεικονίζει το EBITDA ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών. (Συνεχιζόμενες δραστηριότητες)

	2018	2017	Επεξήγηση
Δείκτης EBITDA Εταιρείας	5,68%	1,57%	EBITDA (*) / Κύκλο εργασιών
Δείκτης EBITDA Ομίλου	13,44%	10,84%	

(*) EBITDA = Κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων & εκτάκτων και ανόργανων αποτελεσμάτων και υπολογίζεται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	2018	2017	2018	2017
Κέρδη προ φόρων	1.666	186	1.035	(2.180)
+ Χρηματοοικονομικά έξοδα	10.111	7.312	3.997	5.527
-Χρεωστικές Συναλλαγματικές διαφορές	(5.944)	(3.179)	(533)	(2.149)
-Χρηματοοικονομικά έσοδα	(5.334)	(1.827)	(884)	(824)
+Πιστωτικές Συναλλαγματικές διαφορές	5.122	1.727	688	742
+Αποσβέσεις ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων	5.419	5.421	145	151
-Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων	(1.704)	(1.704)	-	-
EBITDA	9.336	7.936	4.448	1.267

Δ. Σημαντικά Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Παρατίθενται σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα από τη λήξη της υπό εξέταση χρήσης μέχρι και σήμερα :

Την 4/1/2019 ολοκληρώθηκε η από 7/9/2018 συμφωνία με τη FUJITSU GENERAL LIMITED για τη μεταβίβαση του 51% των μετοχών της θυγατρικής της εταιρείας στην Ιταλία F.G. EUROPE ITALIA S.p.A. Το τίμημα που καταβλήθηκε ανέρχεται σε €10 εκατ., έναντι κόστους της εν λόγω συμμετοχής (του 51%), ποσού € 0,715 εκατ.

Πέραν του ανωτέρω αναφερθέντος γεγονότος, μέχρι και σήμερα δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τα οποία θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων.

Ε. Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες

Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοπιστωτικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας τον εκθέτουν σε διάφορους χρηματοπιστωτικούς κινδύνους (συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγματικών κινδύνων, κινδύνων μεταβολής του επιπέδου των επιτοκίων, κινδύνων ταμειακών ροών και κινδύνων τιμών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου και της Εταιρείας επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των κεφαλαιαγορών με στόχο την ελαχιστοποίηση των παραγόντων που μπορεί να επιδράσουν αρνητικά στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου και της Εταιρείας. Ο Όμιλος και η Εταιρεία σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε ορισμένους κινδύνους.

Η διαχείριση κινδύνων διενεργείται από το τμήμα οικονομικής διαχείρισης του Ομίλου και της Εταιρείας σύμφωνα με την πολιτική που έχει εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Το τμήμα οικονομικής διαχείρισης εντοπίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει χρηματοπιστωτικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τα υπόλοιπα τμήματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες για την διαχείριση κινδύνων γενικά και ειδικά καλύπτοντας θέματα όπως συναλλαγματικούς κινδύνους, κινδύνους μεταβολής επιτοκίων, πιστωτικούς κινδύνους, τη χρήση παραγώγων και μη χρηματοπιστωτικών μέσω καθώς και την επένδυση επιπλέον ρευστότητας.

Στην συνέχεια αναλύεται η ευαισθησία των αποτελεσμάτων και της καθαρής θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας μετά από φόρους 29% για το 2018 και το 2017.

Κίνδυνοι

Συναλλαγματικοί Κίνδυνοι

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δραστηριοποιούνται διεθνώς και εκτίθενται σε κινδύνους συναλλαγματικών ισοτιμιών που προκύπτουν από την έκθεση σε διαφορετικά νομίσματα κυρίως του USD και JPY. Συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει από περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα διαφορετικό του €. Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά περίπτωση προβαίνει σε αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου μέσω σύναψης συμβάσεων παραγώγων αλλά δεν κάνει χρήση της λογιστικής της αντιστάθμισης.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση του Ομίλου και της Εταιρείας θα είχαν διαμορφωθεί κατά (€ -5) και € 144 αντίστοιχα (€ 14 και € -98) αντίστοιχα το 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία (χαμηλότερα) / υψηλότερα, αν το € ήταν ασθενέστερο / ισχυρότερο του USD κατά 10% (την συγκρίσιμη χρήση ήταν 8%) με τις λοιπές μεταβλητές να παραμένουν σταθερές, αφενός ως αποτέλεσμα των ζημιών / κερδών από συναλλαγματικές διαφορές κατά την εξόφληση εμπορικών υποχρεώσεων αντισταθμιζόμενων από πιστωτικές / χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές κατά τη μετατροπή των ταμειακών διαθεσίμων και

ισοδυνάμων και αφετέρου ως αποτέλεσμα των ζημιών / κερδών από συναλλαγματικές διαφορές κατά την είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων .

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση του Ομίλου και της Εταιρείας θα είχαν διαμορφωθεί κατά € 4 (€ 57 το 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία)) (χαμηλότερα) / υψηλότερα, αν το € ήταν ασθενέστερο / ισχυρότερο του JPY κατά 10% (την συγκρίσιμη χρήση ήταν 8%) με τις λοιπές μεταβλητές να παραμένουν σταθερές αφενός ως αποτέλεσμα των ζημιών / κερδών από συναλλαγματικές διαφορές κατά την εξόφληση εμπορικών υποχρεώσεων αντισταθμιζόμενων από πιστωτικές / χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές κατά τη μετατροπή των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων και αφετέρου ως αποτέλεσμα των ζημιών / κερδών από συναλλαγματικές διαφορές κατά την είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων .

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση του Ομίλου και της Εταιρείας θα είχαν διαμορφωθεί κατά € 2 και € 1 αντίστοιχα (€ 1 και € 8 αντίστοιχα το 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία) (χαμηλότερα) / υψηλότερα, αν το € ήταν ασθενέστερο / ισχυρότερο του GBP κατά 10% (την συγκρίσιμη χρήση ήταν 6%) με τις λοιπές μεταβλητές να παραμένουν σταθερές κυρίως ως αποτέλεσμα των κερδών / ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές κατά την είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων.

Κίνδυνοι Αγοράς

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθεται σε κινδύνους τιμών μετοχών που προέρχονται από επενδύσεις σε μετοχές εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ) και χαρακτηρίζονται για τον σκοπό σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων ως διαθέσιμα προς πώληση. Για την διαχείριση των κινδύνων τιμών που προέρχονται από επενδύσεις σε μετοχές ο Όμιλος και η Εταιρεία δημιουργεί διασπορά στο χαρτοφυλάκιο του. Η διασπορά του χαρτοφυλακίου είναι σύμφωνη με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου που αφορούν την επένδυση διαθεσίμων σε μετοχές.

Οι μετοχές του χαρτοφυλακίου περιλαμβάνονται στον Γενικό Δείκτη του ΧΑ. Η επίδραση που θα είχε μια αύξηση/ μείωση του Γενικού Δείκτη του ΧΑΑ στα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου για τη χρήση 2018, με την παραδοχή αύξησης / μείωσης του Γενικού Δείκτη του ΧΑ κατά 20,72%, διατηρώντας όλες τις λοιπές μεταβλητές παραμένουν σταθερές θα είχε ως εξής:

Τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση δεν θα είχαν καμία μεταβολή (€ 1 το 2017) ως αποτέλεσμα των κερδών / (ζημιών) που θα προέκυπταν από την αποτίμηση των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.

Κίνδυνοι Ταμειακών Ροών και Επιτοκίων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχει σημαντικά τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία και συνεπώς τα έσοδα και οι λειτουργικές ταμειακές ροές δεν επηρεάζονται ουσιαστικά από την μεταβολή των επιτοκίων. Ο κίνδυνος επιτοκίων προκύπτει κυρίως από μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό σε € με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναλύει την έκθεση του στην μεταβολή των επιτοκίων σε συνεχή βάση λαμβάνοντας υπόψη την δυνατότητα της αναχρηματοδότησης με διαφορετικούς όρους και τρόπους καθώς και την ανανέωση υφιστάμενων χορηγήσεων. Με βάση αυτές τις δυνατότητες ο Όμιλος και η Εταιρεία υπολογίζει την επίδραση στα αποτελέσματα μιας μεταβολής των επιτοκίων για τις σημαντικές χορηγήσεις μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης διάρκειας.

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2018 τα επιτόκια του Ευρώ ήταν υψηλότερα κατά 2 μονάδες βάσης για τον Όμιλο της θυγατρικής R.F. ENERGY A.E. και 86 μονάδες βάσης για την Εταιρεία (την συγκρίσιμη χρήση 2017 ήταν 150 και 10 αντίστοιχα) με τις λοιπές μεταβλητές να παραμένουν σταθερές τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση θα είχαν διαμορφωθεί χαμηλότερα για τον Όμιλο κατά € 401 (€ 142 το 2017) και για την Εταιρεία κατά € 401 (€ 42 το 2017). Αυτό θα συνέβαινε κυρίως λόγω του υψηλότερου χρηματοοικονομικού κόστους για τραπεζικό δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο σε €.

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2018 τα επιτόκια του Ευρώ ήταν χαμηλότερα κατά 2 μονάδες βάσης για τον Όμιλο της θυγατρικής R.F. ENERGY A.E. και 86 μονάδες βάσης για την Εταιρεία (την συγκρίσιμη χρήση 2017 ήταν 150 και 10 αντίστοιχα) με τις λοιπές μεταβλητές να παραμένουν σταθερές τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση θα είχαν διαμορφωθεί υψηλότερα για τον Όμιλο κατά € 401 (€142 το 2017) και για την Εταιρεία κατά € 401 (€ 42 το 2017). Αυτό θα συνέβαινε κυρίως λόγω του χαμηλότερου χρηματοοικονομικού κόστους για τραπεζικό δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο σε €.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος διαχειρίζεται σε επίπεδο Ομίλου. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από πιστώσεις σε πελάτες συμπεριλαμβανομένων των λογαριασμών εισπρακτέων. Τα εμπορικά τμήματα αξιολογούν την φερεγγυότητα του πελάτη λαμβάνοντας υπόψη την χρηματοοικονομική του κατάσταση, προηγούμενη εμπειρία συναλλαγών και λοιπούς παράγοντες και ορίζουν πιστωτικά όρια τα οποία παρακολουθούνται τακτικά και δεν δύναται να ξεπεραστούν από έναν μεμονωμένο πελάτη. Οι πωλήσεις σε ιδιώτες αποτελούν περίπου το 1% του συνολικού κύκλου εργασιών του Ομίλου και διενεργούνται κυρίως τοις μετρητοίς. Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν έγινε υπέρβαση των ορίων πίστωσης και η Διοίκηση του Ομίλου δεν αναμένει σημαντικές απώλειες που μπορεί να προκύψουν από την μη ρευστοποίηση λογαριασμών εισπρακτέων. Επίσης οι απαιτήσεις της Εταιρείας κατανέμονται σε έναν ευρύ αριθμό πελατών, συνεπώς δεν υφίσταται συγκέντρωσή τους και κατά συνέπεια περιορίζεται σημαντικά ο πιστωτικός κίνδυνος.

Η μέγιστη έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο για εμπορικές απαιτήσεις κατά την 31/12/2018 αναλύεται στην Σημείωση 15.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας συμπεριλαμβάνει την διασφάλιση ύπαρξης επαρκών διαθεσίμων και ισοδύναμων καθώς και την εξασφάλιση της πιστοληπτικής ικανότητας μέσω εγκεκριμένων ορίων χρηματοδότησης για κεφάλαιο κίνησης και έκδοση εγγυητικών σε προμηθευτές, που την 31/12/2018 ανερχόταν σε € 116.958 για τον Όμιλο και 114.691 για την Εταιρεία (την 31/12/2017 ανερχόταν σε € 118.068 για τον Όμιλο και 106.347 για την Εταιρεία).

Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας παρακολουθεί και αναπροσαρμόζει καθημερινά το ταμειακό πρόγραμμα ρευστότητας με βάση τις αναμενόμενες ταμειακές εισροές και εκροές.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις υποχρεώσεις του Ομίλου κατά λήξη με βάση την υπολειπόμενη συμβατική διάρκεια κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα ποσά του πίνακα αναφέρονται στην ονομαστική αξία της υποχρέωσης πλέον τόκων και ως εκ τούτου δύναται να μη συμφωνούν με τα ποσά που αναφέρονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ο Όμιλος	Από 1 έτος μέχρι			
	< 1 έτος	2 έτη	5 έτη	> 5 έτη
31-Δεκ-18				
Δάνεια	15.958	8.260	31.245	15.535
Υποχρεώσεις	21.209	-	-	-
Σύνολο	37.167	8.260	31.245	15.535

Ο Όμιλος	Από 1 έτος μέχρι			
	< 1 έτος	2 έτη	5 έτη	> 5 έτη
31-Δεκ-17				
Δάνεια	24.011	27.553	7.713	17.680
Υποχρεώσεις	21.288	-	-	-
Σύνολο	45.299	27.553	7.713	17.680

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις υποχρεώσεις της Εταιρείας κατά την λήξη με βάση την υπολειπόμενη συμβατική διάρκεια κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Τα ποσά του πίνακα αναφέρονται στην ονομαστική αξία της υποχρέωσης πλέον τόκων και ως εκ τούτου δύναται να μη συμφωνούν με τα ποσά που αναφέρονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Η Εταιρεία	από 1 έτος			
	< 1 έτος	μέχρι 2 έτη	μέχρι 5 έτη	> 5 έτη
31-Δεκ-18				
Δάνεια	15.335	7.820	29.925	15.535
Υποχρεώσεις	25.964	-	-	-
Σύνολο	41.299	7.820	29.925	15.535

Η Εταιρεία	< 1 έτος	από 1 έτος μέχρι 2 έτη	από 2 έτη μέχρι 5 έτη	> 5 έτη
31-Δεκ-17				
Δάνεια	21.673	25.193	3.468	17.240
Υποχρεώσεις	27.102	-	-	-
Σύνολο	48.775	25.193	3.468	17.240

ΣΤ. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη.

Ως συνδεδεμένα μέρη κατά το Δ.Λ.Π. 24 νοούνται, θυγατρικές εταιρείες, εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς ή/και Διοίκηση με την Εταιρεία, συγγενείς με αυτήν εταιρείες, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Διοικητικά στελέχη της Εταιρείας. Η Εταιρεία προμηθεύεται από τα συνδεδεμένα μέρη αγαθά και υπηρεσίες, ενώ και η ίδια προμηθεύει αγαθά και παρέχει υπηρεσίες σε αυτά.

Οι πωλήσεις της εταιρείας προς τα συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως πωλήσεις εμπορευμάτων. Οι ενδοομιλικές συναλλαγές διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3728/18-12-2008, με όρους οι οποίοι δεν αποκλίνουν από παρόμοιες συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου και ανεξάρτητων εταιρειών.

Οι αμοιβές των Διοικητικών στελεχών, αφορούν αμοιβές για υπηρεσίες εξηρημένης εργασίας.

Παρατίθενται κατωτέρω σημαντικές συναλλαγές που καταρτίστηκαν κατά την υπό εξέταση περίοδο μεταξύ της εταιρείας και των συνδεδεμένων αυτήν μερών όπως αυτά ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 24, για ποσά άνω των Ευρώ 10 χιλ.:

Η F.G. EUROPE A.E. πραγματοποίησε το 2018 πωλήσεις εμπορευμάτων στην θυγατρική της εταιρεία στην Τουρκία FG EUROPE KLIMA TEKNOLOJILERI SANAYI VE TICATER, οι οποίες ανήλθαν σε € 3,79 εκατ. καθώς και πωλήσεις υπηρεσιών υποστήριξης λογισμικού προγράμματος αξίας € 0,04 εκατ. Από τις πωλήσεις αυτές, καθώς και από πωλήσεις προηγούμενων χρήσεων, η FG EUROPE KLIMA TEKNOLOJILERI SANAYI VE TICATER οφείλει στην F.G. EUROPE A.E. το ποσό € 4,76 εκατ.

Η F.G. EUROPE A.E. πραγματοποίησε το 2018 αγορές εμπορευμάτων από την θυγατρική της εταιρεία στην Τουρκία FG EUROPE KLIMA TEKNOLOJILERI SANAYI VE TICATER, οι οποίες ανήλθαν σε € 0,60 εκατ.

Η F.G. EUROPE A.E. πραγματοποίησε το 2018 πωλήσεις εμπορευμάτων στην θυγατρική της εταιρεία στην Ιταλία FG EUROPE ITALIA SPA, οι οποίες ανήλθαν σε € 18,8, εκατ. καθώς και πωλήσεις υπηρεσιών υποστήριξης λογισμικού προγράμματος αξίας € 0,03 εκατ. Από τις πωλήσεις αυτές, καθώς και από πωλήσεις προηγούμενων χρήσεων, η FG EUROPE ITALIA SPA οφείλει στην F.G. EUROPE A.E. ποσό € 5,30 εκατ.

Η F.G. EUROPE A.E. πραγματοποίησε το 2018 αγορές υπηρεσιών επισκευής εμπορευμάτων καθώς και λοιπών εξόδων από την θυγατρική της εταιρεία στην Ιταλία FG EUROPE ITALIA SPA, οι οποίες ανήλθαν σε € 0,06 εκατ.

Η F.G. EUROPE A.E. πραγματοποίησε το 2018 πωλήσεις εμπορευμάτων στην θυγατρική της εταιρεία στην Μεγάλη Βρετανία FG EUROPE UK LTD, οι οποίες ανήλθαν σε € 1,34 εκατ. Από τις ανωτέρω πωλήσεις και από πωλήσεις προηγούμενων χρήσεων η FG EUROPE UK LTD οφείλει στην F.G. EUROPE A.E. ποσό € 1,26 εκατ.

Κατά την 31/12/2018 η F.G. EUROPE A.E. οφείλει στην FG EUROPE UK LIMITED ποσό € 0,04 εκατ. στα πλαίσια εμπορικών της υποχρεώσεων.

Η F.G. EUROPE A.E. πραγματοποίησε το 2018 πωλήσεις εμπορευμάτων στην θυγατρική της εταιρεία RF ENERGY AE, οι οποίες ανήλθαν σε € 0,04 εκατ. καθώς και λοιπές υπηρεσίες ύψους € 0,01. Από τις ανωτέρω πωλήσεις η RF ENERGY AE οφείλει στην F.G. EUROPE A.E. ποσό € 0,01 εκατ.

Επίσης η RF ENERGY AE με την από 6/12/2018 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της, μείωσε το Μετοχικό Κεφάλαιο της κατά το ποσό €10.674 και ως εκ τούτου οφείλει στην FG EUROPE AE το ποσό των € 5,34 εκατ., που αντιστοιχεί στο ποσοστό 50% της συμμετοχής της.

Στην εταιρεία ΣΑΙΜΠΕΡΟΝΙΚΑ A.E. με την οποία υπάρχει κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς, καταβλήθηκαν εντός του 2018 από τις εταιρείες του Ομίλου για μισθώσεις γραφείων και αποθηκών € 3,27 εκατ. Από το ποσό αυτό € 3,16 εκατ. κατέβαλε η F.G. EUROPE A.E., Οι αντίστοιχες καταβολές του Ομίλου και της Εταιρείας για το 2017 ανέρχονταν στο ίδιο ποσό. Το μεγαλύτερο ποσό των μισθωμάτων αφορά τη μίσθωση αποθηκευτικών χώρων στον Ασπρόπυργο και τη Γλυφάδα, συνολικής επιφάνειας 25.000 τ.μ.

Οι εταιρείες του Ομίλου έχουν καταβάλλει ως εγγυήσεις μισθωμάτων στη ΣΑΙΜΠΕΡΟΝΙΚΑ A.E. το ποσό των € 0,58 εκατ. Η αντίστοιχη απαίτηση από τη ΣΑΙΜΠΕΡΟΝΙΚΑ A.E. το 2017 ανήρχετο στο ίδιο ποσό. Από το ποσό αυτό η F.G. EUROPE A.E. έχει καταβάλλει ως εγγύηση το ποσό των € 0,56 εκατ., το οποίο παραμένει σταθερό από το 2015.

Η F.G. EUROPE έως την 31/12/2018 είχε λάβει ως προσωρινή ταμειακή διευκόλυνση από την ΣΑΙΜΠΕΡΟΝΙΚΑ A.E. το ποσό των € 3,43 εκατ., από την ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ AE το ποσό των € 1,70 εκατ., από την ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΥΛΙΝΔΡΙΑΣ AE το ποσό των € 0,90 εκατ., από την RF ENERGY AE το ποσό των € 0,75 εκατ. από την ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ AE το ποσό των € 3,35 εκατ., από την ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΧΑΪΑΣ AE το ποσό των € 0,15 εκατ. και από την RF ENERGY ΟΜΑΛΙΕΣ AE το ποσό των € 0,15 εκατ.

Οι απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης ποσού € 9,24 εκατ. αφορούν καταρχήν δοθείσα εγγύηση του βασικού μετόχου της Εταιρείας κ. Γ. Φειδάκη, διασφαλισμένη από υπογεγραμμένη συμφωνία, για κάλυψη οποιασδήποτε ενδεχόμενης

ζημίας θα πραγματοποιηθεί εξαιτίας της συμμετοχής της Εταιρείας σε εισηγμένες μετοχές της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, αρχικού κόστους κτήσης € 10,17 εκατ. Η ζημία αποτίμησής τους στην εύλογη αξία κατά την 31/12/2018 υπολογίζεται στο ποσό των € 9,20 εκατ. Τέλος το υπόλοιπο ποσό € 0,04 εκατ. αφορά υποχρεώσεις διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης προς την Εταιρεία από συνήθης εμπορικές συναλλαγές.

Z. Ίδιες μετοχές

Την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν κατέχονται ίδιες μετοχές από την F.G. EUROPE A.E.

H. Επεξηγηματική Έκθεση του άρθρου 4 παρ. 7 του ν. 3556/2007

α. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας ανέρχεται σε Ευρώ 15.840.046,20 και διαιρείται σε 52.800.154 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ εκάστη. Οι μετοχές της Εταιρίας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Από κάθε μετοχή απορρέουν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που ορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρίας. Κάθε μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου. Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

β. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρίας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρίας γίνεται όπως ο Νόμος ορίζει και δεν υφίστανται από το Καταστατικό της περιορισμοί στη μεταβίβαση τους, πλην της Σύμβασης του Κοινού Ομολογιακού Δανείου που έχει συνάψει η Εταιρεία το Μάρτιο του 2018, βάσει της οποίας προβλέπεται ότι ο βασικός μέτοχος της Εταιρείας, δεσμεύεται να διατηρήσει καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης του Δανείου άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό τουλάχιστον 35% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

γ. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του ν.3556/2007

Την 31.12.2018 οι κατωτέρω μέτοχοι κατείχαν ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας:

1. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΕΙΔΑΚΗΣ, έμμεση συμμετοχή με ποσοστό 56,30%, μέσω των :
 - 1.1. SILANER INVESTMENTS LIMITED, άμεση συμμετοχή, ποσοστό 34,66%
 - 1.2. MAKMORAL TRADING LIMITED, άμεση συμμετοχή, ποσοστό 21,64%
2. FIRST EUROPEAN RETAIL CORP., έμμεση συμμετοχή, ποσοστό 11,08%
3. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΒΑΛΙΑΝΑΤΟΥ, άμεση συμμετοχή, ποσοστό 5,09%
4. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΕΙΔΑΚΗΣ, άμεση συμμετοχή, ποσοστό 5,13%

δ. Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρίας που να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

ε. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρίας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

στ. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρίας

Δεν είναι γνωστές στην Εταιρία ούτε προβλέπεται από το Καταστατικό της δυνατότητα συμφωνιών μετόχων που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

ζ. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/20

Οι ρυθμίσεις του Καταστατικού της Εταιρίας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση των διατάξεων του Καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20.

η. Αρμοδιότητα του Δ.Σ. ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών της Εταιρίας σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/20 (και ήδη από το 1.1.2019 σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν. 4548/2018)

Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 28/6/2013 παρείχε στο Διοικητικό Συμβούλιο, πενταετή εξουσιοδότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13, παρ. 1.β και 4.α του Κ.Ν. 2190/1920, προκειμένου το Διοικητικό Συμβούλιο να αποφασίσει, σε χρόνο που θα κρίνει κατάλληλο, την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρείας, καθορίζοντας τους ειδικότερους όρους, αναφορικά με το ύψος της αύξησης, κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1.β του ως άνω άρθρου 13, τον αριθμό και την τιμή διάθεσης των νέων μετοχών, την προθεσμία κάλυψης κ.λ.π. Δεν έχει δοθεί εξουσιοδότηση από τη Γενική Συνέλευση στο Διοικητικό Συμβούλιο για αγορά ιδίων μετοχών.

θ. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρίας, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

ι. Σημαντικές συμφωνίες με μέλη του Δ.Σ. ή το προσωπικό της Εταιρίας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρίας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξ αιτίας δημόσιας πρότασης.

Διευκρινίσεις επί της ενότητας Η

Παρατίθενται διευκρινήσεις επί των πληροφοριών της ενότητας Η.:

1. Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 28/6/2013 παρείχε στο Διοικητικό Συμβούλιο, πενταετή εξουσιοδότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13, παρ. 1.β και 4.α του Κ.Ν. 2190/1920, προκειμένου το Διοικητικό Συμβούλιο να αποφασίσει, σε χρόνο που θα κρίνει κατάλληλο, την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρείας, καθορίζοντας τους ειδικότερους όρους, αναφορικά με το ύψος της αύξησης, κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1.β του ως άνω άρθρου 13, τον αριθμό και την τιμή διάθεσης των νέων μετοχών, την προθεσμία κάλυψης κ.λ.π. Η πενταετής εξουσιοδότηση λήγει το 2018.

2. Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 26/3/2008, αποφάσισε, την ακύρωση 1.780.220 ιδίων μετοχών που αντιστοιχούν σε ποσοστό 3,26% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου και αποκτήθηκαν σε συνέχεια της από 8/2/2005 απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, με μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου κατά το ποσό των 534.066 Ευρώ. Μετά τη μείωση το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε Ευρώ 15.840.046,20 και διαιρείται σε 52.800.154 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ εκάστη.

3. Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 28/6/2017 εξέλεξε Διοικητικό Συμβούλιο με θητεία δύο ετών.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτήθηκε σε σώμα στη συνεδρίασή του της 30/6/2017, ως ακολούθως:

Φειδάκης Γεώργιος του Αθανασίου	Πρόεδρος - Εκτελεστικό μέλος
Λιούκας Σπύρος του Κων/νου	Αντιπρόεδρος - Ανεξάρτητος μη Εκτελεστικός
Παντούσης Ιωάννης του Δημητρίου	Διευθύνων Σύμβουλος
Αθανάσιος Φειδάκης του Κωνσταντίνου	Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Δεμένναγας του Ανδρέα-Φώτιου	Εκτελεστικό Μέλος
Οικονομόπουλος Παναγιώτης του Κων/νου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Κατσουλάκος Ιωάννης του Σωκράτη	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
Πιμπλής Νικόλαος του Ευάρεστου	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

5. Τα ποσοστά των μετόχων που συμμετέχουν στο Μετοχικό Κεφάλαιο με ποσοστό άνω του 5% δεν μετεβλήθησαν το έτος 2018 σε σχέση με το 2017.

Θ. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Η Εταιρεία διαθέτει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας ο οποίος αναθεωρείται και εκσυγχρονίζεται συνεχώς ώστε να καλύπτει αλλαγές που άπτονται θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης και τις εκάστοτε οργανωτικές αλλαγές της εταιρείας.

I. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η Διοίκηση της F.G. EUROPE A.E. είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη σε θέματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που αφορούν, την προστασία του περιβάλλοντος, την ευθύνη απέναντι στον άνθρωπο και την προσφορά στην κοινωνία μέσω χορηγιών και δράσεων που αναλαμβάνει. Η κοινωνική ευθύνη αναπτύσσεται και εφαρμόζεται μέσα από ένα σύστημα αξιών, στόχων και δράσεων που διέπουν τη διακυβέρνηση της εταιρείας. Ο σεβασμός στο περιβάλλον, με την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με τη συμβολή στην ανακύκλωση, είναι κατευθύνσεις συνυφασμένες με τη στρατηγική της εταιρείας. Οι εταιρείες του Ομίλου ακολουθώντας μία πορεία βιώσιμης ανάπτυξης, ασκούν τις δραστηριότητές τους με τρόπο που εξασφαλίζει την προστασία του περιβάλλοντος.

Δέσμευση της Διοίκησης είναι η συνέχιση και στο μέλλον δράσεων και ενεργειών που στοχεύουν στην ανακούφιση των συνανθρώπων μας, χωρίς να φείδεται υλικών και ηθικών επιβαρύνσεων.

IA. Μερισματική πολιτική

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία η Εταιρεία υποχρεούται να διανείμει στους μετόχους της τουλάχιστον το 35% των κερδών μετά από φόρους και μετά την κράτηση για τακτικό αποθεματικό, εκτός εάν αποφασίσει διαφορετικά η Γενική Συνέλευση εφόσον εκπροσωπείται σε αυτήν ποσοστό τουλάχιστον 70% του Μετοχικού Κεφαλαίου.

IB. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 43ββ του Ν. 2190/1920.

Η F.G. EUROPE A.E. έχει δεσμευτεί να τηρεί υψηλά πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των αρχών της Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Εταιρεία έχει εφαρμόσει τις αρχές που ορίζονται από τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που θεσπίστηκε αρχικά από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και τροποποιήθηκε στο πλαίσιο της πρώτης αναθεώρησής του από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) στις 28 Ιουνίου 2013. Η δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρεία εφαρμόζει τον Κώδικα και παρέχει εξηγήσεις για οποιαδήποτε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις αυτού κατά τη διάρκεια του έτους 2018.

Ο Κώδικας στοχεύει στη διαρκή βελτίωση του ελληνικού εταιρικού θεσμικού πλαισίου και ευρύτερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, καθώς και στην αύξηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών τόσο προς το σύνολο των εισηγμένων εταιρειών όσο και κάθε μίας από αυτές και διευρύνει τους ορίζοντες προσέλκυσης επενδυτικών κεφαλαίων. Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες διοικούνται και ελέγχονται. Η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο, τους μετόχους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συνιστά τη

δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της Εταιρείας, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των στόχων αυτών και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά την διαδικασία εφαρμογής των ανωτέρω. Η αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση διαδραματίζει ουσιαστικό και πρωτεύοντα ρόλο στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, ενώ η αυξημένη διαφάνεια που προάγει έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της διαφάνειας στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας των ιδιωτικών επιχειρήσεων αλλά και των δημοσίων οργανισμών και θεσμών.

Στην Ελλάδα το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης έχει αναπτυχθεί κυρίως μέσω της υιοθέτησης υποχρεωτικών κανόνων, όπως ο Νόμος 3016/2002, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 26 του Νόμου 3091/2002, που επιβάλλει τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στα Δ.Σ των ελληνικών εισηγμένων εταιρειών, τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου και την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας. Πέραν αυτού, ένα πλήθος άλλων νομοθετικών πράξεων ενσωμάτωσαν στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο τις ευρωπαϊκές οδηγίες εταιρικού δικαίου, δημιουργώντας νέους κανόνες όπως ο Νόμος 3693/2008, που επιβάλλει τη σύσταση επιτροπών ελέγχου, καθώς και σημαντικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης, όσον αφορά στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη διακυβέρνηση μιας εταιρείας, και ο Νόμος 3884/2010, που αφορά σε δικαιώματα των μετόχων και πρόσθετες εταιρικές υποχρεώσεις γνωστοποιήσεων προς τους μετόχους στο πλαίσιο της προετοιμασίας της Γενικής τους Συνέλευσης. Ο Νόμος 3873/2010, ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη την Οδηγία 2006/46/EC4 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λειτουργεί ως υπενθύμιση της ανάγκης θέσπισης του Κώδικα και αποτελεί «θεμέλιο λίθο» του. Τέλος, στην Ελλάδα, όπως εξάλλου και στις περισσότερες άλλες χώρες, ο Νόμος περί ανωνύμων εταιρειών (Ν. 2190/1920, τον οποίον τροποποιούν πολλές από τις παραπάνω διατάξεις νόμων κοινοτικής έμπνευσης) περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες διακυβέρνησής τους.

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

1.1 Γνωστοποίηση οικιοθελούς συμμόρφωσης της Εταιρείας με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία μας συμμορφώνεται πλήρως με τις επιταγές και τις ρυθμίσεις των ως άνω αναφερομένων νόμων και ιδίως του κ.ν. 2190/1920, του ν. 3016/2002 και του ν. 3693/2008, οι οποίοι αποτελούν και το ελάχιστο περιεχόμενο οιοδήποτε Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Παράλληλα συμμορφούμενη πλήρως με τις επιταγές του ν. 3873/2010, δηλώνει ότι υιοθετεί ως Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΚΕΔ) τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που διαμορφώθηκε από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.) και τροποποιήθηκε στο πλαίσιο της πρώτης αναθεώρησής του από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) στις 28 Ιουνίου 2013.

1.2 Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις του Κώδικα που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής

Η Εταιρεία βεβαιώνει με την παρούσα δήλωση ότι εφαρμόζει πιστά και απαρέγκλιτα τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (κ.ν.2190/1920, ν.3016/2002 και ν.3693/2008) οι οποίες διαμορφώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληροί οιοσδήποτε Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, εφαρμοζόμενος από Εταιρεία οι μετοχές της οποίας διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά.

Σημαντική προσθήκη στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί η υιοθέτηση του προτύπου της εξήγησης της μη συμμόρφωσης της Εταιρείας με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές του Κώδικα. Αυτό σημαίνει ότι ο νέος Κώδικας ακολουθεί την προσέγγιση «συμμόρφωση ή εξήγηση» και απαιτεί από τις εισηγμένες εταιρείες που επιλέγουν να τον εφαρμόζουν να δημοσιοποιούν την πρόθεσή τους αυτή και είτε να συμμορφώνονται με το σύνολο των ειδικών πρακτικών του Κώδικα, είτε να εξηγούν τους λόγους μη συμμόρφωσής τους με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές.

Σε σχέση με τις εν λόγω πρόσθετες πρακτικές και αρχές που καθιερώνει ο νέος κώδικας υφίστανται ορισμένες αποκλίσεις (συμπεριλαμβανομένης της περιπτώσεως της μη εφαρμογής τους), για τις οποίες αποκλίσεις ακολουθεί σύντομη ανάλυση καθώς και επεξήγηση των λόγων που δικαιολογούν αυτές.

Μέρος Α΄ - Το Διοικητικό Συμβούλιο και τα μέλη του

I. Ρόλος και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το ΔΣ θα πρέπει να ασκεί αποτελεσματικά τον ηγετικό του ρόλο και να διευθύνει τις εταιρικές υποθέσεις προς όφελος της εταιρείας και όλων των μετόχων, διασφαλίζοντας ότι η Διοίκηση ακολουθεί την εταιρική στρατηγική. Θα πρέπει ακόμα να διασφαλίζει τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση όλων των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας και των αλλοδαπών μετόχων.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, το ΔΣ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με εκείνα της εταιρείας, όπως είναι οι πελάτες, οι πιστωτές, οι εργαζόμενοι και οι κοινωνικές ομάδες που επηρεάζονται άμεσα από τη λειτουργία της εταιρείας. Οι κύριες, μη εκχωρητέες αρμοδιότητες του ΔΣ θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- την έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής και των λειτουργικών στόχων της εταιρείας,
- την έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού και του επιχειρησιακού σχεδίου, καθώς και τη λήψη αποφάσεων για τις μείζονες κεφαλαιουχικές δαπάνες, εξαγορές και εκποιήσεις,
- την επιλογή και, όποτε χρειάζεται, την αντικατάσταση της εκτελεστικής ηγεσίας της εταιρείας, όπως και την εποπτεία του σχεδιασμού της διαδοχής,

- τον έλεγχο απόδοσης της ανώτατης Διοίκησης και την εναρμόνιση των αμοιβών των ανώτατων στελεχών με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της εταιρείας και των μετόχων της,
- τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων και στοιχείων της εταιρείας, των συστημάτων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνουν δημοσιότητα, καθώς και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων,
- την επαγρύπνηση, όσον αφορά υπάρχουσες και ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ αφενός της εταιρείας και αφετέρου της Διοίκησής της, των μελών του ΔΣ ή των κύριων μετόχων (συμπεριλαμβανομένων των μετόχων με άμεση ή έμμεση εξουσία να διαμορφώνουν ή να επηρεάζουν τη σύνθεση και τη συμπεριφορά του ΔΣ), καθώς και την κατάλληλη αντιμετώπιση τέτοιων συγκρούσεων· για το σκοπό αυτό, το ΔΣ θα πρέπει να υιοθετήσει διαδικασία εποπτείας των συναλλαγών όλων των εμπλεκόμενων μερών (συμπεριλαμβανομένων και των συναλλαγών που πρέπει να υποβάλλονται στους μετόχους προς έγκριση), με γνώμονα τη διαφάνεια και την προστασία των εταιρικών συμφερόντων,
- τη διασφάλιση ύπαρξης αποτελεσματικής διαδικασίας συμμόρφωσης της εταιρείας με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς,
- την ευθύνη λήψης σχετικών αποφάσεων και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διοίκησης της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και ανάθεσης εξουσιών και καθηκόντων σε άλλα στελέχη, και τη διατύπωση, διάδοση και εφαρμογή των βασικών αξιών και αρχών της εταιρείας, που διέπουν τις σχέσεις της με όλα τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με αυτά της εταιρείας.

II. Μέγεθος και σύνθεση του ΔΣ

Το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ θα πρέπει να επιτρέπουν την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του και να αντικατοπτρίζουν το μέγεθος, τη δραστηριότητα και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της επιχείρησης. Το ΔΣ θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από υψηλό επίπεδο ακεραιότητας και να διαθέτει ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που να ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους.

Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Καταστατικού της, η Εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται κατ' ελάχιστον από επτά (7) και κατ' ανώτατο όριο από εννέα (9) μέλη.

Το τελευταίο Δ.Σ. της Εταιρείας, είναι 8μελές και απαρτίζεται κατά πλειοψηφία από τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη και από πέντε (5) εκτελεστικά μέλη. Η σύνθεσή του αυτή διασφαλίζει την ανεξάρτητη και αποτελεσματική λειτουργία του.

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 24 του Καταστατικού της Εταιρείας είναι διετής.

Η σύνθεση του τελευταίου Διοικητικού Συμβουλίου που εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση της 28/6/2017, έχει ως ακολούθως :

Φειδάκης Γεώργιος του Αθανασίου	Πρόεδρος - Εκτελεστικό μέλος
Λιούκας Σπύρος του Κων/νου	Αντιπρόεδρος - Ανεξάρτητος μη Εκτελεστικός
Παντούσης Ιωάννης του Δημητρίου	Διευθύνων Σύμβουλος
Αθανάσιος Φειδάκης του Κωνσταντίνου	Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Δεμέναγας του Ανδρέα-Φώτιου	Εκτελεστικό Μέλος
Οικονομόπουλος Παναγιώτης του Κων/νου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Κατσουλάκος Ιωάννης του Σωκράτη	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
Πιμπλής Νικόλαος του Ευάρεστου	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Τα βιογραφικά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Εταιρείας στην διεύθυνση <http://www.fgeurope.gr>.

Δεν έχει ορισθεί επίσημα εταιρικός Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου, δεδομένου ότι μέχρι σήμερα χρέη εταιρικού Γραμματέα εκτελεί κάποιος εκ των Εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. Πρόθεση της Διοίκησης της εταιρείας στο μέλλον είναι, ο ορισμός εταιρικού Γραμματέα ο οποίος να διαθέτει τα απαιτούμενα από τον κώδικα προσόντα για την κάλυψη των αναγκών της συγκεκριμένης θέσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει συγκροτήσει τις κάτωθι επιτροπές οι οποίες στελεχώνονται αποκλειστικά από Ανεξάρτητα μη Εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.:

1. **Επιτροπή Ελέγχου** : Χαράλαμπος Ψαλτάκης, Πρόεδρος, Σπύρος Λιούκας και Παναγιώτης Οικονομόπουλος μέλη.
 2. **Την Επιτροπή Αμοιβών** : Σπύρος Λιούκας (υπεύθυνος), και Νίκος Πιμπλής.
 3. **Επιτροπή περιβαλλοντικών θεμάτων** : Σπύρος Λιούκας (υπεύθυνος) και Παναγιώτης Οικονομόπουλος.
 4. **Προτάσεων υποψηφιοτήτων για το Δ.Σ.** : Ιωάννης Κατσουλάκος (υπεύθυνος), Νίκος Πιμπλής και Σπύρος Λιούκας.
- Θα πρέπει να αναφερθεί ο ουσιαστικός ρόλος που διαδραμάτισε με τη λειτουργία της, η Επιτροπή Ελέγχου. Οι λοιπές επιτροπές του Δ.Σ., ελάχιστα λειτουργούν μέχρι σήμερα. Πρόθεση της Διοίκησης είναι η ενεργοποίηση και των υπολοίπων επιτροπών του Δ.Σ.

Αναλυτικότερα ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της επιτροπής ελέγχου στην Ενότητα «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείριση κινδύνων».

Η πολιτική ποικιλομορφίας συμπεριλαμβανόμενης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων για τα μέλη του ΔΣ, όπως αυτή έχει υιοθετηθεί από το ΔΣ, θα αναρτάται στον εταιρικό ιστότοπο. Στη δήλωση της εταιρικής διακυβέρνησης θα πρέπει να περιλαμβάνεται ειδική αναφορά α) στην

πολιτική ποικιλομορφίας που εφαρμόζεται από την εταιρεία, ως προς τη σύνθεση τόσο του ΔΣ της όσο και των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών της και β) στο ποσοστό εκπροσώπησης κάθε φύλου αντίστοιχα.

- Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται αποκλειστικά από άνδρες. Μέχρι σήμερα δεν εφαρμόζεται από την εταιρεία πολιτική ποικιλομορφίας ως προς τη σύνθεση τόσο του Δ.Σ. Πρόθεση της εταιρείας στο μέλλον είναι, η εύρεση και προσθήκη εκπροσώπων του γυναικείου φύλου μεταξύ των μελών του ΔΣ., χωρίς να δεσμεύεται χρονικά για τη συμμόρφωσή της, δεδομένου ότι προϋπόθεση της ικανοποίησής της εν λόγω πολιτικής αποτελεί η εξεύρεση των κατάλληλων ατόμων για να στελεχώσουν τις θέσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας.

III. Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του προέδρου του ΔΣ

Γενική Αρχή

Ο Πρόεδρος προΐσταται του ΔΣ. Θα πρέπει να έχει τις αρμοδιότητες του καθορισμού της ημερήσιας διάταξης, της διασφάλισης της καλής οργάνωσης των εργασιών του ΔΣ, αλλά και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των συνεδριάσεών του. Ευθύνη επίσης του Προέδρου θα πρέπει να αποτελεί η διασφάλιση της έγκαιρης και ορθής πληροφόρησης των μελών του ΔΣ, καθώς και της αποτελεσματικής επικοινωνίας του με όλους τους μετόχους, με γνώμονα τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων όλων των μετόχων.

- Το Δ.Σ. δεν έχει θεσπίσει ρητά τις αρμοδιότητες του Προέδρου σε σχέση με αυτές του Διευθύνοντος Συμβούλου, εις τρόπον ώστε αυτές να αποτυπώνονται εγγράφως και να γνωστοποιούνται στους μετόχους.
- Το τελευταίο Δ.Σ σε που εξελέγη από την Γενική Συνέλευση της 28/6/2017, σε εφαρμογή της ειδικής πρακτικής που προβλέπεται από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία, εξέλεξε ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του, δεδομένου ότι ο Πρόεδρος του Δ.Σ προέρχεται από τα Εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.

IV. Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του ΔΣ

Κάθε μέλος του ΔΣ θα πρέπει να έχει υποχρέωση πίστης στην εταιρεία. Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να ενεργούν με ακεραιότητα και προς το συμφέρον της εταιρείας και να διαφυλάσσουν την εμπιστευτικότητα των μη δημοσίως διαθέσιμων πληροφοριών. Δεν θα πρέπει να έχουν σχέση ανταγωνισμού με την εταιρεία και θα πρέπει να αποφεύγουν κάθε θέση ή δραστηριότητα που δημιουργεί ή φαίνεται να δημιουργεί σύγκρουση ανάμεσα στα προσωπικά τους συμφέροντα και εκείνα της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της κατοχής θέσεων στο ΔΣ ή τη Διοίκηση ανταγωνιστικών εταιρειών, χωρίς την άδεια της Γενικής Συνέλευσης. Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να συνεισφέρουν την εμπειρία τους και να αφιερώνουν στα καθήκοντά τους

τον αναγκαίο χρόνο και την απαραίτητη προσοχή. Θα πρέπει επίσης να περιορίζουν το πλήθος άλλων επαγγελματικών δεσμεύσεων (ιδιαίτερα συμμετοχές σε ΔΣ άλλων εταιρειών) μόνο στο βαθμό που αυτό απαιτείται για την ικανοποιητική απόδοσή τους ως μελών του ΔΣ. Τέλος, τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να επιδιώκουν να συμμετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του ΔΣ, καθώς και των επιτροπών, στις οποίες τοποθετούνται.

- Το Δ.Σ δεν έχει υιοθετήσει ως μέρος των εσωτερικών κανονισμών της Εταιρείας, συγκεκριμένη πολιτική η οποία διαμορφώνει το πλαίσιο απόκτησης επαρκούς πληροφόρησης εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου, ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του για τις συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών στο πρότυπο του συνετού επιχειρηματία. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και επομένως και στις συναλλαγές μεταξύ Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν μερών, καταβάλλει την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία, ώστε οι εν λόγω συναλλαγές να είναι απολύτως διαφανείς και σύμφωνες με τους όρους και συνθήκες της αγοράς και σε απόλυτη συμβατότητα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, όπως αυτό προσδιορίζεται από τις σχετικές διατάξεις τόσο της εταιρικής όσο και της φορολογικής νομοθεσίας. Η ίδια επιμέλεια ακολουθείται και αναφορικά με τις συναλλαγές των θυγατρικών της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη. Πρόθεση της Εταιρείας είναι, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο, ο καθορισμός των απαιτούμενων διαδικασιών για την εξασφάλιση και την απόκτηση εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου επαρκούς πληροφόρησης, ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του για τις συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών στο πρότυπο του συνετού επιχειρηματία.
- Το Δ.Σ δεν έχει υιοθετήσει ως μέρος του εσωτερικού κανονισμού της Εταιρείας, πολιτικές διαχείρισης συγκρούσεων συμφερόντων ανάμεσα στα μέλη του ή σε πρόσωπα στα οποία το Δ.Σ. έχει αναθέσει κάποιες από τις εξουσίες του και στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της, όπως και τις διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες τα μέλη του Δ.Σ. θα πρέπει να γνωστοποιούν έγκαιρα στο Διοικητικό Συμβούλιο τυχόν συμφέροντα τους σε εταιρικές συναλλαγές ή τη σύγκρουση συμφερόντων τους με την Εταιρεία ή τις θυγατρικές της.

V. Ανάδειξη υποψηφίων μελών του ΔΣ

Η ανάδειξη υποψηφίων για το ΔΣ θα πρέπει να γίνεται αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια. Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του, καθώς και των ανώτατων διοικητικών στελεχών, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της επιχείρησης.

- Η επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων μελών για το Δ.Σ, δεν προβαίνει σε περιοδική αξιολόγηση του μεγέθους και της σύνθεσης του Δ.Σ. καθώς και στην υποβολή προτάσεων για εξέταση σχετικά με το προφίλ του, θεωρώντας ότι η αξιοπιστία και το κύρος των μελών του Δ.Σ. δεν καθιστά την εν λόγω αξιολόγηση απαραίτητη.

- Η επιτροπή συνεδριάζει όταν πρόκειται να υποδειχθούν οι υποψηφιότητες και τα προσόντα των υποψηφίων για την εκλογή τους στο Δ.Σ.
- Δεν έχει συνταχθεί και δεν έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο της Εταιρείας κανονισμός λειτουργίας στον οποίο θα εξηγούνται ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της επιτροπής.
- Η επιτροπή δεν χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες εξωτερικών συμβούλων και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η παροχή κονδυλίων στην επιτροπή για το σκοπό αυτό.
- Η επιτροπή δεν έχει υποβάλλει προτάσεις για πολιτική ποικιλομορφίας που θα πρέπει να εφαρμοσθεί από την Εταιρεία, περιλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων, πρόθεση όμως της επιτροπής είναι η υποβολή προτάσεων ποικιλομορφίας στο μέλλον.

VI. Λειτουργία του ΔΣ

Το ΔΣ θα πρέπει να συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Η πληροφόρηση που του παρέχεται από τη Διοίκηση θα πρέπει να είναι έγκαιρη, ώστε να του δίνεται η δυνατότητα να αντεπεξέρχεται αποτελεσματικά στα καθήκοντα που απορρέουν από τις αρμοδιότητές του.

- Δεν υφίσταται συγκεκριμένος κανονισμός λειτουργίας ειδικά για το Δ.Σ., καθώς οι διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του Καταστατικού της εταιρείας αξιολογούνται ως επαρκείς για την οργάνωση και λειτουργία του Δ.Σ.
- Δεν υιοθετείται από το Δ.Σ. στην αρχή του κάθε έτους ημερολόγιο συνεδριάσεων και 12μηνο πρόγραμμα δράσης, το οποίο θα αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες της Εταιρείας, δεδομένου ότι όλα τα μέλη του είναι κάτοικοι της Πρωτεύουσας και ως εκ τούτου είναι ευχερής η σύγκληση και συνεδρίαση του Δ.Σ. , όταν το επιβάλλουν οι ανάγκες της εταιρείας ή ο νόμος, χωρίς απαραίτητα να υπάρχει προκαθορισμένο πρόγραμμα δράσης
- Δεν υπάρχει πρόβλεψη για υποστήριξη του Δ.Σ κατά την άσκηση του έργου του από εξειδικευμένο και έμπειρο εταιρικό γραμματέα, καθώς η συμμόρφωσή των μελών του Δ.Σ. συλλογικά και ατομικά με τους εσωτερικούς κανόνες, τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς, κατοχυρώνεται μέσω της επαγγελματικής και επιστημονικής γνώσης και εμπειρίας των μελών του.
- Δεν υφίσταται πρόβλεψη για ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του Δ.Σ αλλά και την διαρκή επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη, δεδομένου ότι τα προτεινόμενα προς εκλογή ως μέλη του Δ.Σ πρόσωπα, διαθέτουν εμπειρία, επιστημονική κατάρτιση και οργανωτικές – διοικητικές ικανότητες.
- Δεν υφίσταται πρόβλεψη για παροχή πόρων προς τις επιτροπές του Δ.Σ για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων στο βαθμό που αυτοί χρειάζονται, καθώς οι αναγκαίοι σε αυτές τις περιπτώσεις πόροι εγκρίνονται ανά περίπτωση από την διοίκηση της Εταιρείας, με βάση τις εκάστοτε ανάγκες της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει κάθε φορά που το απαιτεί ο νόμος, το Καταστατικό ή οι ανάγκες της Εταιρείας, κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου αυτού ή του αναπληρωτή του στην έδρα της Εταιρείας. Στην πρόσκληση πρέπει απαραίτητα να αναγράφονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερησίας διάταξης, διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κανείς δεν αντιλέγει στην λήψη αποφάσεων. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί εγκύρως να συνεδριάσει εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο, είτε στην ημεδαπή, είτε στην αλλοδαπή, εφόσον στη συνεδρίαση αυτή παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες για την συμμετοχή αυτών στην τηλεδιάσκεψη. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου προεδρεύει ο Πρόεδρός του ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

VII. Αξιολόγηση του ΔΣ

Το ΔΣ θα πρέπει να αξιολογεί τακτικά την αποτελεσματικότητά του στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και εκείνη των επιτροπών του.

- Δεν έχει καθιερωθεί θεσμοθετημένη διαδικασία για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των επιτροπών του, δεδομένου ότι η αξιοπιστία και το κύρος των μελών του Δ.Σ. δεν καθιστά την εν λόγω αξιολόγηση απαραίτητη.
- Δεν έχει επίσης θεσμοθετηθεί διαδικασία αξιολόγησης της επίδοσης του Προέδρου του Δ.Σ. στην οποία να προΐσταται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος, παρά την ύπαρξη στο Δ.Σ. ανεξάρτητου Αντιπρόεδρου. Η διαδικασία αυτή δεν θεωρείται ως αναγκαία με βάση την εμπειρία του Προέδρου του Δ.Σ. και την υπάρχουσα οργανωτική δομή της Εταιρείας.
- Δεν έχει θεσμοθετηθεί διαδικασία σύγκλισης των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών για την αξιολόγηση της απόδοσής τους και τον καθορισμό αμοιβών, δεδομένου ότι τα μέλη του Δ.Σ. δεν εισπράττουν αμοιβές για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Μέρος Β΄ - Εσωτερικός έλεγχος

I. Εσωτερικός έλεγχος-Επιτροπή Ελέγχου

Γενική Αρχή 1

Το ΔΣ θα πρέπει να παρουσιάζει στους μετόχους και το κοινό μια σαφή αξιολόγηση της πραγματικής θέσης και των προοπτικών της εταιρείας, και να διασφαλίζει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και την ορθότητα των ανακοινώσεων, όπου αυτές επιβάλλονται.

Γενική Αρχή 2

Το ΔΣ θα πρέπει να διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, με σκοπό την περιφρούρηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, καθώς και τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των σημαντικότερων κινδύνων. Θα πρέπει να παρακολουθεί την εφαρμογή της εταιρικής στρατηγικής και να την επανεξετάζει τακτικά. Θα πρέπει να ανασκοπεί τακτικά τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει η επιχείρηση και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όσον αφορά στη διαχείριση των εν λόγω κινδύνων. Η ανασκόπηση θα πρέπει να καλύπτει όλους τους ουσιώδεις ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων, του ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και τους ελέγχους των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Το ΔΣ μέσω της επιτροπής ελέγχου, θα πρέπει επίσης να αναπτύσσει άμεση και τακτική επαφή με τους τακτικούς ελεγκτές, προκειμένου να λαμβάνει τακτική ενημέρωση από τους τελευταίους σε σχέση με την ορθή λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείριση κινδύνων

Κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου:

Ο εσωτερικός έλεγχος της Εταιρείας διενεργείται από τον Υπεύθυνο εσωτερικού ελέγχου και πραγματοποιείται σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου που ορίζεται από την ελεγκτική επιτροπή.

Σημειώνεται ότι ο έλεγχος στην βάση του οποίου συντάσσεται και η σχετική Έκθεση διενεργείται εντός του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου. Κατά την άσκηση του ελέγχου ο Υπεύθυνος του τμήματος εσωτερικού ελέγχου λαμβάνει γνώση όλων των αναγκαίων βιβλίων, εγγράφων, αρχείων, τραπεζικών λογαριασμών και χαρτοφυλακίων της Εταιρείας, έχοντας την διαρκή συνεργασία της Διοίκησης προκειμένου να του παρασχεθούν όλες οι πληροφορίες και στοιχεία που είναι απαραίτητα για την απρόσκοπτη υλοποίηση των προγραμματισμένων και έκτακτων ελέγχων και την σύνταξη των προβλεπόμενων εκθέσεων με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια ως προς τις πληροφορίες και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτήν. Ο έλεγχος δεν περιλαμβάνει οιαδήποτε αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν καθώς επίσης και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς αυτά αποτελούν αντικείμενο του ελέγχου εκ μέρους του νομίμου ελεγκτή της Εταιρείας.

Αντικείμενο του ελέγχου είναι η αξιολόγηση του γενικότερου επιπέδου και των διαδικασιών λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Σε κάθε ελεγχόμενη περίοδο επιλέγονται ορισμένες περιοχές-πεδία ελέγχου, ενώ σε σταθερή και μόνιμη βάση ελέγχονται και εξετάζονται η λειτουργία του Τμήματος Εξυπηρέτησης Μετόχων και της Υπηρεσίας Εταιρικών Ανακοινώσεων.

Εντοπισμός, Αξιολόγηση και Διαχείριση κινδύνων

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει και θέσει σε εφαρμογή Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων προκειμένου να εντοπίζει, αξιολογεί και διαχειρίζεται τους κινδύνους τους οποίους ενδέχεται να αντιμετωπίσει κατά την λειτουργία της και έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις. Το σύστημα προβλέπει τη συστηματική καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων ανά περιοχή λειτουργίας, αλλά και την βαθμολόγηση της επάρκειας κάλυψης της εταιρείας απέναντι σε αυτούς. Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων τα συμπεράσματα της αξιολόγησης συζητούνται σε επίπεδο Διοίκησης, ενώ για τα σημαντικότερα εξ αυτών ενημερώνεται η Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο. Σημειώνεται ότι η Εταιρεία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες και συστήματα τα οποία διασφαλίζουν την αξιοπιστία και εγκυρότητα των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και την εναρμόνιση με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Η Εταιρεία συμμορφούμενη πλήρως με τις προβλέψεις και τις επιταγές του ν. 3693/2008 εξέλεξε κατά την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων που έλαβε χώρα την 28/6/2017 Επιτροπή Ελέγχου αποτελούμενη από ένα πρώην Ορκωτό Ελεγκτή και δύο ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.

Οι αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της Επιτροπής Ελέγχου συνίστανται:

1.) Όσον αφορά στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και τα συστήματα πληροφόρησης, η επιτροπή ελέγχου:

α) παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας. Επίσης, θα πρέπει να επιβλέπει κάθε επίσημη ανακοίνωση που αφορά στη χρηματοοικονομική απόδοση της εταιρείας, και να εξετάζει τα βασικά σημεία των οικονομικών καταστάσεων που εμπεριέχουν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις από πλευράς Διοίκησης, στην παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,

β) εποπτεύει τους εσωτερικούς χρηματοοικονομικούς ελέγχους της εταιρείας και παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας, εκτός εάν αυτή η ευθύνη ανήκει ρητά στο ίδιο το ΔΣ ή σε κάποια άλλη επιτροπή του. Για το σκοπό αυτό, η επιτροπή ελέγχου θα πρέπει να εξετάζει σε περιοδική βάση το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας, ώστε να διασφαλίζει ότι οι κυριότεροι κίνδυνοι προσδιορίζονται, αντιμετωπίζονται και δημοσιοποιούνται με ορθό τρόπο,

γ) εξετάζει συγκρούσεις συμφερόντων κατά τις συναλλαγές της εταιρείας και των θυγατρικών της με συνδεδεμένα μέρη και να υποβάλλει στο ΔΣ σχετικές αναφορές,

δ) στο βαθμό που απαιτείται από την πολιτική της εταιρείας, θα υποστηρίζει το ΔΣ ως προς την απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών,

ε) εξετάζει την ύπαρξη και το περιεχόμενο των διαδικασιών εκείνων, σύμφωνα με τις οποίες το προσωπικό της εταιρείας θα μπορεί, υπό εχεμύθεια, να εκφράσει τις ανησυχίες του για ενδεχόμενες παρανομίες και παρατυπίες σε θέματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ή για άλλα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της επιχείρησης. Η επιτροπή ελέγχου θα πρέπει να διασφαλίζει την ύπαρξη διαδικασιών για την αποτελεσματική και ανεξάρτητη διερεύνηση τέτοιων ζητημάτων, καθώς και για την κατάλληλη αντιμετώπισή τους.

2.) Όσον αφορά στην εποπτεία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, η επιτροπή ελέγχου:

α) θα πρέπει να εξασφαλίζει τη λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου, να προσδιορίζει και εξετάζει τον κανονισμό λειτουργίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας,

β) παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, και εξετάζει τις τριμηνιαίες εκθέσεις ελέγχου της μονάδας,

γ) διασφαλίζει την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελέγχου, προτείνοντας στο ΔΣ το διορισμό και την ανάκληση του επικεφαλής της μονάδας εσωτερικού ελέγχου,

δ) αξιολογεί τον επικεφαλής της μονάδας εσωτερικού ελέγχου.

Όσον αφορά στην εποπτεία του τακτικού ελέγχου, η επιτροπή ελέγχου:

α) θα πρέπει, μέσω του ΔΣ, να κάνει προτάσεις στη Γενική Συνέλευση σχετικά με το διορισμό, τον επαναδιορισμό και την ανάκληση του τακτικού ελεγκτή, καθώς και για την έγκριση της αμοιβής και τους όρους πρόσληψης του τακτικού ελεγκτή,

β) εξετάζει και παρακολουθεί την ανεξαρτησία του τακτικού ελεγκτή και την αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές επαγγελματικές και κανονιστικές απαιτήσεις στην Ελλάδα,

γ) εξετάζει και παρακολουθεί την παροχή επιπρόσθετων υπηρεσιών στην εταιρεία από την ελεγκτική εταιρεία στην οποία ανήκει ο/οι τακτικός/οί ελεγκτής/ές. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να αναπτύξει και να εφαρμόζει πολιτική για την πρόσληψη τακτικών ελεγκτών σχετικά με την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών, και να επιβλέπει την εφαρμογή της,

δ) θα πρέπει να συζητά με τον τακτικό ελεγκτή τις ουσιώδεις ελεγκτικές διαφορές που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου του ανεξάρτητα εάν αυτές επιλύθηκαν στη συνέχεια ή έμειναν ανεπίλυτες,

ε) θα πρέπει να συζητά με τον τακτικό ελεγκτή την έκθεσή του που αναφέρεται στις αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ιδίως δε αυτές που αφορούν στις διαδικασίες της παροχής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

- Η επιτροπή ελέγχου συνεδριάζει τέσσερις φορές ετησίως και συμμετέχουν όλα τα μέλη της επιτροπής. Δεν έχει προβλεφθεί ιδιαίτερος κανονισμός λειτουργίας της επιτροπής ελέγχου, καθώς τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές της, προδιαγράφονται επαρκώς στις κείμενες διατάξεις.
- Δεν διατίθενται ιδιαίτερα κονδύλια στην επιτροπή ελέγχου, για την εκ μέρους της χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων, καθώς η σύνθεση της Επιτροπής, οι εξειδικευμένες γνώσεις και η εμπειρία των μελών αυτής διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της.
- Δεν απαιτείται με βάση την ισχύουσα πολιτική της Εταιρείας η υποστήριξη από την Επιτροπή Ελέγχου στο Δ.Σ., ως προς την απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα που άπτονται συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών.

Μέρος Γ΄ - Αμοιβές

I. Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

Γενική Αρχή

Το επίπεδο και η διάρθρωση των αμοιβών θα πρέπει να στοχεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή των μελών του ΔΣ, των διοικητικών στελεχών και των εργαζομένων στην εταιρεία, που προσθέτουν αξία στην εταιρεία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους. Το ύψος των αμοιβών θα πρέπει να βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους στην εταιρεία. Το ΔΣ θα πρέπει να έχει σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο η εταιρεία αμείβει τα στελέχη της, και κυρίως εκείνα που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική διοίκηση της εταιρείας.

- Δεν χορηγούνται δικαιώματα προαίρεσης στα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τα μέλη της Διοίκησης και το προσωπικό της Εταιρείας.
- Δεν έχει προβλεφθεί στις συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ ότι το Δ.Σ μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί λόγω αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού, καθώς τα τυχόν δικαιώματα bonus ωριμάζουν μόνο μετά την οριστική έγκριση και έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων.
- Δεν ακολουθείται διαδικασία έγκρισης των αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ μετά από πρόταση της επιτροπής αμοιβών, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών του. Το Δ.Σ. έχει συγκροτήσει την επιτροπή αμοιβών, η οποία απαρτίζεται

αποκλειστικά από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. και η οποία μέχρι σήμερα, ενώ έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ καθώς και των στελεχών της Διοίκησης, δεν έχει λειτουργήσει. Ως εκ τούτου δεν έχουν προβλεφθεί τα καθήκοντα της εν λόγω επιτροπής, η συχνότητα συνεδριάσεών της και άλλα θέματα που αφορούν την λειτουργία της. Με την ενεργοποίηση της επιτροπής θα δημοσιοποιηθεί στον ιστότοπο της Εταιρείας ο κανονισμός λειτουργίας της, στον οποίο θα εξηγούνται επακριβώς ο ρόλος και οι αρμοδιότητές της.

- Για τη χρήση 2018 δεν εδόθησαν αμοιβές στα μέλη του Δ.Σ.

Μέρος Δ' - Σχέσεις με τους μετόχους

I. Επικοινωνία με τους μετόχους

Το ΔΣ θα πρέπει να μεριμνά για την ύπαρξη συνεχούς και εποικοδομητικού διαλόγου με τους μετόχους της εταιρείας, ιδιαίτερα δε με εκείνους που έχουν σημαντικές συμμετοχές και μακροπρόθεσμη προοπτική.

- Στον ιστότοπο της εταιρείας, δεν υπάρχει αναλυτική δημοσίευση θεμάτων σχετικών με την ενημέρωση των επενδυτών σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, πρόθεση της Εταιρείας είναι η δημιουργία ενότητας η οποία θα αναφέρεται σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης.
- Η Εταιρεία δεν έχει και εξετάζει τη δυνατότητα να υιοθετήσει ειδική πρακτική επικοινωνίας με τους μετόχους της σχετικά με την υποβολή ερωτήσεων προς το Δ.Σ.

II. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση. Το ΔΣ θα πρέπει να διευκολύνει, εντός του πλαισίου των σχετικών καταστατικών προβλέψεων, τη συμμετοχή των μετόχων στη Γενική Συνέλευση, και ειδικότερα των μετόχων μειοψηφίας, των αλλοδαπών μετόχων και όσων διαμένουν σε απομονωμένες περιοχές. Το ΔΣ θα πρέπει να αξιοποιεί τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για να διευκολύνει τον ουσιαστικό και ανοιχτό διάλογό τους με την εταιρεία.

- Στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, παρίστανται τα μέλη του Δ.Σ. ο Εσωτερικός Ελεγκτής και ο Τακτικός Ελεγκτής, προκειμένου να παρέχουν οιαδήποτε πληροφόρηση και ενημέρωση προς τους μετόχους επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους.

- Στα θέματα που αφορούν την σύγκλιση της Γενικής Συνέλευσης, τη διαδικασία της ψηφοφορίας, και της ενημέρωσης των μετόχων επί των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, τηρούνται από την Εταιρεία όλες οι προβλέψεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

1.3 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου.

Η Εταιρεία δεν εφαρμόζει πρακτικές επιπλέον των προβλέψεων του νόμου.

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί αναπόσπαστο και ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Όσα ανωτέρω αναφέρθηκαν σχετικά με την οικονομική κατάσταση της Εταιρείας, και του Ομίλου μπορούν να διαπιστωθούν από τις Οικονομικές Καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2018.

Γλυφάδα, 22 Μαρτίου 2019

- Ο -

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΕΙΔΑΚΗΣ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «F.G. EUROPE Ανώνυμη Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία Ηλεκτρικών και Ηλεκτρονικών Συσκευών»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «F.G. EUROPE Ανώνυμη Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία Ηλεκτρικών και Ηλεκτρονικών Συσκευών» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αποτίμηση αποθεμάτων

Την 31.12.2018 ο Όμιλος κατέχει αποθέματα ύψους €44,6εκ (Εταιρεία: €42,3εκ). Το ανωτέρω ποσό περιλαμβάνει πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 1,25εκ. (Εταιρεία:€1,21 εκ).

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό των κατάλληλων απομειώσεων για απαξιωμένα αποθέματα βασιζόμενη σε λεπτομερείς αναλύσεις των βραδέως κινούμενων αποθεμάτων και σε μελλοντικά σχέδια ρευστοποίησής τους.

Δεδομένης της σημαντικότητας της αξίας των αποθεμάτων και της χρήσης των κρίσεων και εκτιμήσεων της διοίκησης για τον προσδιορισμό της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας θεωρούμε την αξιολόγηση της απομείωσης των αποθεμάτων ως περιοχή ιδιαίτερου ελεγκτικού ενδιαφέροντος.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την αποτίμηση των αποθεμάτων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.14, 4, 8.3 και 14 των οικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Παρευρεθήκαμε στη διαδικασία της φυσικής απογραφής στους κύριους αποθηκευτικούς χώρους και διενεργήσαμε καταμετρήσεις των αποθεμάτων.
- Εξετάσαμε δείγμα αποθεμάτων με σκοπό την επιβεβαίωση του ορθού υπολογισμού του κόστους κτήσης τους.
- Αξιολογήσαμε δειγματοληπτικά κατά πόσο υπήρξαν αποθέματα που πωλήθηκαν με αρνητικό περιθώριο κέρδους και κατά πόσο αυτό λήφθηκε υπόψιν στην αποτίμηση τους στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ αξίας κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.
- Εξετάσαμε το ισοζύγιο αποθήκης για τον εντοπισμό ακίνητων και βραδέως κινούμενων αποθεμάτων.
- Αξιολογήσαμε τις εκτιμήσεις της διοίκησης για τα βραδέως κινούμενα αποθέματα.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στις σημειώσεις 2.14, 4, 8.3 και 14 των οικονομικών καταστάσεων.

Αξιολόγηση ανακτησιμότητας εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων

Την 31.12.2018, οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου ανέρχονται σε €33,7εκ. (Εταιρεία: €32,1εκ.) ενώ η σχετική συσσωρευμένη απομείωση για τον όμιλο ανέρχεται σε €8,06εκ. (Εταιρεία: €7,96εκ).

Η διοίκηση αξιολογεί στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας, προκειμένου αυτές να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους, αναγνωρίζοντας τις απαιτούμενες προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις σε σχέση και με την ορθή εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα», το οποίο υιοθετήθηκε από τον Όμιλο την 01.01.2018 με τη μέθοδο της σωρευτικής επίδρασης.

Δεδομένης της σημαντικής αξίας των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων και του επιπέδου της κρίσης και των εκτιμήσεων που απαιτήθηκαν, θεωρούμε την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων ως περιοχή ιδιαίτερου ελεγκτικού ενδιαφέροντος.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την αναγνώριση απομειώσεων για τις εμπορικές απαιτήσεις των περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.12, 4, 8.3 και 15 των οικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Εξετάσαμε τις εκτιμήσεις που χρησιμοποίησε η διοίκηση της Εταιρείας για τον προσδιορισμό της ανακτησιμότητας των εμπορικών της απαιτήσεων ή του χαρακτηρισμού τους ως επισφαλείς.
- Εξετάσαμε τη μεθοδολογία και τους υπολογισμούς της Διοίκησης σχετικά με σωρευτική επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9.
- Λάβαμε και αξιολογήσαμε τις απαντητικές επιστολές των αρμόδιων νομικών γραφείων, αναφορικά με τις εκτιμήσεις τους για την έκβαση των δικαστικών ενεργειών είσπραξης εμπορικών απαιτήσεων.
- Προβήκαμε σε υπολογισμό του ποσού της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων στο τέλος της χρήσης λαμβάνοντας υπόψη τα ευρήματα όλων των παραπάνω διαδικασιών.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στις σημειώσεις 2.12, 4, 8.3 και 15 των οικονομικών καταστάσεων.

Άλλες πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις

Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους γνωστοποιώντας, όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως

αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των

γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

1. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
2. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.

3. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «F.G. EUROPE Ανώνυμη Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία Ηλεκτρικών και Ηλεκτρονικών Συσκευών» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 8 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 28/06/2013 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 6 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 22 Μαρτίου 2019
Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Χριστίνα Τσιρώνη
A.M. Σ.Ο.Ε.Λ. 36671

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεαύροι 68, 17564 Πικυιά Φλώρινα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.....	
- Κατάσταση Συνολικών Εσόδων (Ενοποιημένη).....	46
- Κατάσταση Συνολικών Εσόδων (Εταιρική).....	47
- Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (Ενοποιημένη και Εταιρική)	48
- Κατάσταση μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Ενοποιημένη)	49
- Κατάσταση μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Εταιρική).....	49
- Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Ενοποιημένη και Εταιρική)	50
 Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων (Ενοποιημένων και Εταιρικών)	
1 Σύσταση της Εταιρείας και δραστηριότητες Ομίλου.....	51
2 Οι σημαντικές λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.....	55
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	84
4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	88
5 Λειτουργικοί τομείς.....	91
6 Διακοπείσες δραστηριότητες.....	94
7 Έσοδα.....	96
8 Δαπάνες.....	97
9 Φόρος εισοδήματος.....	101
10 Κέρδη ανά μετοχή.....	104
11 Ενσώματα πάγια, επενδύσεις σε ακίνητα και άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	105
12 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.....	108
13 Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού.....	108
14 Αποθέματα.....	109
15 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.....	110
16 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	112
17 Μετοχικό κεφάλαιο.....	112
18 Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	112
19 Αποθεματικά	112
20 Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις.....	113
21 Δάνεια.....	114
22 Κρατικές επιχορηγήσεις.....	118
23 Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος.....	119
24 Υποχρεώσεις παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία	120
25 Μερίσματα.....	122
26 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	123
27 Ενδεχόμενα.....	124
28 Δεσμεύσεις.....	125
29 Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.....	126

Κατάσταση συνολικών εσόδων (Ενοποιημένη)

Σημ.	Ο Όμιλος						
	Συνεχ. δραστ.	Διακοπ. δραστ.	Σύνολο	Συνεχ. δραστ.	Διακοπ. δραστ.	Σύνολο	
	1/1-31/12/2018			1/1-31/12/2017			
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	7	69.462	23.968	93.430	73.177	23.878	97.055
Κόστος Πωλήσεων	8	(47.386)	(20.180)	(67.566)	(52.518)	(20.061)	(72.579)
Μικτό Κέρδος		22.076	3.788	25.864	20.659	3.817	24.476
Άλλα έσοδα	7	160	567	727	514	109	623
Έξοδα διάθεσης	8	(12.452)	(3.392)	(15.844)	(12.082)	(3.179)	(15.261)
Έξοδα διοίκησης	8	(3.297)	(760)	(4.057)	(3.217)	(664)	(3.881)
Άλλα έξοδα	8	(44)	-	(44)	(203)	(5)	(208)
Κέρδη εκμετάλλευσης		6.443	203	6.646	5.671	78	5.749
Χρηματοοικονομικά έσοδα	8.2	5.335	-	5.335	1.827	-	1.827
Χρηματοοικονομικά έξοδα	8.2	(10.112)	(15)	(10.127)	(7.312)	(14)	(7.326)
Κέρδη προ φόρων		1.666	188	1.854	186	64	250
Φόρος εισοδήματος	9	(1.226)	(80)	(1.306)	(294)	(56)	(350)
Κέρδος (Ζημιά) περιόδου		440	108	548	(108)	8	(100)
Ιδιοκτήτες μητρικής							
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		152	108	260	(996)	8	(988)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές							
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		288	-	288	888	-	888
Σύνολο		440	108	548	(108)	8	(100)
Λοιπά συνολικά έσοδα							
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην							
Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε							
μεταγενέστερες περιόδους							
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	24	105	-	105	(23)	-	(23)
Φόρος εισοδήματος		(30)	-	(30)	10	-	10
		75	-	75	(13)	-	(13)
Ποσά που αναταξινομούνται στην							
Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε							
μεταγενέστερες περιόδους							
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή εκμεταλλεύσεων εξωτερικού		(315)	-	(315)	(500)	-	(500)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου καθαρά από φόρο		(240)	-	(240)	(513)	-	(513)
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ		200	108	308	(621)	8	(613)
Τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα αποδίδονται σε :							
Ιδιοκτήτες μητρικής		51	108	159	(1.300)	8	(1.292)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		149	-	149	679	-	679
Σύνολο		200	108	308	(613)	8	(613)
Κέρδη περιόδου ανά μετοχή							
Βασικά κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες σε €	10	0,0029	0,0020	0,0049	(0,0189)	0,0002	(0,0187)

Κατάσταση συνολικών εσόδων (Εταιρική)

	Σημ.	Η Εταιρεία	
		1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	7	78.293	80.863
Κόστος Πωλήσεων	8	(61.705)	(65.358)
Μικτό Κέρδος		16.588	15.505
Άλλα έσοδα	7	43	63
Έξοδα διάθεσης	8	(10.575)	(11.004)
Έξοδα διοίκησης	8	(1.889)	(1.958)
Άλλα έξοδα	8	(19)	(83)
Κέρδη εκμετάλλευσης		4.148	2.523
Χρηματοοικονομικά έσοδα	8.2	883	824
Χρηματοοικονομικά έξοδα	8.2	(3.996)	(5.527)
Κέρδη (ζημιές) προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		1.035	(2.180)
Φόρος εισοδήματος	9	(514)	575
Κέρδος (Ζημιά) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		521	(1.605)
Λοιπά συνολικά έσοδα			
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	24	101	(32)
Φόρος εισοδήματος		(30)	9
		71	(23)
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου καθαρά από φόρο			
		71	(23)
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ			
		592	(1.628)
Κέρδη περιόδου ανά μετοχή			
Βασικά (εκφρασμένα σε €):	10	0,0099	(0,0304)

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018 (Ενοποιημένη & Εταιρική)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημ.	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	11	41.966	47.214	473	588
Επενδύσεις σε ακίνητα	11	232	236	232	236
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	11	6.159	6.441	4	3
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες		-	-	28.814	34.151
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις		9.844	7.697	9.756	7.675
Αναβαλλόμενοι φόροι	23	5.060	6.007	4.037	4.790
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	13	1.005	1.090	1.005	1.090
Σύνολο μη κυκλοφορούντων		64.266	68.685	44.321	48.533
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	14	44.643	39.864	42.259	36.109
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	15	33.658	37.952	32.132	31.386
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16	2.601	5.351	1.294	2.603
Σύνολο κυκλοφορούντων		80.902	83.167	75.685	70.098
Στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση (Σημ. 6)		7.140	-	-	-
Σύνολο Ενεργητικού		152.308	151.852	120.006	118.631
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών μητρικής					
Μετοχικό κεφάλαιο	17	15.840	15.840	15.840	15.840
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	18	6.731	6.731	6.731	6.731
Λοιπά αποθεματικά	19	3.767	3.753	3.963	3.892
Αποτελέσματα εις νέον		(12.039)	(8.944)	1.122	3.897
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων Ιδιοκτητών Μητρικής		14.299	17.380	27.656	30.360
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		16.311	21.560	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		30.610	38.940	27.656	30.360
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	21	52.795	49.581	51.102	42.353
Πρόβλεψη για παροχές σε εργαζόμενους	24	644	786	576	648
Αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις	22	12.736	14.440	-	-
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις		2.152	2.106	-	-
Αναβαλλόμενοι φόροι	23	4.940	4.252	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		25	-	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		73.292	71.165	51.678	43.001
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	21	6.470	7.248	6.319	7.031
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	21	8.812	13.211	8.389	11.137
Οφειλόμενοι φόροι εισοδήματος		90	8	-	-
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	20	26.419	21.280	25.964	27.102
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		41.791	41.747	40.672	45.270
Σύνολο υποχρεώσεων		115.083	112.912	92.350	88.271
Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση (Σημ. 6)		6.615	-	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		152.308	151.852	120.006	118.631

Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018
(Ποσά σε χιλιάδες €, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων (Ενοποιημένη)

Ο Όμιλος

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικά φορολογικών νόμων / Λοιπά	Αδιανέμητα κέρδη / (Σωρευμένες ζημιές)	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2017	15.840	6.731	4.310	(338)	(7.907)	18.636	20.918	39.554
Μεταβολή περιόδου								
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	(988)	(988)	888	(100)
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	(305)	-	(305)	(208)	(513)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	-	(305)	(988)	(1.293)	680	(613)
Τακτικό αποθεματικό	-	-	86	-	(48)	38	(38)	-
Υπόλοιπο την 31/12/2017	15.840	6.731	4.396	(643)	(8.943)	17.381	21.560	38.940
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική (σημ. 2)	-	-	-	-	(3.296)	(3.296)	-	(3.296)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 1/1/2018	15.840	6.731	4.396	(643)	(12.239)	14.085	21.560	35.645
Μεταβολή περιόδου								
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	260	260	288	548
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	(101)	-	(101)	(139)	(240)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	-	(101)	260	159	149	308
Τακτικό Αποθεματικό	-	-	118	-	(59)	58	(58)	-
Έξοδα έκδοσης μετοχών	-	-	-	(3)	-	(3)	(3)	(6)
Επιστροφή κεφαλαίου θυγατρικής	-	-	-	-	-	-	(5.337)	(5.337)
Υπόλοιπο την 31/12/2018	15.840	6.731	4.514	(747)	(12.039)	14.299	16.311	30.610

Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων (Εταιρική)

Η Εταιρεία

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές	Αποθεματικά φορολογικών νόμων	Αδιανέμητα κέρδη / (Σωρευμένες ζημιές)	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1/1/2017	15.840	6.731	3.994	(83)	(7)	5.513	31.988
Μεταβολή περιόδου							
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	-	(1.605)	(1.605)
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	(23)	-	-	(23)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	-	(23)	-	(1.605)	(1.628)
Τακτικό αποθεματικό	-	-	11	-	-	(11)	-
Υπόλοιπο την 31/12/2017	15.840	6.731	4.005	(106)	(7)	3.897	30.360
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική (σημ. 2)	-	-	-	-	-	(3.296)	(3.296)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 1/1/2018	15.840	6.731	4.005	(106)	(7)	601	27.064
Μεταβολή περιόδου							
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	-	521	521
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	71	-	-	71
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	-	71	-	521	592
Υπόλοιπο την 31/12/2018	15.840	6.731	4.005	(35)	(7)	1.122	27.656

Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018
(Ποσά σε χιλιάδες €, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Ενοποιημένη και Εταιρική)			
	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
<u>Λειτουργικές δραστηριότητες</u>				
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	1.666	185	1.035	(2.180)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες	188	64		
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	5.474	5.467	145	151
Προβλέψεις	901	514	704	350
Συναλλαγματικές διαφορές	(273)	(7)	(105)	138
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	2.074	(12)	2.090	5
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	4.172	4.098	3.455	3.366
Αναγνωρισθέντα έσοδα επιχορηγήσεων επενδύσεων	(1.704)	(1.704)	-	-
Προβλέψεις παροχών σε εργαζομένους	249	54	202	37
Λειτουργικό αποτέλεσμα προ των μεταβολών στο κεφάλαιο κίνησης	12.747	8.659	7.526	1.867
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(8.183)	(2.724)	(6.702)	(1.933)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	1.519	(4.320)	1.048	(7.324)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	3.076	4.777	(141)	12.739
Μείωση / (αύξηση) λοιπών μακροπροθεσμών απαιτήσεων	(2.149)	225	(2.081)	222
Λειτουργικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	(318)	(342)	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	6.692	6.275	(350)	5.571
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(4.612)	(4.066)	(4.042)	(3.486)
Καταβεβλημένοι φόροι	(81)	(1)	(2)	(1)
Χρεωστικοί τόκοι και καταβεβλημένοι φόροι από διακοπείσες δραστηριότητες	(36)	(72)	-	-
Σύνολο καθαρών εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	1.963	2.136	(4.394)	2.084
<u>Επενδυτικές δραστηριότητες</u>				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	(2.000)	-	(2.000)	(644)
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(72)	(116)	(48)	(26)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων	33	2	33	2
Τόκοι εισπραχθέντες	18	31	2	14
Επενδυτικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	(54)	(8)	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(2.075)	(91)	(2.013)	(654)
<u>Χρηματοδοτικές δραστηριότητες</u>				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	9.980	6.515	9.980	5.757
Εξοφλήσεις δανείων	(12.220)	(13.132)	(4.881)	(10.901)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(7)	-	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(2.247)	(6.617)	5.099	(5.144)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	(2.359)	(4.572)	(1.308)	(3.714)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1)	-	(1)	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	4.961	9.923	2.603	6.317
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	2.601	5.351	1.294	2.603

(*) Τα κονδύλια της Ενοποιημένης Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και Ταμειακών Ροών της συγκριτικής ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2017 έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να περιληφθούν μόνο οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Τα αποτελέσματα των διακοπείσων δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται διακριτά και αναλύονται σε ξεχωριστή σημείωση (Βλέπε σημ. 6) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων

1. Σύσταση της Εταιρείας και δραστηριότητες Ομίλου

1.1. Γενικές πληροφορίες

Η «F.G. EUROPE ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ» με το διακριτικό τίτλο «F.G. EUROPE Α.Ε.» (εφεξής η «Εταιρεία») και οι θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») δραστηριοποιούνται:

Η Εταιρεία, στην εισαγωγή και εμπορία κλιματιστικών συσκευών όλων των τύπων, καθώς και στην εισαγωγή και εμπορία λευκών ηλεκτρικών οικιακών συσκευών.

Οι θυγατρικές εταιρείες F.G. EUROPE KLIMA TEKNOLOJILERI SANAYI VE TICARET AS, F.G. EUROPE ITALIA SPA και F.G EUROPE UK LTD, δραστηριοποιούνται στην εισαγωγή και εμπορία κλιματιστικών συσκευών όλων των τύπων, ενώ η R.F. ENERGY A.E. και οι παρακάτω θυγατρικές της δραστηριοποιούνται στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

- ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΧΑΪΑΣ Α.Ε.
- CITY ELECTRIC Α.Ε.
- ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΥΛΙΝΔΡΙΑΣ Α.Ε.
- ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.
- R.F. ENERGY ΟΜΑΛΙΕΣ Α.Ε.
- ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ Α.Ε.

Η Εταιρεία καθώς και οι θυγατρικές αυτής έχουν την έδρα τους στο Δήμο Γλυφάδας Αττικής, στη Λ. Βουλιαγμένης 128. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου ανήρχετο την 31 Δεκεμβρίου 2018 σε 145 άτομα και της Εταιρείας σε 94 άτομα. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Τα "Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους" αφορούν συνολική ζημιά του Ομίλου ποσού € 240 και της Εταιρείας κέρδους ποσού € 71. Τα εν λόγω αποτελέσματα προέκυψαν από : α) ζημιά του Ομίλου ποσού € 315 από συναλλαγματικές διαφορές κατά την μετατροπή εκμεταλλεύσεων εξωτερικού και β) κέρδος από την επανεκτίμηση «Υποχρεώσεων παροχών προσωπικού» ποσού € 75 και € 71 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα.

1.2 Δομή και δραστηριότητες του Ομίλου

Οι εταιρείες του Ομίλου οι οποίες περιελήφθησαν στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις είναι οι εξής:

A/A	Επωνυμία	Ποσοστό Συμμετοχής 31/12/2018	Χώρα Έδρας	Μέθοδος Ενοποίησης
1	F.G. EUROPE A.E.	Μητρική	Ελλάδα	Ολική ενοποίηση
2	F.G. EUROPE ITALIA S.P.A.	100% (α)	Ιταλία	Ολική ενοποίηση
3	F.G. EUROPE UK LTD	100% (α)	Μεγάλη Βρετανία	Ολική ενοποίηση
4	F.G. EUROPE KLIMA TEKNOLOJILERI SANAYI VE TICARET A.S.	55% (α)	Τουρκία	Ολική ενοποίηση
5	R.F. ENERGY A.E.	50% (α)	Ελλάδα	Ολική ενοποίηση
6	ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΧΑΪΑΣ Α.Ε.	50% (β)	Ελλάδα	Ολική ενοποίηση
7	CITY ELECTRIC A.E.	50% (β)	Ελλάδα	Ολική ενοποίηση
8	ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΥΛΙΝΔΡΙΑΣ Α.Ε.	50% (β)	Ελλάδα	Ολική ενοποίηση
9	ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	50% (β)	Ελλάδα	Ολική ενοποίηση
10	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ Α.Ε.	50% (β)	Ελλάδα	Ολική ενοποίηση
11	R.F. ENERGY ΟΜΑΛΙΕΣ Α.Ε.	50% (β)	Ελλάδα	Ολική ενοποίηση

Σημείωση : (α) Άμεση συμμετοχή, (β) Έμμεση συμμετοχή

Το ποσοστό συμμετοχής της F.G. EUROPE A.E. στην R.F. ENERGY A.E. ανέρχεται σε 50,00%. Λόγω της συμφωνίας των μετόχων για διορισμό της πλειοψηφίας των μελών του Δ.Σ. από την F.G. EUROPE A.E., η R.F. ENERGY A.E. περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της Ολικής Ενοποίησης.

Η F.G. EUROPE A.E. συμμετείχε την 31/12/2018 με ποσοστό 10% στην ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε. Με την από 13/2/2018 απόφαση της Γ/Σ των μετόχων της μειώθηκε το μετοχικό της κεφάλαιο και η συμμετοχή της F.G. EUROPE A.E. διαμορφώθηκε σε ποσοστό 11,11%. Η F.G. EUROPE A.E. δεν ενοποιεί την εν λόγω συμμετοχή και την εμφανίζει στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας ως Διαθέσιμο για πώληση χρηματοοικονομικό στοιχείο.

Το υπόλοιπο των συμμετοχών της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 αναλύεται ως εξής :

Συμμετοχές 31/12/2018					
A/A	Επωνυμία Θυγατρικών	Υπόλοιπο έως 31/12/17	Προσθήκες 01/01- 31/12/18	Μειώσεις 01/01 - 31/12/18	Υπόλοιπο 31/12/18
1	R.F. ENERGY AE F.G. EUROPE KLIMA	29.287	-	(5.337)	23.950
2	TEKNOLOJILERI SANAYI VE TICARET AS	2.532	-	-	2.532
3	F.G. EUROPE ITALIA SPA	1.402	-	-	1.402
4	F.G. EUROPE UK LTD	930	-	-	930
	ΣΥΝΟΛΟ	34.151	-	-	28.814

Συμμετοχές 31/12/2017					
A/A	Επωνυμία Θυγατρικών	Υπόλοιπο έως 31/12/16	Προσθήκες 01/01- 31/12/17	Μειώσεις 01/01 - 31/12/17	Υπόλοιπο 31/12/17
1	R.F. ENERGY AE F.G. EUROPE KLIMA	29.287	-	-	29.287
2	TEKNOLOJILERI SANAYI VE TICARET AS	2.532	-	-	2.532
3	F.G. EUROPE ITALIA SPA	1.402	-	-	1.402
4	F.G. EUROPE UK LTD	-	930	-	930
	ΣΥΝΟΛΟ	33.221	930	-	34.151

Την 4/1/2019 ολοκληρώθηκε η από 7/9/2018 συμφωνία της FG EUROPE AE με τη FUJITSU GENERAL LIMITED για τη μεταβίβαση του 51% των μετοχών της θυγατρικής της εταιρείας στην Ιταλία F.G. EUROPE ITALIA S.p.A. Το τίμημα ανήλθε σε €10.000, έναντι κόστους της εν λόγω συμμετοχής (του 51%), ποσού € 715.

Η RF ENERGY AE με την από 6/12/2018 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της, μείωσε το Μετοχικό Κεφάλαιο της κατά το ποσό €10.674 και ως εκ τούτου το η αξία συμμετοχής της FG EUROPE AE μειώθηκε κατά € 5.337.

Για την 31/12/2018 η Διοίκηση της Εταιρείας εξέτασε όλες τις παραμέτρους αναφορικά με τις συμμετοχές. Δεν προέκυψε ανάγκη για να προχωρήσει σε έλεγχο απομείωσης των θυγατρικών στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

Θυγατρικές με σημαντικές μη ελέγχουσες συμμετοχές

Επωνυμία θυγατρικής	Αναλογία δικαιωμάτων ιδιοκτησίας και ψήφου από μη ελέγχουσες συμμετοχές		Κέρδη που κατανέμονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές		Σωρευμένες μη ελέγχουσες συμμετοχές	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
RF ENERGY GROUP	50%	50%	958	983	16.224	20.663
FG EUROPE KLIMA TEKNOLOGILERI SANAYI VE TIKARET A.S.	45%	45%	(670)	(95)	87	897

**Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018**
(Ποσά σε χιλιάδες €, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες σχετικά με τη θυγατρική RF ENERGY GROUP πριν την απαλοιφή των ενδοεταιρικών συναλλαγών και υπολοίπων :

	31/12/2018	31/12/2017
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού	51.432	56.989
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού	17.979	17.843
Σύνολο Ενεργητικού	69.411	74.832
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	22.082	28.112
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	12.932	3.563
Σύνολο Υποχρεώσεων	35.014	31.675
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της Μητρικής	18.173	22.494
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	16.224	20.663
	31/12/2018	31/12/2017
Πωλήσεις	10.254	10.254
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	958	983
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	958	983
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους	1.916	1.966
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	5	9
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	960	987
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	960	987
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	1.921	1.974

Συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες σχετικά με τη θυγατρική **FG EUROPE KLIMA TEKNOLOGILERI SANAYI VE TIKARET A.S.** πριν την απαλοιφή των ενδοεταιρικών συναλλαγών και υπολοίπων.

	31/12/2018	31/12/2017
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού	451	364
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού	5.032	6.039
Σύνολο Ενεργητικού	5.483	6.403
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	11	478
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	5.280	3.931
Σύνολο Υποχρεώσεων	5.291	4.409
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της Μητρικής	106	1.097
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	87	897
	31/12/2018	31/12/2017
Πωλήσεις	3.798	5.499
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	(818)	(116)
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(670)	(95)
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους	(1.488)	(211)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	(313)	(475)

Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	(991)	(377)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(810)	(309)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	(1.801)	(686)
	31/12/2018	31/12/2017
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(414)	353
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(21)	(26)
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(418)	687
Συνολικές καθαρές ταμειακές ροές	(853)	1.014

2. Οι σημαντικές λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (εφεξής «Οικονομικές Καταστάσεις») έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από τη Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2017. Επίσης, οι εν λόγω Οικονομικές Καταστάσεις έχουν καταρτιστεί βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern).

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω στη σημείωση 2, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται για την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία των παρακάτω στοιχείων:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (περιλαμβάνονται και τα παράγωγα) και
- χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (νόμισμα της χώρας της έδρας της μητρικής του Ομίλου) και όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Τα κονδύλια της Ενοποιημένης Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και Ταμειακών Ροών της συγκριτικής ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2017 έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να περιληφθούν μόνο οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Τα αποτελέσματα των διακοπείσων δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται διακριτά και αναλύονται σε ξεχωριστή σημείωση (Βλέπε σημ. 6) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

2.2 Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

2.2.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης.

Ταξινόμηση και Επιμέτρηση

Η ταξινόμηση καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις λογιστικοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις, και ειδικότερα πώς επιμετρώνται σε συνεχή βάση. Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει μια λογική προσέγγιση για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, η οποία οδηγείται από τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών και το επιχειρηματικό μοντέλο στο οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο ανήκει. Αυτή η μοναδική και βασισμένη σε αρχές προσέγγιση αντικαθιστά τις ισχύουσες απαιτήσεις που βασιζόνταν σε κανόνες οι οποίοι γενικά θεωρούνται ως υπερβολικά πολύπλοκοι και δύσκολα εφαρμόσιμοι. Το νέο μοντέλο έχει επίσης ως αποτέλεσμα την εφαρμογή ενός μοναδικού μοντέλου απομείωσης που εφαρμόζεται σε όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα, καταργώντας έτσι μια πηγή πολυπλοκότητας που σχετίζεται με τις προηγούμενες λογιστικές απαιτήσεις.

Απομείωση

Κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η καθυστερημένη αναγνώριση των πιστωτικών ζημιών από δάνεια (και άλλα χρηματοδοτικά μέσα) αναγνωρίστηκε ως αδυναμία των υφιστάμενων λογιστικών προτύπων. Ως μέρος του ΔΠΧΑ 9, το ΣΔΛΠ εισήγαγε ένα νέο

μοντέλο απομείωσης βασισμένο στις αναμενόμενες ζημιές, το οποίο θα απαιτεί την πιο έγκαιρη αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Συγκεκριμένα, το νέο Πρότυπο απαιτεί από τις εταιρίες να λογιστικοποιήσουν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από τη στιγμή που αναγνωρίζονται για πρώτη φορά τα χρηματοοικονομικά μέσα και να αναγνωρίσουν τις αναμενόμενες ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους σε μια πιο έγκαιρη βάση.

Λογιστική αντιστάθμισης

Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει ένα ουσιαστικά αναμορφωμένο μοντέλο για λογιστική αντιστάθμισης, με ενισχυμένες γνωστοποιήσεις σχετικά με τη δραστηριότητα της διαχείρισης των κινδύνων. Το νέο μοντέλο αποτελεί μια σημαντική αναμόρφωση της λογιστικής αντιστάθμισης που ευθυγραμμίζει το λογιστικό χειρισμό με τις δραστηριότητες διαχείρισης του κινδύνου, δίνοντας την δυνατότητα στις εταιρίες να αντικατοπτρίζουν καλύτερα τις δραστηριότητες αυτές στις οικονομικές καταστάσεις τους. Επιπλέον, ως αποτέλεσμα αυτών των αλλαγών, οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων θα έχουν καλύτερη πληροφόρηση σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων και την επίδραση της λογιστικής αντιστάθμισης στις οικονομικές καταστάσεις.

Υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 από τον Όμιλο και την Εταιρεία

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το πρότυπο από την 1 Ιανουαρίου 2018 αναδρομικά, χωρίς να αναθεωρήσουν τις συγκριτικές πληροφορίες των προηγούμενων ετών, εκτός από τη λογιστική αντιστάθμισης.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 πραγματοποιήθηκε χωρίς την αναθεώρηση των συγκριτικών πληροφοριών και συνεπώς οι προσαρμογές που προέκυψαν από τη νέα ταξινόμηση και τους νέους κανόνες απομείωσης δεν εμφανίζονται στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου 2017, αλλά αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση έναρξης της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Αναλυτικά:

Ταξινόμηση και Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατείχε την 1/1/2018 ο Όμιλος και η Εταιρεία αφορούν σε διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία βάσει του νέου Προτύπου ταξινομήθηκαν ως λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και η επιμέτρηση τους, γίνεται μέσω των αποτελεσμάτων.

Απομείωση

Ο Όμιλος εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για την απομείωση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στα υπόλοιπα των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Το αποτέλεσμα των απαιτήσεων του καινούριου προτύπου ήταν η αύξηση των προβλέψεων του Ομίλου για απομείωση κατά €3,3εκ. με αντίστοιχη επίδραση στην έναρξη του λογαριασμού «Υπόλοιπο κερδών εις νέο».

Μεταγενέστερες αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς και στο επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου, ενδεχομένως να επηρεάσουν τις παραπάνω εκτιμήσεις.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις προσαρμογές που αναγνωρίστηκαν για κάθε κονδύλι της χρηματοοικονομικής κατάστασης την 1η Ιανουαρίου 2018 από την υιοθέτηση του ΔΧΠΑ 9

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018 (Ενοποιημένη & Εταιρική)						
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	31/12/2017	ΔΠΧΑ 9 - προσαρμογές μετάβασης	1/1/2018 - αναπρο- σαρμοσμένο	31/12/2017	ΔΠΧΑ 9 - προσαρμογές μετάβασης	1/1/2018 - αναπρο- σαρμοσμένο
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	1.090	(1.090)	-	1.090	(1.090)	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	-	1.090	1.090	-	1.090	1.090
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία	67.595	-	67.595	47.443	-	47.443
Σύνολο μη κυκλοφορούντων Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	68.685	-	68.685	48.533	-	48.533
Αποθέματα	39.864	-	39.864	36.109	-	36.109
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	37.952	(3.296)	34.656	31.386	(3.296)	28.090
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	5.351	-	5.351	2.603	-	2.603
Σύνολο κυκλοφορούντων	83.167	(3.296)	79.871	70.098	(3.296)	66.802
Σύνολο Ενεργητικού	151.852	(3.296)	148.556	118.631	(3.296)	115.335
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών μητρικής						
Μετοχικό κεφάλαιο	15.840	-	15.840	15.840	-	15.840
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	6.731	-	6.731	6.731	-	6.731
Λοιπά αποθεματικά	3.753	-	3.753	3.892	-	3.892
Αποτελέσματα εις νέον	(8.944)	(3.296)	-12.240	3.897	(3.296)	601
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων Ιδιοκτητών Μητρικής	17.380	(3.296)	14.084	30.360	(3.296)	27.064
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	21.560	-	21.560	-	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	38.940	(3.296)	35.644	30.360	(3.296)	27.064
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	71.165	-	71.165	43.001	-	43.001
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	41.747	-	41.747	45.270	-	45.270
Σύνολο υποχρεώσεων	112.912	-	112.912	88.271	-	88.271
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	151.852	(3.296)	148.556	118.631	(3.296)	115.335

Λογιστική αντιστάθμισης

Ο Όμιλος δεν εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης και επομένως δεν είχε καμία επίδραση από την εφαρμογή του νέου Προτύπου. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία στο βαθμό

που δεν έχουν χαρακτηριστεί ως αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνου, επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου

Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για τον προσδιορισμό των εσόδων από συμβάσεις με πελάτες. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται στο ποσό, το οποίο μία οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση των αγαθών ή των υπηρεσιών σε έναν πελάτη. Επίσης, το πρότυπο ορίζει τη λογιστική παρακολούθηση των επιπρόσθετων εξόδων για την ανάληψη μιας σύμβασης και των άμεσων εξόδων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της σύμβασης αυτής.

Έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μία οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων). Τα μεταβλητά ποσά περιλαμβάνονται στο τίμημα και υπολογίζονται είτε με τη μέθοδο της «αναμενόμενης αξίας», είτε με τη μέθοδο του «πιο πιθανού ποσού».

Μια οικονομική οντότητα αναγνωρίζει έσοδα όταν (ή καθώς) ικανοποιεί την υποχρέωση εκτέλεσης μιας σύμβασης, μεταβιβάζοντας τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που έχει υποσχεθεί στον

πελάτη. Ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του αγαθού ή της υπηρεσίας, εάν έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη χρήση και να αντλεί ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από αυτό το αγαθό ή την υπηρεσία. Ο έλεγχος μεταβιβάζεται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου ή σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος του αγαθού μεταφέρεται στον πελάτη, συνήθως με την παράδοσή του, και δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον πελάτη.

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με τη φύση των υπηρεσιών που παρέχονται, χρησιμοποιώντας είτε μεθόδους εκροών (output methods), είτε μεθόδους εισροών (input methods).

Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Το συμβατικό περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) έχει ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις του προς τον πελάτη, πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου (ή της Εταιρείας) για την έκδοση τιμολογίου.

Η συμβατική υποχρέωση αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) λαμβάνει τίμημα από τον πελάτη (προπληρωμή) ή όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση από- αναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα έσοδα της μίσθωσης από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Την 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν το ΔΧΠΑ 15, χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο, δηλαδή η επίδραση από τη μετάβαση αναγνωρίστηκε συσσωρευτικά στο «Υπόλοιπο κερδών εις νέο», ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν επαναδιατυπώθηκαν. Ωστόσο, Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είχαν καμία επίδραση στην κερδοφορία, ή την χρηματοοικονομική θέση τους κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΧΠΑ 15. Επομένως, δεν έγινε καμία προσαρμογή στο «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» την 1 Ιανουαρίου 2018.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με

τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 1:** Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, **ΔΛΠ 28:** Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

2.2.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την

επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Η Διοίκηση προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 την 1 Ιανουαρίου 2019 καθώς και στην εκτιμώμενη επίπτωση του στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη μετάβαση, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υφιστάμενες λειτουργικές μισθώσεις (οι δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις αναφέρονται στη Σημείωση 27) θα προεξοφληθούν χρησιμοποιώντας το σχετικό επιτόκιο προεξόφλησης (incremental borrowing rate). Η παρούσα αξία που θα προκύψει θα αναγνωριστεί ως υποχρέωση από μισθώσεις. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων θα επιμετρηθούν ισόποσα με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένα κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.

Η Εταιρεία θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης, σύμφωνα με την οποία τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους δεν θα επαναδιατυπωθούν. Η Εταιρεία θα παράσχει εξήγηση των λόγων για τις μεταβολές των στοιχείων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 για πρώτη φορά.

Η τελική επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 θα εξαρτηθεί από το επιτόκιο προεξόφλησης της Εταιρείας κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, τον προσδιορισμό των συμβάσεων μίσθωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου κατά την ημερομηνία αυτή και την τελική αξιολόγηση της Εταιρείας για τη διάρκεια της μίσθωσης, ιδιαίτερα όσον αφορά την εξάσκηση τυχόν δικαιωμάτων ανανέωσης και τερματισμού.

Συνοπτικά, με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της διοίκησης, η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 αναμένεται να είναι ως εξής:

Στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 αναμένεται αύξηση στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων λόγω κεφαλαιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης και μια αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις, ύψους μεταξύ € 18 εκ. και € 20 εκ.

Στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων για τη χρήση 2019, οι αποσβέσεις αναμένεται να αυξηθούν από € 1,8 εκ. έως € 2,0 εκ. και οι «Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα» αναμένεται να αυξηθούν κατά περίπου €1,02εκ. Η μείωση των εξόδων από ενοίκια αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων» κατά περίπου € 2,5 εκ.

**Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση»
(εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος»
(εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11:** Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, **ΔΛΠ 12:** Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23:** Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων

από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων ανασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις ανασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Ενοποίηση

2.3.1 Θυγατρικές επιχειρήσεις

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας και των οικονομικών μονάδων που ελέγχονται από την Εταιρεία (οι θυγατρικές της) την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται ολικά από την ημερομηνία απόκτησής τους και η οποία είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο των εταιρειών αυτών και ενοποιούνται έως την ημερομηνία όπου ο έλεγχος παύει να υφίσταται. Η περίοδος στην οποία αναφέρονται οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών είναι ίδια με της μητρικής και είναι συνεπής με τις λογιστικές πολιτικές των οικονομικών καταστάσεων της μητρικής. Όλα τα ενδοομιλικά υπόλοιπα και συναλλαγές, μη πραγματοποιημένα κέρδη και ζημιές προερχόμενα από ενδοομιλικές συναλλαγές και μερίσματα απαλείφονται πλήρως.

Τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα των θυγατρικών αποδίδονται στη μη ελέγχουσα συμμετοχή ακόμη κι αν αυτό δημιουργεί έλλειμμα. Μία μεταβολή σε ποσοστό συμμετοχής σε

θυγατρική, χωρίς απώλεια ελέγχου, αποτελεί συναλλαγή μεταξύ των μετόχων. Σε περίπτωση που ο Όμιλος χάσει τον έλεγχο μιας θυγατρικής τότε αποαναγνωρίζονται τα εξής:

- Τα περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης και της υπεραξίας) και τις υποχρεώσεις της θυγατρικής
- Η λογιστική αξία της μη ελέγχουσας συμμετοχής
- Οι σωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές, που έχουν καταχωρηθεί στην Καθαρή Θέση και αναγνωρίζονται τα εξής:
- Η εύλογη αξία του τιμήματος που εισπράχθηκε
- Η εύλογη αξία της εναπομένουσας συμμετοχής
- Οποιοδήποτε πλεόνασμα ή έλλειμμα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως
- Αναταξινομεί τα μερίδια των στοιχείων της μητρικής που προηγούμενα αναγνωρίζονταν στα λοιπά συνολικά έσοδα ως κέρδος ή ζημιά ή αποτελέσματα εις νέο, όπου αυτό ρίνεται απαραίτητο.
- Οι συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης.

2.3.2 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενής είναι η οικονομική μονάδα στην οποία ο Όμιλος έχει την δυνατότητα να ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Η ουσιώδης επιρροή ασκείται συνήθως μέσω της συμμετοχής στις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αποφάσεις της οικονομικής μονάδας. Τα αποτελέσματα και τα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού μιας συγγενούς, ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως. Οι επενδύσεις σε συγγενείς απεικονίζονται στον ισολογισμό στο κόστος, προσαρμοζόμενο στις μεταγενέστερες μεταβολές του μεριδίου του ομίλου στο καθαρό ενεργητικό της συγγενούς και λαμβάνοντας υπόψη τις τυχόν απομειώσεις της αξίας μεμονωμένων επενδύσεων. Ζημίες συγγενών επιχειρήσεων επιπλέον των δικαιωμάτων του ομίλου σε αυτές, δεν καταχωρούνται. Το κόστος της απόκτησης μιας συγγενούς, κατά το ποσό που υπερβαίνει την εύλογη αξία της αναλογίας του αποκτώμενου καθαρού ενεργητικού (ενεργητικό – παθητικό – ενδεχόμενες υποχρεώσεις), καταχωρείται ως υπεραξία στη χρήση στην οποία έγινε η απόκτηση, περιλαμβανόμενο στο λογαριασμό των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Στην περίπτωση που το κόστος απόκτησης είναι μικρότερο της ανωτέρω εύλογης αξίας αυτή η διαφορά καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσης εντός της οποίας έγινε η απόκτηση. Στις περιπτώσεις που ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές με μια συγγενή επιχείρηση, τα σχετικά κέρδη και οι ζημίες απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του ομίλου στη συγκεκριμένη συγγενή. Μετά την εφαρμογή της μεθόδου καθαρής θέσεως, ο Όμιλος επιμετρά εάν είναι απαραίτητο να αναγνωρισθεί ζημία απομείωσης και εξετάζει σε κάθε ημερομηνία κατάσταση οικονομικής θέσης εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η συμμετοχή στη συγγενή εταιρεία έχει απομειωθεί.

2.4 Συνενώσεις επιχειρήσεων και υπεραξία

Κάθε συνένωση επιχειρήσεων λογιστικοποιείται με την εφαρμογή της μεθόδου απόκτησης. Το κόστος της απόκτησης υπολογίζεται ως το σύνολο του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε υπολογιζόμενο κατά την ημερομηνία της απόκτησης στην εύλογη αξία και του ποσού των τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στον αποκτώμενο. Για κάθε συνένωση επιχειρήσεων, ο αποκτών υπολογίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές επί του αποκτώμενου είτε στην εύλογη αξία ή σε αναλογία επί των καθαρών αναγνωρισμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου. Τα έξοδα κατά την απόκτηση καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, ο Όμιλος εκτιμά τα αποκτώμενα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις προκειμένου για τη κατάλληλη ταξινόμησή τους και τον προσδιορισμό τους σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, τις οικονομικές περιστάσεις και τις σχετικές συνθήκες κατά την ημερομηνία απόκτησης. Σε περίπτωση συνένωσης επιχειρήσεων που πραγματοποιείται σταδιακά, ο Όμιλος επιμετρά εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης με τη διαφορά να μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που μεταβιβάζεται από τον αποκτών θα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Οποιοσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος, που τεκμαίρεται ότι αποτελούν στοιχείο του ενεργητικού ή παθητικού, θα αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Εάν το ενδεχόμενο αντάλλαγμα κατατάσσεται ως στοιχείο της καθαρής θέσης, δεν θα επιμετράται έως την τελική τακτοποίησή του μέσω της καθαρής θέσης.

Η υπεραξία αρχικά αποτιμάται στο κόστος και αποτελεί το υπερβάλλον του αθροίσματος του ανταλλάγματος που μεταβιβάζεται συν το ποσό που αναγνωρίζεται ως μη ελέγχουσα συμμετοχή επί των καθαρών αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται και των αναληφθεισών υποχρεώσεων. Εάν το αντάλλαγμα είναι χαμηλότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, η διαφορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Μετά την αρχική αναγνώριση η υπεραξία επιμετράται στο κόστος μείον σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Για σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία η οποία έχει αποκτηθεί σε μία συνένωση επιχειρήσεων, κατανέμεται, από την ημερομηνία απόκτησης, στις Μονάδες Δημιουργίας Ταμιακών Ροών του Ομίλου οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από τη συνένωση, ανεξαρτήτως εάν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας έχουν κατανεμηθεί στις συγκεκριμένες μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών.

Όπου η υπεραξία αποτελεί μέρος της Μονάδας Δημιουργίας Ταμιακών Ροών και τμήμα της δραστηριότητας της μονάδας αυτής διατεθεί, η υπεραξία που αναλογεί στην δραστηριότητα

που διατίθεται συμπεριλαμβάνεται στην λογιστική αξία της δραστηριότητας κατά τον υπολογισμό του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση της δραστηριότητας. Σε αυτή την περίπτωση η υπεραξία που έχει διατεθεί επιμετρείται αναλογικά με τη σχετική αξία της δραστηριότητας που έχει πουληθεί και της σχετικής αξίας του τμήματος της εναπομένουσας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών.

2.5 Λειτουργικοί τομείς

Οι τομείς ορίζονται με βάση τη διάρθρωση των εταιριών του Ομίλου, εφόσον οι υπεύθυνοι για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων παρακολουθούν τις οικονομικές πληροφορίες ξεχωριστά, όπως παρουσιάζονται από την Εταιρεία και από καθεμία από τις θυγατρικές εταιρίες που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

Οι τομείς που πρέπει να αναφερθούν ξεχωριστά προσδιορίζονται με βάση τα ποσοτικά κριτήρια που θέτει το Πρότυπο. Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών προκειμένου να παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

2.6 Συναλλαγματικές μετατροπές

Ο Όμιλος παρουσιάζει τις οικονομικές του καταστάσεις σε ευρώ το οποίο είναι και το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής εταιρείας αλλά και των θυγατρικών. Συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ίσχυε την ημέρα της συναλλαγής. Κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, οι νομισματικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ισχύει την αντίστοιχη ημερομηνία. Τα μη-νομισματικά στοιχεία τα οποία επιμετρώνται στα πλαίσια του ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της αρχικής συναλλαγής. Τα κέρδη ή οι ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

2.7 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν ζημίες απομείωσης. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται σε μεταγενέστερες χρήσεις αυξάνουν τη λογιστική αξία των ενσώματων παγίων μόνο εάν πιθανολογείται ότι θα εισρεύσουν στον όμιλο και στην

εταιρεία μελλοντικά οικονομικά οφέλη και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται. Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

Αποσβέσεις: Οι αποσβέσεις Ενσώματων Περιουσιακών Στοιχείων λογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, βάσει συντελεστών που προσεγγίζουν τη μέση ωφέλιμη ζωή των Στοιχείων η οποία επανεξετάζεται σε ετήσια βάση. Τα εκτιμώμενα έτη μέσης ωφέλιμης ζωής και συντελεστές απόσβεσης ανά κατηγορία παγίων είναι τα ακόλουθα :

	Έτη ωφέλιμης ζωής	Συντελεστές Απόσβεσης
Υδροηλεκτρικά έργα	50	2%
Κτιριακές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων	7 – 25	4% - 14%
Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	4 – 20	5% - 24%
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	3 – 10	10% - 30%
Μεταφορικά μέσα	6 – 10	10% - 16%
Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	4 – 10	10% - 25%
Άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	35 – 45	1,5% - 2,5%
Δικαιώματα Χρήσης	10 – 15	6% - 10%

Η αξία των βελτιώσεων, σε ακίνητα τρίτων, αποσβένεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου.

2.8 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης τους, το οποίο είναι προσαυξημένο με όλα εκείνα τα έξοδα που σχετίζονται με την συναλλαγή για την απόκτησή τους. Επίσης κατά την μεταγενέστερη επιμέτρησή τους ακολουθείται η μέθοδος του κόστους, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν ζημίες απομείωσης.

Αποσβέσεις: Οι αποσβέσεις των επενδύσεων σε ακίνητα λογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, βάσει συντελεστών που προσεγγίζουν τη μέση ωφέλιμη ζωή των ακινήτων η οποία επανεξετάζεται σε ετήσια βάση. Τα εκτιμώμενα έτη μέσης ωφέλιμης ζωής και οι συντελεστές απόσβεσης έχουν ως ακολούθως:

Έτη ωφέλιμης ζωής	Συντελεστές Απόσβεσης
50	2%

2.9 Κόστος δανεισμού

Τα κόστη αναδοχής, τα νομικά και τα λοιπά άμεσα κόστη που πραγματοποιούνται, σχετικά με την έκδοση δανείων, αναμορφώνουν το ποσό των δανείων και καταχωρούνται στα Αποτελέσματα με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου κατά τη διάρκεια της σύμβασης του δανείου. Τα κόστη δανεισμού καταχωρούνται στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους εκτός από τα κόστη δανεισμού που συνδέονται άμεσα με την κατασκευαστική περίοδο ενσωμάτων παγίων οπότε και αναγνωρίζονται σε επαύξηση της αξίας των παγίων αυτών.

2.10 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

Οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία κυμαίνεται από 35-45 έτη.

Δικαιώματα Χρήσης: Δικαιώματα εκμετάλλευσης ενσώματων στοιχείων που παραχωρούνται στα πλαίσια συμβάσεων αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις αποσβέσεις και κάθε τυχόν ζημία απομείωσης.

2.11 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή και δεν αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους τουλάχιστον ετησίως. Τα περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απόσβεση ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας χρήσεως του περιουσιακού στοιχείου ή της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ). Η ανακτήσιμη αξία καθορίζεται για ένα περιουσιακό στοιχείο εκτός εάν αυτό το περιουσιακό στοιχείο δεν δημιουργεί ταμειακές εισροές οι οποίες είναι κατά μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες εκείνων που δημιουργούνται από άλλα περιουσιακά στοιχεία ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων. Εάν η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας ΜΔΤΡ είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας, τότε η λογιστική αξία μειώνεται έως το ύψος της ανακτήσιμης. Η αξία χρήσης προσδιορίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών ροών με το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν. Όταν σε μεταγενέστερη χρήση η ζημία απομείωσης πρέπει να αναστραφεί, η αναπόσβεστη αξία του περιουσιακού στοιχείου αυξάνεται έως το ύψος της αναθεωρημένης εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας, στο βαθμό που η νέα αναπόσβεστη αξία

δεν υπερβαίνει την αναπόσβεστη αξία που θα είχε προσδιοριστεί εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης σε προηγούμενες χρήσεις.

Η αναστροφή της ζημίας αναγνωρίζεται στα έσοδα.

2.12 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος και η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πουλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους, πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση τα στοιχεία εκείνα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα.

Η επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής τους εξαρτάται από την ταξινόμησή τους στις παρακάτω κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές αναγνωριζόμενες στα αποτελέσματα.

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς (συμπεριλαμβάνονται τα παράγωγα, εκτός από εκείνα που είναι καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης), είναι αυτά που αποκτώνται ή δημιουργούνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά και τέλος αυτά που αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα που διαχειρίζονται με σκοπό την κερδοσκοπία.

Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από την επιχείρηση ως στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Στον Ισολογισμό του Ομίλου και της Εταιρείας τα Παράγωγα απεικονίζονται στα κονδύλια των λοιπών βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων / υποχρεώσεων. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

β) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις

ανωτέρω. Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται σε αποθεματικό των λοιπών συνολικών εσόδων, μέχρι τα στοιχεία αυτά να πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα. Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ο τόκος που κερδίζεται κατά τη διακράτηση του διαθέσιμου προς πώληση περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται ως έσοδο από τόκο χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η εύλογη αξία των διαθέσιμων για πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβάνει και την εύλογη αξία τυχόν εγγυήσεων

γ) Απαιτήσεις από πελάτες

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των τυχόν ζημιών απομείωσης.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι σε ενεργό αγορά συμμετοχικοί τίτλοι που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με αξιοπιστία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

Αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ή κατά περίπτωση το μέρος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή το μέρος μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού) από-αναγνωρίζονται όταν:

- Τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει.
- Ο Όμιλος και η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα μία υποχρέωση προς τρίτους να τα εξοφλήσει πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό την μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού ενώ παράλληλα είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη ή (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου. Όπου ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού αλλά παράλληλα δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους

κινδύνους και τα οφέλη ή τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο του ενεργητικού αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Η συνεχιζόμενη συμμετοχή η οποία έχει τη μορφή εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου στοιχείου αποτιμάται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ του αρχικού υπολοίπου του στοιχείου ενεργητικού και του μέγιστου ποσού που μπορεί ο Όμιλος και η Εταιρεία να κληθεί να καταβάλλει.

Όταν η συνεχιζόμενη συμμετοχή είναι υπό την μορφή δικαιωμάτων αγοράς και/ή πώλησης επί του στοιχείου ενεργητικού (συμπεριλαμβανομένου και δικαιωμάτων που διακανονίζονται ταμειακά), ο βαθμός συνεχιζόμενης εμπλοκής του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η αξία του μεταβιβαζόμενου στοιχείου που δύναται ο Όμιλος και η Εταιρεία να επαναγοράσουν, με εξαίρεση την περίπτωση ενός δικαιώματος πώλησης του στοιχείου το οποίο αποτιμάται σε εύλογες αξίες, όπου η συνεχιζόμενη συμμετοχή του Ομίλου και της Εταιρείας περιορίζεται στην χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του μεταβιβαζόμενου στοιχείου και την τιμή άσκησης του δικαιώματος.

Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία κατάστασης οικονομικής θέσης ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσης και σε σταθερό χρηματιστηριακό περιβάλλον. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσης και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Οι ζημιές απομείωσης (απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις) αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Απαιτήσεις που εκτιμώνται ως ανεπίδεκτες εισπράξεως διαγράφονται.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτελούνται από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων χρήσης, δάνεια και υποχρεώσεις ή παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως αποτελεσματικά μέσα λογιστικής αντιστάθμισης.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία συν, στην περίπτωση δανείων, το κόστος συναλλαγών που αποδίδεται άμεσα στην απόκτηση ή την έκδοση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνουν εμπορικές υποχρεώσεις, λοιπές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα.

Η μεταγενέστερη της αρχικής αναγνώρισης επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων εξαρτάται από την κατηγορία στην οποία έχουν ταξινομηθεί:

α) Δανεισμός και εμπορικές υποχρεώσεις

Τα τραπεζικά δάνεια παρέχουν χρηματοδότηση των λειτουργιών του Ομίλου και της Εταιρείας. Ο διαχωρισμός σε βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα γίνεται ανάλογα με τις ισχύουσες συμβάσεις, εάν προβλέπεται αποπληρωμή τους στους επόμενους δώδεκα μήνες ή αργότερα, αντίστοιχα.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης όταν οι υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται καθώς επίσης και κατά τη διάρκεια απόσβεσης μέσω της εφαρμογής της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τυχόν έκπτωση ή πριμ κατά την απόκτηση καθώς και τυχόν κόστη ή δαπάνες που αποτελούν τμήμα του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση αυτή περιλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα των αποτελεσμάτων χρήσης.

β) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων χρήσης περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που διακρατώνται για εμπορικούς σκοπούς και έχουν χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων από την αρχική τους αναγνώριση. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως διακρατούμενες για εμπορικό σκοπό εάν έχουν αποκτηθεί με σκοπό την σύντομη πώλησή τους. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία δεν έχουν χαρακτηριστεί ως αποτελεσματικά μέσα λογιστικής αντιστάθμισης. Οι ζημίες ή κέρδη των υποχρεώσεων που διακρατώνται για εμπορικούς σκοπούς αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης.

Αποαναγνώριση

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν η υποχρέωση εξοφλείται, δηλαδή, όταν η δέσμευση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή

εκπνέει. Όταν μια υπάρχουσα χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μια άλλη υποχρέωση προς τον ίδιο δανειστή η οποία εμπεριέχει σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή μετατροπή αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά των αντίστοιχων λογιστικών αξιών αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.13 Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στον Ισολογισμό μόνο εάν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμφηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

Παράγωγα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία όπως είναι τα προθεσμιακά συμβόλαια και οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου, τα οποία χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του οικονομικού κινδύνου από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας.

Όλα τα παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία διακανονισμού και ακολούθως αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Τα παράγωγα απεικονίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται από την τιμή που έχουν σε μια ενεργό αγορά, ή με τη χρησιμοποίηση τεχνικών αποτίμησης σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει ενεργός αγορά για τα μέσα αυτά. Κέρδη ή ζημίες από τη μεταβολή της εύλογης αξίας των παραγώγων αναγνωρίζονται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης εκτός από το αποτελεσματικό τμήμα λογιστικής αντιστάθμισης των παραγώγων που έχουν χαρακτηριστεί ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών το οποίο αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

2.14 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου ετήσιου σταθμικού κόστους. Το κόστος των εμπορευμάτων περιλαμβάνει τα κόστη και τις δαπάνες απόκτησης των εμπορευμάτων. Κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στο κόστος κτήσης των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας μετά την αφαίρεση των άμεσων εξόδων πώλησης.

2.15 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας και χαμηλού ρίσκου.

2.16 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές κατατάσσονται στα ίδια κεφάλαια. Τα έξοδα αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, αφαιρουμένου του σχετικού φορολογικού οφέλους, καταχωρούνται στα «Αποθεματικά φορολογικών νόμων / Λοιπά). Άμεσα κόστη που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων, περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται. Το κόστος κτήσεως των ιδίων μετοχών μειωμένο με το φόρο εισοδήματος (εάν συντρέχει περίπτωση) εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας, μέχρις ότου οι ίδιες μετοχές πωληθούν ή ακυρωθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών, καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά κόστη και φόρο εισοδήματος, αν συντρέχει περίπτωση, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα Ίδια Κεφάλαια.

2.17 Φόρος Εισοδήματος - Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους που προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Ο φόρος εισοδήματος καταχωρείται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, ο οποίος στην περίπτωση αυτή καταχωρείται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια. Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζονται βάσει των σχετικών κονδυλίων των οικονομικών καταστάσεων, κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Ο τρέχων φόρος εισοδήματος αφορά, φόρο επί των φορολογητέων κερδών των εταιρειών του Ομίλου, όπως αναμορφώθηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του φορολογικού νόμου, και υπολογίστηκε με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή. Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος, αφορούν περιπτώσεις προσωρινών διαφορών μεταξύ φορολογικής αναγνώρισης στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού και αναγνώρισής τους για σκοπούς σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και υπολογίζονται με χρήση των φορολογικών συντελεστών που θα ισχύουν κατά τις χρήσεις που αναμένεται να ανακτηθούν τα στοιχεία του Ενεργητικού και να τακτοποιηθούν οι υποχρεώσεις. Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρεώσεως (liability method) σε όλες τις προσωρινές φορολογικές διαφορές, κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Οι αναμενόμενες φορολογικές επιπτώσεις από τις προσωρινές φορολογικές διαφορές προσδιορίζονται και εμφανίζονται είτε ως μελλοντικές (αναβαλλόμενες) φορολογικές υποχρεώσεις, είτε ως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές και τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές, κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι θα υπάρξει επαρκές μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα έναντι του οποίου οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές και οι πιστωτικοί φόροι μπορεί να χρησιμοποιηθούν. Η αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ελέγχεται σε κάθε ημερομηνία κατάστασης οικονομικής θέσης και μειώνεται κατά την έκταση που δεν αναμένεται να υπάρξει επαρκές φορολογητέο εισόδημα που θα καλύψει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία συμψηφίζουν τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αν και μόνο αν:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει ένα νόμιμο εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίσει τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε φόρο εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή είτε:

- στην ίδια φορολογητέα οικονομική μονάδα, είτε
- σε διαφορετικές φορολογητέες οικονομικές μονάδες, οι οποίες προτίθενται να συμψηφίσουν τις τρέχουσες φορολογητέες υποχρεώσεις και απαιτήσεις ή να εισπράξουν τις απαιτήσεις και να τακτοποιήσουν / εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις συγχρόνως, σε κάθε μελλοντική περίοδο στην οποία σημαντικά ποσά αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων ή απαιτήσεων αναμένονται να τακτοποιηθούν ή να ανακτηθούν.

2.18 Παροχές σε εργαζόμενους

Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη

χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method).

Οι μεταβολές στις υποχρεώσεις του προγράμματος καθορισμένων παροχών που σχετίζονται με το κόστος τρέχουσας απασχόλησης και το χρηματοοικονομικό κόστος από τόκους αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, ενώ τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από επανεκτιμήσεις λόγω μεταβολών των παραδοχών, καταχωρούνται στην Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων.

Για την προεξόφληση της χρήσης 2017 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση European Corporate bonds AA iBoxx EUR 10 + index, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.19 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος και είναι πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για τον διακανονισμό της δέσμευσης και το ποσό αυτής μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Αν η επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, με την χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και για τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία κατάστασης οικονομικής θέσης και αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για τον διακανονισμό της δέσμευσης, οι προβλέψεις αντιλογίζονται. Οι προβλέψεις χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο

αρχικά δημιουργήθηκαν. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται.

2.20 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από τις εκπτώσεις και τις επιστροφές. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- **Πωλήσεις αγαθών:** Οι πωλήσεις αγαθών μειωμένες με τις χορηγούμενες εκπτώσεις, αναγνωρίζονται όταν οι ουσιώδεις κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας των αγαθών έχουν μεταφερθεί στον αγοραστή συνήθως κατά την παράδοσή τους στους πελάτες, όταν τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.
- **Παροχή υπηρεσιών:** Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της υπηρεσίας σε σχέση με το εκτιμώμενο συνολικό κόστος της.
- **Έσοδα από τόκους:** Έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται όταν ο τόκος καθίσταται δεδουλευμένος (με βάση τη μέθοδο πραγματικού επιτοκίου).
- **Έσοδα από μερίσματα:** Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία έγκρισης της διανομής τους από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

2.21 Μισθώσεις

Όμιλος ως μισθωτής

Μίσθωση, η οποία μεταφέρει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα ενός παγίου στον μισθωτή, θεωρείται ως χρηματοδοτική και λογίζεται ως απόκτηση παγίου και ανάληψη μιας υποχρέωσης. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, καταχωρούνται ως περιουσιακά στοιχεία με ποσό ίσο κατά την έναρξη της μίσθωσης με την εύλογη αξία της μισθωμένης ιδιοκτησίας ή, αν είναι χαμηλότερη, την παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Τα μισθώματα επιμερίζονται στα χρηματοοικονομικά έξοδα και σε μείωση της ανεξόφλητης υποχρέωσης, έτσι που να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο πάνω στο εναπομένον υπόλοιπο της υποχρέωσης.

Τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου, εκτός εάν δεν είναι εύλογα σίγουρο ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία θα αποκτήσει την κυριότητά του κατά τη λήξη της μίσθωσης οπότε και αποσβένεται στο συντομότερο χρόνο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου και της διάρκειας της μίσθωσης.

Αν από τη συμφωνία μίσθωσης προκύπτει ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ουσιαστικά όλα τα οφέλη και τους κινδύνους που απορρέουν από την κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου, τότε η μίσθωση ταξινομείται ως λειτουργική μίσθωση. Οι πληρωμές μισθωμάτων για λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται ως έξοδο στα αποτελέσματα σε συστηματική βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.22 Διανομή μερισμάτων

Τα μερίσματα που διανέμονται στους Μετόχους, παρουσιάζονται ως υποχρέωση την χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

2.23 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι Κρατικές Επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται αρχικά ως έσοδα επόμενων χρήσεων όταν η είσπραξη της επιχορήγησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη και ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εκπληρώσει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται. Οι επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναγνωρίζονται ως λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης σε συστηματική βάση στις χρήσεις που αναγνωρίζονται τα αντίστοιχα έξοδα. Επιχορηγήσεις που αφορούν το κόστος απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου αναγνωρίζονται ως λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης σε συστηματική βάση σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου.

2.24 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη, ανά μετοχή, υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους που αναλογούν στους μετόχους της πλειοψηφίας, με το μέσο σταθμικό αριθμό μετοχών κάθε χρήσης.

2.25 Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, οι οποίες είναι άτοκες ή φέρουν επιτόκιο χαμηλότερο από τα εκάστοτε τρέχοντα επιτόκια της αγοράς, εμφανίζονται στην καθαρή παρούσα αξία τους. Οι διαφορές προεξόφλησης, απεικονίζονται σαν χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα στα Αποτελέσματα της εκάστοτε χρήσεως στην οποία προκύπτουν.

2.26 Συνδεδεμένα Μέρη

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη παρουσιάζονται ξεχωριστά στις Οικονομικές Καταστάσεις. Αυτά τα συνδεδεμένα μέρη αφορούν βασικά τους κύριους μετόχους και τη Διοίκηση μίας επιχείρησης ή/και των θυγατρικών της εταιρειών, εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς και/ή Διοίκηση με την επιχείρηση και τις ενοποιούμενες θυγατρικές ή θυγατρικές αυτών των εταιριών.

2.27 Διαχείριση κεφαλαίου

Πολιτική του Ομίλου είναι η διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής βάσης, ώστε να υπάρχει εμπιστοσύνη εκ μέρους των επενδυτών και των πιστωτών και να υποστηρίζεται η μελλοντική της ανάπτυξη. Η διοίκηση παρακολουθεί τα ίδια κεφάλαια τα οποία και εκλαμβάνει στο σύνολό τους, με εξαίρεση τα δικαιώματα μειοψηφίας, ώστε η σχέση των ξένων

(αφαιρουμένων των καταθέσεων της Εταιρείας) με τα ίδια κεφάλαια, να ανέρχεται περίπου έως 3 προς 1.

Με βάση τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων, η σχέση ξένα προς ίδια κεφάλαια για τις χρήσεις 2018 και 2017, διαμορφώθηκε αντίστοιχα σε 7,50 και 6,19 για τον Όμιλο και σε 3,29 και 2,82 για την Εταιρεία.

Από τις διατάξεις περί νομοθεσίας των ανωνύμων εταιρειών, Κ.Ν. 2190/1920, επιβάλλονται περιορισμοί σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια που έχουν ως εξής:

Η απόκτηση ιδίων μετοχών, με εξαίρεση την περίπτωση της απόκτησης με σκοπό την διανομή τους στους εργαζομένους, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο από το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου προσαυξημένου με τα αποθεματικά για τα οποία η διανομή τους απαγορεύεται από τον νόμο.

Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας, γίνει κατώτερο από το 1/2 του μετοχικού κεφαλαίου το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει την Γενική Συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την λήξη της χρήσης, που θα αποφασίσει την λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.

Όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας, καταστεί κατώτερο του 1/10 του μετοχικού κεφαλαίου και η Γενική Συνέλευση δεν λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, η Εταιρεία μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

Ετησίως, αφαιρείται το 1/20 τουλάχιστον των καθαρών κερδών, προς σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά προς εξίσωση, προ πάσης διανομής μερίσματος, του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού αποτελέσματα εις νέον. Ο σχηματισμός του αποθεματικού αυτού καθίσταται προαιρετικός, όταν το ύψος του φθάσει το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

Η καταβολή ετησίου μερίσματος στους μετόχους σε μετρητά, και σε ποσοστό 35% τουλάχιστον των καθαρών κερδών, μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και του καθαρού αποτελέσματος από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους, είναι υποχρεωτική. Αυτό δεν έχει εφαρμογή, αν έτσι αποφασισθεί από την Γενική Συνέλευση των μετόχων με πλειοψηφία τουλάχιστον 65% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή, το μη διανεμηθέν μέρισμα μέχρι τουλάχιστον ποσοστού 35% επί ανωτέρω καθαρών κερδών, εμφανίζεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού προς κεφαλαιοποίηση, εντός τετραετίας με την έκδοση νέων μετοχών που παραδίδονται δωρεάν στους δικαιούχους μετόχους. Τέλος, με πλειοψηφία τουλάχιστον 70%

του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, η Γενική Συνέλευση των μετόχων, μπορεί να αποφασίζει την μη διανομή μερίσματος.

Η Εταιρεία συμμορφώνεται πλήρως με τις σχετικές διατάξεις που επιβάλλονται από την νομοθεσία σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοπιστωτικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας τον εκθέτουν σε διάφορους χρηματοπιστωτικούς κινδύνους (συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγματικών κινδύνων, κινδύνων μεταβολής του επιπέδου των επιτοκίων, κινδύνων ταμειακών ροών και κινδύνων τιμών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου και της Εταιρείας επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των κεφαλαιαγορών με στόχο την ελαχιστοποίηση των παραγόντων που μπορεί να επιδράσουν αρνητικά στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου και της Εταιρείας. Ο Όμιλος και η Εταιρεία σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε ορισμένους κινδύνους.

Η διαχείριση κινδύνων διενεργείται από το τμήμα οικονομικής διαχείρισης του Ομίλου και της Εταιρείας σύμφωνα με την πολιτική που έχει εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Το τμήμα οικονομικής διαχείρισης εντοπίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει χρηματοπιστωτικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τα υπόλοιπα τμήματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες για την διαχείριση κινδύνων γενικά και ειδικά καλύπτοντας θέματα όπως συναλλαγματικούς κινδύνους, κινδύνους μεταβολής επιτοκίων, πιστωτικούς κινδύνους, τη χρήση παραγώγων και μη χρηματοπιστωτικών μέσων καθώς και την επένδυση επιπλέον ρευστότητας.

Στην συνέχεια αναλύεται η ευαισθησία των αποτελεσμάτων και της καθαρής θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας μετά από φόρους 29% για το 2018 και το 2017.

3.1.1 Κίνδυνοι

3.1.1.1 Συναλλαγματικοί Κίνδυνοι

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δραστηριοποιούνται διεθνώς και εκτίθενται σε κινδύνους συναλλαγματικών ισοτιμιών που προκύπτουν από την έκθεση σε διαφορετικά νομίσματα κυρίως του USD και JPY. Συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει από περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα διαφορετικό του €. Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά περίπτωση προβαίνει σε αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου μέσω σύναψης συμβάσεων παραγώγων αλλά δεν κάνει χρήση της λογιστικής της αντιστάθμισης.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση του Ομίλου και της Εταιρείας θα είχαν διαμορφωθεί κατά € -5 και € 144 αντίστοιχα (€ -98 και € 14) αντίστοιχα το

2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία) (χαμηλότερα) / υψηλότερα, αν το € ήταν ασθενέστερο / ισχυρότερο του USD κατά 10% (την συγκρίσιμη χρήση ήταν 8%) με τις λοιπές μεταβλητές να παραμένουν σταθερές, αφενός ως αποτέλεσμα των ζημιών / κερδών από συναλλαγματικές διαφορές κατά την εξόφληση εμπορικών υποχρεώσεων αντισταθμιζόμενων από πιστωτικές / χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές κατά τη μετατροπή των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων και αφετέρου ως αποτέλεσμα των ζημιών / κερδών από συναλλαγματικές διαφορές κατά την είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων .

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση του Ομίλου και της Εταιρείας θα είχαν διαμορφωθεί κατά € 4 (€ 57 το 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία)) (χαμηλότερα) / υψηλότερα, αν το € ήταν ασθενέστερο / ισχυρότερο του JPY κατά 10% (την συγκρίσιμη χρήση ήταν 8%) με τις λοιπές μεταβλητές να παραμένουν σταθερές αφενός ως αποτέλεσμα των ζημιών / κερδών από συναλλαγματικές διαφορές κατά την εξόφληση εμπορικών υποχρεώσεων αντισταθμιζόμενων από πιστωτικές / χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές κατά τη μετατροπή των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων και αφετέρου ως αποτέλεσμα των ζημιών / κερδών από συναλλαγματικές διαφορές κατά την είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων .

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση του Ομίλου και της Εταιρείας θα είχαν διαμορφωθεί κατά € 2 και € 1 αντίστοιχα (€ 1 και € 8 αντίστοιχα το 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία) (χαμηλότερα) / υψηλότερα, αν το € ήταν ασθενέστερο / ισχυρότερο του GBP κατά 10% (την συγκρίσιμη χρήση ήταν 6%) με τις λοιπές μεταβλητές να παραμένουν σταθερές κυρίως ως αποτέλεσμα των κερδών / ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές κατά την είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων.

3.1.1.2. Κίνδυνοι Αγοράς

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθεται σε κινδύνους τιμών μετοχών που προέρχονται από επενδύσεις σε μετοχές εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ) και χαρακτηρίζονται για τον σκοπό σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων ως διαθέσιμα προς πώληση. Για την διαχείριση των κινδύνων τιμών που προέρχονται από επενδύσεις σε μετοχές ο Όμιλος και η Εταιρεία δημιουργεί διασπορά στο χαρτοφυλάκιο του. Η διασπορά του χαρτοφυλακίου είναι σύμφωνη με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου που αφορούν την επένδυση διαθεσίμων σε μετοχές.

Οι μετοχές του χαρτοφυλακίου περιλαμβάνονται στον Γενικό Δείκτη του ΧΑ. Η επίδραση που θα είχε μια αύξηση/ μείωση του Γενικού Δείκτη του ΧΑΑ στα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου για τη χρήση 2018, με την παραδοχή αύξησης / μείωσης του Γενικού Δείκτη του ΧΑ κατά 20,72%, διατηρώντας όλες τις λοιπές μεταβλητές παραμένουν σταθερές θα είχε ως εξής:

Τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση δεν θα είχαν καμία μεταβολή (€ 1 το 2017) ως αποτέλεσμα των κερδών / (ζημιών) που θα προέκυπταν από την αποτίμηση των διαθεσίμων για πώληση χρηματοοικονομικών μέσων.

3.1.1.3 Κίνδυνοι Ταμειακών Ροών και Επιτοκίων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχει σημαντικά τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία και συνεπώς τα έσοδα και οι λειτουργικές ταμειακές ροές δεν επηρεάζονται ουσιαστικά από την μεταβολή των επιτοκίων. Ο κίνδυνος επιτοκίων προκύπτει κυρίως από μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό σε € με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναλύει την έκθεση του στην μεταβολή των επιτοκίων σε συνεχή βάση λαμβάνοντας υπόψη την δυνατότητα της αναχρηματοδότησης με διαφορετικούς όρους και τρόπους καθώς και την ανανέωση υφιστάμενων χορηγήσεων. Με βάση αυτές τις δυνατότητες ο Όμιλος και η Εταιρεία υπολογίζει την επίδραση στα αποτελέσματα μιας μεταβολής των επιτοκίων για τις σημαντικές χορηγήσεις μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης διάρκειας.

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2018 τα επιτόκια του Ευρώ ήταν υψηλότερα κατά 2 μονάδες βάσης για τον Όμιλο της θυγατρικής R.F. ENERGY A.E. και 86 μονάδες βάσης για την Εταιρεία (την συγκρίσιμη χρήση 2017 ήταν 150 και 10 αντίστοιχα) με τις λοιπές μεταβλητές να παραμένουν σταθερές τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση θα είχαν διαμορφωθεί χαμηλότερα για τον Όμιλο κατά € 401 (€ 142 το 2017) και για την Εταιρεία κατά € 401 (€ 42 το 2017). Αυτό θα συνέβαινε κυρίως λόγω του υψηλότερου χρηματοοικονομικού κόστους για τραπεζικό δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο σε €.

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2018 τα επιτόκια του Ευρώ ήταν χαμηλότερα κατά 2 μονάδες βάσης για τον Όμιλο της θυγατρικής R.F. ENERGY A.E. και 86 μονάδες βάσης για την Εταιρεία (την συγκρίσιμη χρήση 2017 ήταν 150 και 10 αντίστοιχα) με τις λοιπές μεταβλητές να παραμένουν σταθερές τα μετά από φόρους κέρδη και η καθαρή θέση θα είχαν διαμορφωθεί υψηλότερα για τον Όμιλο κατά € 401 (€142 το 2017) και για την Εταιρεία κατά € 401 (€ 42 το 2017). Αυτό θα συνέβαινε κυρίως λόγω του χαμηλότερου χρηματοοικονομικού κόστους για τραπεζικό δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο σε €.

3.2. Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος διαχειρίζεται σε επίπεδο Ομίλου. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από πιστώσεις σε πελάτες συμπεριλαμβανομένων των λογαριασμών εισπρακτέων. Τα εμπορικά τμήματα αξιολογούν την φερεγγυότητα του πελάτη λαμβάνοντας υπόψη την χρηματοοικονομική του κατάσταση, προηγούμενη εμπειρία συναλλαγών και λοιπούς παράγοντες και ορίζουν πιστωτικά όρια τα οποία παρακολουθούνται τακτικά και δεν δύναται να ξεπεραστούν από έναν μεμονωμένο πελάτη. Οι πωλήσεις σε ιδιώτες αποτελούν περίπου το 1% του συνολικού κύκλου εργασιών του Ομίλου και διενεργούνται κυρίως τοις μετρητοίς. Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν έγινε υπέρβαση των ορίων πίστωσης και η Διοίκηση του Ομίλου δεν αναμένει σημαντικές απώλειες που μπορεί να προκύψουν από την μη ρευστοποίηση λογαριασμών εισπρακτέων. Επίσης οι απαιτήσεις της Εταιρείας κατανέμονται

σε έναν ευρύ αριθμό πελατών, συνεπώς δεν υφίσταται συγκέντρωσή τους και κατά συνέπεια περιορίζεται σημαντικά ο πιστωτικός κίνδυνος. (Σημ. 2.2.1 – ΔΠΧΑ 9)

Η μέγιστη έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο για εμπορικές απαιτήσεις κατά την 31/12/2018 αναλύεται στην Σημείωση 15.

3.3. Κίνδυνος Ρευστότητας

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας συμπεριλαμβάνει την διασφάλιση ύπαρξης επαρκών διαθεσίμων και ισοδύναμων καθώς και την εξασφάλιση της πιστοληπτικής ικανότητας μέσω εγκεκριμένων ορίων χρηματοδότησης για κεφάλαιο κίνησης και έκδοση εγγυητικών σε προμηθευτές, που την 31/12/2018 ανερχόταν σε € 116.958 για τον Όμιλο και 114.691 για την Εταιρεία (την 31/12/2017 ανερχόταν σε € 118.068 για τον Όμιλο και 106.347 για την Εταιρεία).

Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας παρακολουθεί και αναπροσαρμόζει καθημερινά το ταμειακό πρόγραμμα ρευστότητας με βάση τις αναμενόμενες ταμειακές εισροές και εκροές.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις υποχρεώσεις του Ομίλου κατά λήξη με βάση την υπολειπόμενη συμβατική διάρκεια κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα ποσά του πίνακα αναφέρονται στην ονομαστική αξία της υποχρέωσης πλέον τόκων και ως εκ τούτου δύναται να μη συμφωνούν με τα ποσά που αναφέρονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ο Όμιλος	από 1 έτος		από 2 έτη	
31-Δεκ-18	< 1 έτος	μέχρι 2 έτη	μέχρι 5 έτη	> 5 έτη
Δάνεια	15.958	8.260	31.245	15.535
Υποχρεώσεις	21.209	-	-	-
Σύνολο	37.167	8.260	31.245	15.535

Ο Όμιλος	από 1 έτος		από 2 έτη	
31-Δεκ-17	< 1 έτος	μέχρι 2 έτη	μέχρι 5 έτη	> 5 έτη
Δάνεια	24.011	27.553	7.713	17.680
Υποχρεώσεις	21.288	-	-	-
Σύνολο	45.299	27.553	7.713	17.680

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις υποχρεώσεις της Εταιρείας κατά την λήξη με βάση την υπολειπόμενη συμβατική διάρκεια κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Τα ποσά του πίνακα αναφέρονται στην ονομαστική αξία της υποχρέωσης πλέον τόκων και ως εκ τούτου δύναται να μη συμφωνούν με τα ποσά που αναφέρονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Η Εταιρεία	< 1	από 1 έτος	από 2 έτη	> 5 έτη
31-Δεκ-18	έτος	μέχρι 2 έτη	μέχρι 5 έτη	
Δάνεια	15.335	7.820	29.925	15.535
Υποχρεώσεις	25.964	-	-	-
Σύνολο	41.299	7.820	29.925	15.535

Η Εταιρεία	< 1 έτος	από 1 έτος	από 2 έτη	> 5 έτη
31-Δεκ-17		μέχρι 2 έτη	μέχρι 5 έτη	
Δάνεια	21.673	25.193	3.468	17.240
Υποχρεώσεις	27.102	-	-	-
Σύνολο	48.775	25.193	3.468	17.240

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης

Η σύνταξη Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και την υιοθέτηση παραδοχών, οι οποίες δύνανται να επηρεάσουν τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, καθώς επίσης και τα ποσά των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσεως. Η χρήση της διαθέσιμης πληροφόρησης και η εφαρμογή υποκειμενικής κρίσης αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων. Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν στο μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς.

Οι βασικές εκτιμήσεις και κρίσεις που αναφέρονται σε δεδομένα η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των Οικονομικών Καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες και έχουν ως εξής:

α) Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει την ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού σε κάθε ετήσια περίοδο αναφοράς. Την 31/12/2018 η Διοίκηση εκτιμά ότι η ωφέλιμη ζωή αντιπροσωπεύει την αναμενόμενη χρησιμότητα των παγίων στοιχείων του ενεργητικού.

β) Απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος ακολουθεί τις οδηγίες του ΔΛΠ 39 για τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεών του. Κατά τον προσδιορισμό του πότε μια επένδυση έχει υποστεί απομείωση της

αξίας της ο Όμιλος εκτιμά, μαζί με άλλους παράγοντες, τη διάρκεια ή την έκταση που η εύλογη αξία μιας επένδυσης είναι χαμηλότερη του κόστους, γεγονός το οποίο μπορεί να αποτελέσει μία αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, την χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές, καθώς και τις επιχειρηματικές πολιτικές και το μέλλον της επένδυσης.

γ) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Για τον συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος όπως παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

(δ) Προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εμπορικών απαιτήσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει μοντέλο με το οποίο υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων του. Το μοντέλο βασίζεται στην εμπειρία του παρελθόντος αλλά προσαρμόζεται ώστε να αντανακλά προβλέψεις για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επικαιροποιούνται τα ιστορικά ποσοστά που χρησιμοποιούνται και αναλύονται οι εκτιμήσεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης. Η συσχέτιση μεταξύ των ιστορικών στοιχείων, της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης και των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών περιλαμβάνει σημαντικές εκτιμήσεις. Το ύψος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις αλλαγές των συνθηκών και των προβλέψεων της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης.

ε) Πρόβλεψη για απομείωση αποθεμάτων

Η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί εκτιμήσεις και κρίσεις για τον προσδιορισμό των κατάλληλων απομειώσεων για απαξιωμένα αποθέματα βασιζόμενη σε λεπτομερείς αναλύσεις των βραδέως κινούμενων αποθεμάτων και σε μελλοντικά σχέδια ρευστοποίησής τους.

στ) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση

του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

η) Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού και Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δεν θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου την 31/12/2018. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον.

θ) Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί φορολογικών ζημιών

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημιές. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν.

5. Λειτουργικοί τομείς

Οι λειτουργικοί τομείς του Ομίλου είναι στρατηγικές μονάδες που πωλούν διαφορετικά αγαθά. Παρακολουθούνται και διοικούνται ξεχωριστά από το διοικητικό συμβούλιο, διότι τα αγαθά αυτά είναι διαφορετικής φύσεως, ζήτησης στην αγορά και μικτού περιθωρίου κέρδους.

Οι τομείς του Ομίλου είναι οι εξής:

- Διαρκή καταναλωτικά αγαθά

Ο τομέας των διαρκών καταναλωτικών αγαθών περιλαμβάνει την εισαγωγή και εμπορία κλιματιστικών μηχανημάτων παντός τύπου, για οικιακή και επαγγελματική χρήση καθώς και λευκών και μαύρων οικιακών συσκευών. Επίσης περιλαμβάνει την εμπορία προϊόντων κινητής τηλεφωνίας καθώς και τις δραστηριότητες οι οποίες αφορούν αποκλειστικά υπηρεσίες αποθήκευσης και επισκευής των διαρκών καταναλωτικών αγαθών.

- Ενέργεια

Ο τομέας της ενέργειας περιλαμβάνει την ανάπτυξη, διαχείριση και εκμετάλλευση ενεργειακών projects, με επίκεντρο τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Οι λογιστικές πολιτικές για τους λειτουργικούς τομείς είναι οι ίδιες με αυτές που χρησιμοποιούνται για την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Η αποδοτικότητα των τομέων επιμετράται στην βάση του καθαρού μετά και από φόρους αποτελέσματος. Οι πωλήσεις του Ομίλου είναι σχεδόν χονδρικές στο σύνολό τους και όλα τα περιουσιακά του στοιχεία είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα.

Η διάρθρωση των αποτελεσμάτων και των περιουσιακών στοιχείων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 στους ανωτέρω τομείς αναλύεται ως εξής :

	Διαρκή Καταναλωτικά Αγαθά	Ενέργεια	Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες δραστηριότητες	Σύνολο
01/01- 31/12/2018					
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	83.839	10.254	94.093	23.968	118.061
Διατομεακά έσοδα	(24.631)		(24.631)		(24.631)
Κύκλος εργασιών	59.208	10.254	69.462	23.968	93.430
Απόσβεση ενσώματων/ άυλων περιουσιακών στοιχείων	(202)	(5.236)	(5.438)	(54)	(5.492)
Κέρδη/ ζημιές προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	2.200	7.136	9.336	257	9.593
Χρηματοοικονομικά έσοδα	5.319	16	5.335	-	5.335
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(9.514)	(598)	(10.112)	(15)	(10.127)
Κέρδη προ φόρων	(1.245)	2.911	1.666	188	1.854
Φόρος εισοδήματος	(230)	(996)	(1.226)	(80)	(1.306)
Κέρδη μετά φόρων	(1.475)	1.915	440	108	548

Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018
(Ποσά σε χιλιάδες €, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Δαπάνες για ενσώματα/άυλα στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	70	4	74	52	126
Παρουσιαζόμενα στοιχεία του ενεργητικού κατά τομέα	70.456	69.412	139.868	7.140	147.008
Παρουσιαζόμενες υποχρεώσεις κατά τομέα	74.768	35.015	109.783	6.615	116.398

01/01- 31/12/2017	Διαρκή Καταναλωτικά Αγαθά	Ενέργεια	Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπήσεις δραστηριότητες	Σύνολο
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	86.534	10.254	96.788	23.878	120.666
Διατομεακά έσοδα	(23.611)		(23.611)		(23.611)
Κύκλος εργασιών	62.923	10.254	73.177	23.878	97.055
Απόσβεση ενσώματων/ άυλων περιουσιακών στοιχείων	(208)	(5.237)	(5.445)	(46)	(5.491)
Κέρδη/ ζημιές προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	778	7.158	7.936	125	8.061
Χρηματοοικονομικά έσοδα	1.810	17	1.827	0	1.827
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(6.708)	(604)	(7.312)	(14)	(7.326)
Κέρδη προ φόρων	(2.742)	2.928	186	64	250
Φόρος εισοδήματος	668	(962)	(294)	(56)	(350)
Κέρδη μετά φόρων	(2.074)	1.966	(108)	8	(100)

Δαπάνες για ενσώματα/άυλα στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	107	12	119	5	124
Παρουσιαζόμενα στοιχεία του ενεργητικού κατά τομέα	70.176	74.831	145.007	6.845	151.852
Παρουσιαζόμενες υποχρεώσεις κατά τομέα	74.811	31.674	106.485	6.427	112.912

Η συμφωνία των εσόδων, των λειτουργικών κερδών ή ζημιών, των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων κάθε λειτουργικού τομέα με τα αντίστοιχα ποσά των Οικονομικών Καταστάσεων έχει ως εξής:

Στοιχεία Ενεργητικού	31/12/2018	31/12/2017
Στοιχεία ενεργητικού παρουσιαζόμενων τομέων	151.903	158.912
Διατομεακά στοιχεία ενεργητικού	(27.944)	(21.854)
Μη κατανεμημένα στοιχεία ενεργητικού	23.049	14.794
Σύνολο ενεργητικού Κατάστασης Οικονομικής Θέσης Ομίλου	147.008	151.852
Υποχρεώσεις	31/12/2018	31/12/2017
Υποχρεώσεις παρουσιαζόμενων τομέων	78.312	123.504
Διατομεακές υποχρεώσεις	23.710	(17.736)
Μη κατανεμημένες υποχρεώσεις	14.376	7.144
Σύνολο υποχρεώσεων Κατάστασης Οικονομικής Θέσης Ομίλου	116.398	112.912

Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018
(Ποσά σε χιλιάδες €, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	31/12/2018	31/12/2017
Κέρδη μετά φόρων		
Κέρδη παρουσιαζόμενων τομέων	574	(153)
Απαλοιφές διατομεακών κερδών	(227)	(44)
Αποσβέσεις	111	111
Λοιπά μη κατανεμημένα	-	-
Φόρος εισοδήματος	(18)	(14)
Σύνολο κερδών μετά φόρων Ομίλου	440	(100)

Η γεωγραφική ανάλυση των πωλήσεων του Ομίλου κατά τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

Έσοδα πωλήσεων ανά γεωγραφικό τομέα					
1/1-31/12/2018	Διαρκή καταναλωτικά αγαθά	Ενέργεια	Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες δραστηριότητες	Σύνολο
Μητρική (Πωλήσεις εσωτερικού)	31.460	-	31.460	23.968	55.428
Θυγατρικές (Πωλήσεις εσωτερικού)		10.254	10.254	-	10.254
Μητρική (Πωλήσεις εξωτερικού)	46.832	-	46.832	-	46.832
Θυγατρικές (Πωλήσεις εξωτερικού)	5.547	-	5.547	-	5.547
Διατομεακά έσοδα	(24.631)	-	(24.631)	-	(24.631)
Σύνολο	59.208	10.254	69.462	23.968	93.430

1/1-31/12/2017	Διαρκή καταναλωτικά αγαθά	Ενέργεια	Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες δραστηριότητες	Σύνολο
Μητρική (Πωλήσεις εσωτερικού)	32.694	-	32.694	23.878	56.572
Θυγατρικές (Πωλήσεις εσωτερικού)	-	10.254	10.254	-	10.254
Μητρική (Πωλήσεις εξωτερικού)	48.170	-	48.170	-	48.170
Θυγατρικές (Πωλήσεις εξωτερικού)	5.670	-	5.670	-	5.670
Διατομεακά έσοδα	(23.611)	-	(23.611)	-	(23.611)
Σύνολο	62.923	10.254	73.177	23.878	97.055

Ο ανωτέρω πίνακας αναφέρεται σε πωλήσεις οι οποίες πραγματοποιούνται από την Ελλάδα στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Η Εταιρεία δραστηριοποιείται και μέσω θυγατρικών της εγκατεστημένες στο εξωτερικό.

Τα έσοδα από τον τομέα της ενέργειας τόσο για την ετήσια περίοδο 2018 όσο και για την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο προέρχονται στο σύνολο τους από έναν πελάτη.

Για την χρήση 2018 στον τομέα των διαρκών καταναλωτικών αγαθών, τα έσοδα από δύο πελάτες του εξωτερικού ανήλθαν σε € 5.708 και € 2.800 (για την συγκρίσιμη χρήση 2017 τα ποσά ήταν € 5.828 και € 4.087 αντίστοιχα) και δύο πελάτες εσωτερικού με έσοδα € 4.036 και € 842 (για την συγκρίσιμη χρήση 2017 το ποσό ήταν € 3.606 και 5.488 αντίστοιχα).

6. Διακοπείσες δραστηριότητες

Την 07/09/2018 η Εταιρεία ανακοίνωσε την υπογραφή συμφωνίας με τη FUJITSU GENERAL LIMITED για τη μεταβίβαση του 51% των μετοχών της θυγατρικής στην Ιταλία FG EUROPE ITALIA S.p.A έναντι τιμήματος ποσού € 10.000.

Βάσει των ανωτέρω κατά την 31/12/2018 τα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της FG EUROPE ITALIA S.p.A. ταξινομήθηκαν ως μια ομάδα διάθεσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5 για τα κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

Τα έσοδα και τα έξοδα, τα κέρδη και οι ζημιές που σχετίζονται με την εν λόγω διακοπείσα δραστηριότητα δεν περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα του Ομίλου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για την περίοδο 01/01-31/12/2018, ήτοι κέρδος ποσού € 108 και παρουσιάζονται στα αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες. Επίσης παρουσιάζονται διακριτά και οι λογιστικές αξίες των στοιχείων του ενεργητικού και των σχετιζόμενων με αυτά υποχρεώσεων της ομάδας διάθεσης κατά την 31/12/2018. Σημειώνεται ότι τα αντίστοιχα κονδύλια της εν λόγω θυγατρικής παρουσιάζονται στις διακοπείσες δραστηριότητες της συγκριτικής περιόδου αναφοράς.

Τα καθαρά αποτελέσματα του Ομίλου από διακοπείσες δραστηριότητες για τις περιόδους 01/01-31/12/2018 και 01/01- 31/12/2017 παρουσιάζονται ως εξής:

	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	23.968	23.878
Κόστος Πωλήσεων	(20.180)	(20.061)
Μικτό Κέρδος	3.788	3.817
Άλλα έσοδα	567	109
Έξοδα διάθεσης	(3.392)	(3.179)
Έξοδα διοίκησης	(760)	(664)
Άλλα έξοδα	0	(5)
Κέρδη εκμετάλλευσης	203	78
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(15)	(14)
Κέρδη προ φόρων	188	64
Φόρος εισοδήματος	(80)	(56)
Κέρδος (Ζημιά) περιόδου	108	8

Οι λογιστικές αξίες των στοιχείων του ενεργητικού και των σχετιζόμενων με αυτά υποχρεώσεων ταξινομημένων ως κατεχόμενες προς πώληση κατά την 31/12/2017 παρουσιάζονται ως εξής:

	<u>31/12/2018</u>
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	
Ενσώματα πάγια	146
Αναβαλλόμενοι φόροι	186
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	<u>332</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	
Αποθέματα	2.412
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	4.012
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	384
Σύνολο κυκλοφορούντων	<u>6.808</u>
Σύνολο Ενεργητικού	<u><u>7.140</u></u>
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
Ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών μητρικής	
Μετοχικό κεφάλαιο	252
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	1.150
Αποτελέσματα εις νέον	(877)
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων Ιδιοκτητών Μητρικής	<u>525</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	<u>525</u>
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Πρόβλεψη για παροχές σε εργαζόμενους	112
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	96
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	<u>208</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Οφειλόμενοι φόροι εισοδήματος	(3)
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	6.410
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	<u>6.407</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	<u>6.615</u>
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	<u><u>7.140</u></u>

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες που αφορούν διακοπείσες δραστηριότητες για τις περιόδους 01/01-31/12/2018 και 01/01-31/12/2017:

	01/01- 31/12/2018	01/01- 31/12/2017
Σύνολο καθαρών εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες από διακοπείσες δραστηριότητες	49	(99)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες από διακοπείσες δραστηριότητες	(54)	(6)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-
Συνολικές καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	(5)	(105)

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή από διακοπείσες δραστηριότητες για τις παρουσιαζόμενες ετήσιες περιόδους αναφοράς 01/01-31/12/2018 και 01/01-31/12/2017 ανέρχονται σε € 0,0020 και € 0,0002 αντίστοιχα. (Βλέπε Σημ. 10)

7. Έσοδα

Η ανάλυση των εσόδων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως ακολούθως :

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Πωλήσεις εμπορευμάτων	59.045	62.805	78.130	80.670
Πωλήσεις προϊόντων (ηλεκτρική ενέργεια)	10.254	10.254	-	-
Πωλήσεις υπηρεσιών	163	118	163	193
Κύκλος εργασιών	69.462	73.177	78.293	80.863
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	160	514	43	63
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	69.622	73.691	78.336	80.926
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	24.535	23.987	-	-
Γενικό σύνολο	94.157	97.678	78.336	80.926

Οι συνολικός κύκλος εργασιών της F.G. EUROPE A.E. το 2018 σε επίπεδο Ομίλου ανήλθε σε € 69.462 έναντι € 73.177 της αντίστοιχης χρήσης 2017 σημειώνοντας μείωση κατά 5,1%.

Η μείωση των πωλήσεων εμπορευμάτων της Εταιρείας στο εξωτερικό οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αγορά της Τουρκίας, λόγω της δυσμενών οικονομικών συνθηκών που επικρατήσαν εκεί κατά την διάρκεια του 2018 (ισχυρή υποτίμηση νομίσματος, πολιτική αστάθεια κλπ). Η

μείωση των πωλήσεων των κλιματιστικών στην εσωτερική αγορά κατά 6,1% οφείλεται αφενός στις όχι ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες που επικράτησαν κατά την διάρκεια της τρέχουσας χρήσης και αφετέρου στην βελτίωση του μικτού κέρδους της Εταιρείας από 19,2% το 2017 σε 21,2% το 2018, η οποία είχε ως συνέπεια την συγκράτηση του όγκου των πωλήσεων. Η κατά 15,5% αύξηση των πωλήσεων των Λευκών Συσκευών στο εσωτερικό δεν ήταν αρκετή να αντισταθμίσει τις απώλειες από τη μείωση των πωλήσεων του Κλιματισμού.

Στον τομέα της Ενέργειας λόγω των σταθερών ανεμολογικών συνθηκών, τα έσοδα εμφανίζονται αμετάβλητα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

8. Δαπάνες

Οι βασικότερες κατηγορίες δαπανών αναλύονται ως εξής:

Ο Όμιλος					
Πίνακας κατανομής εξόδων 1/1-31/12/18					
Λογαριασμός	Κόστος πωλήσεων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Άλλα έξοδα	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	(237)	(1.670)	(2.881)	-	(4.788)
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	(120)	(296)	(1.195)	-	(1.611)
Παροχές τρίτων	(1.668)	(659)	(5.458)	-	(7.785)
Φόροι τέλη	(507)	(72)	(239)	-	(818)
Διάφορα έξοδα	(9)	(492)	(2.246)	(44)	(2.791)
Αποσβέσεις ενσωματωμένες (Σημ. 11)	(5.234)	(108)	(132)	-	(5.474)
Αναλογούσες επιχορηγήσεις παγίων	1.704	-	-	-	1.704
Προβλέψεις εκμετάλλευσης (Σημ. 8.3)	(533)	-	(301)	-	(834)
Αναλώσεις αποθεμάτων	(40.782)	-	-	-	(40.782)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(47.386)	(3.297)	(12.452)	(44)	(63.179)
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	(20.180)	(760)	(3.392)	-	(24.332)
Γενικό σύνολο	(67.566)	(4.057)	(15.844)	(44)	(87.511)

Ο Όμιλος					
Πίνακας κατανομής εξόδων 1/1-31/12/17					
Λογαριασμός	Κόστος πωλήσεων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Άλλα έξοδα	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	(218)	(1.748)	(2.602)	-	(4.568)
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	(137)	(283)	(498)	-	(918)
Παροχές τρίτων	(1.733)	(655)	(5.614)	-	(8.002)
Φόροι τέλη	(448)	(86)	(307)	-	(841)
Διάφορα έξοδα	(7)	(332)	(2.791)	(203)	(3.334)
Αποσβέσεις ενσωματωμένες (Σημ. 11)	(5.280)	(113)	(74)	-	(5.467)
Αναλογούσες επιχορηγήσεις παγίων	1.704	-	-	-	1.704
Προβλέψεις εκμετάλλευσης (Σημ. 8.3)	(372)	-	(196)	-	(568)
Αναλώσεις αποθεμάτων	(46.027)	-	-	-	(46.027)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(52.518)	(3.217)	(12.082)	(203)	(68.021)
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	(20.061)	(664)	(3.179)	(5)	(23.909)
Γενικό σύνολο	(72.579)	(3.881)	(15.261)	(208)	(91.930)

Η Εταιρεία

Πίνακας κατανομής εξόδων 1/1-31/12/18

Λογαριασμός	Κόστος πωλήσεων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Άλλα έξοδα	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	(85)	(1.058)	(2.276)	-	(3.419)
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	-	(58)	(472)	-	(530)
Παροχές τρίτων	-	(472)	(5.429)	-	(5.901)
Φόροι τέλη	-	(51)	(239)	-	(290)
Διάφορα έξοδα	-	(177)	(1.935)	(19)	(2.131)
Αποσβέσεις ενσωματωμένες (Σημ. 11)	-	(73)	(72)	-	(145)
Προβλέψεις εκμετάλλευσης (Σημ. 8.3)	(552)	-	(152)	-	(704)
Αναλώσεις αποθεμάτων	(61.068)	-	-	-	(61.068)
ΣΥΝΟΛΟ	(61.705)	(1.889)	(10.575)	(19)	(74.188)

Η Εταιρεία

Πίνακας κατανομής εξόδων 1/1-31/12/17

Λογαριασμός	Κόστος πωλήσεων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Άλλα έξοδα	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	(87)	(1.078)	(2.271)	-	(3.436)
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	-	(60)	(462)	-	(522)
Παροχές τρίτων	-	(458)	(5.552)	-	(6.010)
Φόροι τέλη	-	(66)	(307)	-	(373)
Διάφορα έξοδα	-	(195)	(2.142)	(83)	(2.420)
Αποσβέσεις ενσωματωμένες (Σημ. 11)	-	(77)	(74)	-	(151)
Προβλέψεις εκμετάλλευσης (Σημ. 8.3)	(154)	(24)	(196)	-	(374)
Αναλώσεις αποθεμάτων	(65.117)	-	-	-	(65.117)
Σύνολο	(65.358)	(1.958)	(11.004)	(83)	(78.403)

Τα διάφορα έξοδα αφορούν κυρίως μεταφορικά και έξοδα προβολής και διαφήμισης.

Η μείωση του κόστους πωληθέντων σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας παρά την αύξηση του περιθωρίου μικτού κέρδους (31,8% το 2018 έναντι 28,2% το 2017) και (21,2% το 2018 έναντι 19,2% το 2017) αντίστοιχα, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην μείωση των πωλήσεων.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, στα έξοδα διοίκησης του Ομίλου περιλαμβάνονται αμοιβές των τακτικών ελεγκτών ύψους € 22,8 που αφορούν επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές εργασίες.

8.1 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Οι αμοιβές και έξοδα προσωπικού αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Μισθοί και Ημερομίσθια	(3.797)	(3.673)	(2.592)	(2.617)
Εργοδοτικές Εισφορές	(800)	(813)	(633)	(621)
Λοιπές Παροχές	(14)	(21)	-	(15)
Παροχή σε εργαζομένους λόγω συνταξιοδότησης	(177)	(61)	(194)	(44)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(4.788)	(4.568)	(3.419)	(3.297)
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	(1.290)	(1.364)	-	-
Γενικό σύνολο	(6.078)	(5.932)	(3.419)	(3.297)

8.2 Χρηματοοικονομικό κόστος

Η ανάλυση του χρηματοοικονομικού κόστους έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Χρηματοοικονομικά έξοδα:				
Χρεωστικοί τόκοι	(3.724)	(3.600)	(3.232)	(3.112)
Συναφή με τους χρεωστικούς τόκους έξοδα	(269)	(306)	(174)	(182)
Λοιπά τραπεζικά έξοδα και προμήθειες	(49)	(72)	(49)	(72)
Χρημ/μικο κόστος πρόβλεψης απομάκρυνσης εξοπλισμού	(116)	(105)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.944)	(3.177)	(533)	(2.149)
Παράγωγα για κάλυψη συναλλαγματικών κινδύνου	-	(38)	-	-
Υποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων	(1)	-	(1)	-
Προεξόφληση τόκων αναλογιστικής μελέτης	(8)	(12)	(8)	(12)
Λοιπά	-	(2)	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(10.111)	(7.312)	(3.997)	(5.527)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων από διακοπείσες δραστηριότητες	(15)	(14)	-	-
Γενικό σύνολο	(10.126)	(7.326)	(3.997)	(5.527)
Χρηματοοικονομικά έσοδα:				
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	16	24	2	8
Κέρδη από χρεογράφα	2	3	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	5.122	1.727	688	742
Παράγωγα για κάλυψη συναλλαγματικών κινδύνου	194	73	194	74
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	5.334	1.827	884	824
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-
Γενικό σύνολο	(4.777)	(5.485)	(3.113)	(4.703)

Η Εταιρεία σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα (προαγορά συναλλάγματος- επίπεδο 2) προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεση της στις μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών για τις αγορές αποθεμάτων. Οι μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες κατά την περίοδο 1/1-31/12/2018 είχαν ως συνέπεια τη δημιουργία χρεωστικών συναλλαγματικών διαφορών ύψους € 533 οι οποίες καλύφθηκαν μερικώς κατά ποσό € 194 από τη χρήση των παράγωγων χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Για την αντίστοιχη περίοδο του 2017 οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές ανερχόταν σε € 2.149 και είχαν επίσης καλυφθεί μερικώς κατά € 742 από τη χρήση των παράγωγων χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, πλην της FG EUROPE Klİma Teknolojileri (Τουρκία) δεν πραγματοποιούν συναλλαγές σε ξένα νομίσματα και ως εκ τούτου δεν παρουσιάζουν συναλλαγματικές διαφορές. Η θυγατρική εταιρεία στην Τουρκία κατά την διάρκεια του 2018 εμφάνισε συναλλαγματικές διαφορές (ζημία) ύψους € 937 ενώ την αντίστοιχη χρήση του 2017 είχε εμφανίσει κέρδος ύψους € 28

Στα καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα περιλαμβάνεται ζημία αποτίμησης εισηγμένων μετοχών που έχουν ταξινομηθεί στα «Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία» ποσού € 9.196, καθώς και ισόποσο κέρδος μακροπρόθεσμης απαίτησης κάλυψης της εν λόγω ζημίας. (Σημ. 13)

8.3 Προβλέψεις εκμετάλλευσης

Η ανάλυση των προβλέψεων εκμετάλλευσης έχει ως εξής:

Ο Όμιλος		
Πίνακας ανάλυσης προβλέψεων εκμετάλλευσης	1/1-31/12/18	1/1-31/12/17
Επισφαλείς απαιτήσεις	(236)	(211)
Απαξίωση αποθεμάτων	(533)	(320)
Σύνολο	(769)	(531)
Η Εταιρεία		
Πίνακας ανάλυσης προβλέψεων εκμετάλλευσης	1/1-31/12/18	1/1-31/12/17
Επισφαλείς απαιτήσεις	(152)	-196
Απαξίωση αποθεμάτων	(552)	(154)
Σύνολο	(704)	(350)

9. Φόρος εισοδήματος

Η μητρική εταιρεία και οι θυγατρικές της δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις ακόλουθες χρήσεις:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
F.G. EUROPE A.E.	2012 -2018
R.F. ENERGY A.E.	2012 -2018
ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΧΑΪΑΣ Α.Ε.	2012 -2018
CITY ELECTRIC A.E. (*)	2012 -2018
ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΥΛΙΝΔΡΙΑΣ Α.Ε.	2012 -2018
ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	2012 -2018
R.F. ENERGY ΟΜΑΛΙΕΣ Α.Ε. (*)	2012 -2018
ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ Α.Ε.	2012 -2018
F.G. EUROPE ITALIA S.P.A.	Ανέλεγκτη από την σύσταση της (2014)
F.G. EUROPE KLIMA TEKNOLOJILERI SANAYI VE TICARET A.S.	Ανέλεγκτη από την σύσταση της (2014)
F.G. EUROPE UK L.T.D	Ανέλεγκτη από την σύσταση της (2017)

Βάσει της § 5 του άρθρου 82 του ν. 2238/1994 και της ΠΟΛ 1159/2011, Νόμιμοι ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, υποχρεούνται στην έκδοση ετήσιου πιστοποιητικού. Το πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται μετά από έλεγχο που διενεργείται, ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε συγκεκριμένα φορολογικά αντικείμενα. Φορολογικές παραβάσεις, καθώς και μη απόδοση ή ανακριβής απόδοση φόρων που διαπιστώνονται από τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία, κατά τη διενέργεια του διαχειριστικού ελέγχου, αναφέρονται αναλυτικά στο πιστοποιητικό αυτό. Οι Α.Ε. και Ε.Π.Ε., υπάγονται σε φορολογικό έλεγχο από Νόμιμους Ελεγκτές, για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που κλείνουν από 30/6/2011 και μετά.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013, οι εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και υπόκειται σε φορολογικό έλεγχο από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994, έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές.

Για τον φορολογικό έλεγχο των χρήσεων 2014, 2015, 2016 και 2017, οι εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, και πληρούν τα σχετικά κριτήρια υπαγωγής στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013 έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές.

*Οι εν λόγω εταιρείες έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης για τις χρήσεις 2011-2013 ενώ από τη χρήση 2014 και έπειτα και βάσει της τροποποίησης των διατάξεων του Ν.4174/2013 άρθρο 65Α παρ.1 δεν πληρούν πλέον τα κριτήρια του ελέγχου.

Για την χρήση 2018 ο ειδικός έλεγχος για την λήψη έκθεσης φορολογικής συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν αναμένεται κατά την ολοκλήρωση του να προκύψουν διαφορές με ουσιώδη διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που αποτυπώνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, σε προαιρετική βάση.

Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Ο φόρος εισοδήματος, που εμφανίζεται στις συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Φόρος Εισοδήματος (τρέχουσα χρήση)	(456)	288	(293)	360
Αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος	(1.279)	(582)	106	215
Προσαρμογή αναβαλλόμενων φόρων λόγω αλλαγής του φορολογικού συντελεστή	509	-	(327)	-
Φόρος Εισοδήματος στα αποτελέσματα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(1.226)	(294)	(514)	575
Φόρος Εισοδήματος στα αποτελέσματα από διακοπείς δραστηριότητες	(80)	(56)	-	-
Γενικό σύνολο	(1.306)	(350)	(514)	575

Ο φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα κέρδη του Ομίλου και της Εταιρείας, διαφέρει από το ποσό που θα προέκυπτε με βάση τον φορολογικό συντελεστή της χρήσεως ως ακολούθως:

	Πίνακας συμφωνίας φόρου εισοδήματος						Εταιρεία	
	Όμιλος							
	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		Διακοπείσες δραστηριότητες		Σύνολο			
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Κέρδος προ φόρων	1.666	185	188	65	1.854	250	1.035	(2.180)
Φορολογικός συντελεστής	29%	29%	29%	29%	29%	29%	29%	29%
Φόρος υπολογιζόμενος βάσει του θεσπισμένου φορολογικού συντελεστή	(483)	(54)	(55)	(19)	(538)	(73)	(300)	632
Αναμορφώσεις φόρου από :								
Έσοδα μη υποκείμενα σε φόρο	187	24	-	-	187	24	-	24
Δαπάνες μη εκπιπώμενες για τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος	(147)	(118)	14	(5)	(133)	(123)	(43)	(73)
Μη αναγνωρισμένες φορολογικές ζημιές	(209)	10	-	-	(209)	10	(53)	(8)
Αντιστροφή πρόβλεψης φορολογικής επιβάρυνσης	209	-	-	-	209	-	209	-
Αποαναγνώριση αναβαλλόμενης απαίτησης	(1.036)	(56)	(49)	-	(1.085)	(56)	-	-
Επίδραση λόγω αλλαγής φορολογικού Συντελεστή	509	-	-	-	509	-	(327)	-
Σύνολο	(970)	(194)	(90)	(24)	(1.060)	(218)	(514)	575
Προσαρμογή αναβαλλόμενων φόρων λόγω αλλαγής του φορολογικού συντελεστή στις θυγατρικές εταιρείες	(256)	(100)	10	(32)	(246)	(132)	-	-
Πραγματική φορολογική επιβάρυνση	(1.226)	(294)	(1.098)	(56)	(1.306)	(350)	(514)	575

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ελλάδα είχε ορισθεί στο 29% για το 2018, αλλά με βάση το άρθρο 23 του νόμου 4579/2018 σταδιακά θα μειώνεται κατά 1% ετησίως, δηλαδή: 28% για το έτος 2019, 27% για το έτος 2020, 26% για το έτος 2021 και 25% για το έτος 2022 και εφεξής.

10. Κέρδη ανά μετοχή

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με τη διαίρεση του αναλογούντος στους μετόχους της Εταιρείας κέρδους με τον σταθμισμένο μέσο όρο των σε κυκλοφορία μετοχών κατά την διάρκεια της χρήσεως.

	Ο Όμιλος	
	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
Κέρδη / (ζημίες) της περιόδου, μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας	152	(996)
Σταθμισμένος Μ.Ο. μετοχών	52.800.154	52.800.154
Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή (σε ΕΥΡΩ)	0,0029	(0,0189)

	Ο Όμιλος	
	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Διακοπείσες δραστηριότητες		
Κέρδη / (ζημίες) της περιόδου, μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας	108	8
Σταθμισμένος Μ.Ο. μετοχών	52.800.154	52.800.154
Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή (σε ΕΥΡΩ)	0,0020	0,0002

	Η Εταιρεία	
	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
Κέρδη / (ζημίες) της περιόδου, μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας	521	(1.605)
Σταθμισμένος Μ.Ο. μετοχών	52.800.154	52.800.154
Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή (σε ΕΥΡΩ)	0,0099	(0,0304)

11. Ενσώματα πάγια, επενδύσεις σε ακίνητα και άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου κατά την 31/12/2018 αναλύονται ως εξής:

	Ενσώματα πάγια						Σύνολο Ενσώματων Παγίων
	Γήπεδα- Οικόπεδα	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχανήματα- Εγκαταστάσεις- Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	
1/1/2017							
Αξία κτήσης	1.087	10.440	70.660	463	1.429	2.907	86.986
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(4.081)	(29.326)	(354)	(934)	-	(34.695)
Αναπόσβεστη αξία 01/01/17	1.087	6.359	41.334	109	495	2.907	52.291
1/1-31/12/2017							
Προσθήκες	-	1	-	-	110	13	124
Συν/κες διαφορές	-	(17)	-	-	(26)	-	(43)
Πωλήσεις	-	-	-	-	(2)	-	(2)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(596)	(4.409)	(24)	(150)	-	(5.179)
Συν/κες διαφορές	-	17	-	-	6	-	23
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	-	-	30
31/12/2017							
Αξία κτήσης	1.087	10.424	70.660	463	1.511	2.920	87.065
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(4.660)	(33.735)	(378)	(1.078)	-	(39.851)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	1.087	5.764	36.925	85	433	2.920	47.214
1/1-31/12/2018							
Προσθήκες	-	-	1	-	70	-	71
Συν/κες διαφορές	-	(6)	-	-	(38)	-	(44)
Αξία κτήσης από διακοπείσες δραστηριότητες	-	(72)	(1)	-	(184)	-	(257)
Πωλήσεις	-	-	-	(103)	-	(20)	(123)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(576)	(4.409)	(25)	(115)	-	(5.125)
Σωρευμένες αποσβέσεις από διακοπείσες δραστηριότητες	-	34	-	-	75	-	109
Συν/κες διαφορές	-	4	-	-	16	-	20
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	101	-	-	101
31/12/2018							
Αξία κτήσης	1.087	10.346	70.660	360	1.359	2.900	86.712
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(5.198)	(38.144)	(302)	(1.102)	-	(44.746)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	1.087	5.148	32.516	58	257	2.900	41.966

Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018
(Ποσά σε χιλιάδες €, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Επενδύσεις σε ακίνητα			Άδεια περιουσιακά στοιχεία		
	Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο Επενδύσεων σε ακίνητα	Άδεια παραγωγής Αιολικής Ενέργειας	Λοιπά δικαιώματα χρήσης	Σύνολο Άδων περιουσιακών στοιχείων
1/1/2017						
Αξία κτήσης	48	241	289	7.113	1.297	8.410
Σωρευμένες αποσβέσεις	0	(48)	(48)	(1.184)	(502)	(1.686)
Αναπόσβεστη αξία 01/01/17	48	193	241	5.929	795	6.724
1/1-31/12/2017						
Αποσβέσεις περιόδου	-	(5)	-	(201)	(82)	(283)
31/12/2017						
Αξία κτήσης	48	241	289	7.113	1.297	8.410
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(53)	(53)	(1.385)	(584)	(1.969)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	48	188	236	5.728	713	6.441
1/1-31/12/2018						
Προσθήκες	-	-	-	-	3	3
Αποσβέσεις περιόδου	-	(4)	(4)	(179)	(106)	(285)
31/12/2018						
Αξία κτήσης	48	241	289	7.113	1.300	8.413
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(57)	(57)	(1.564)	(690)	(2.254)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	48	184	232	5.549	610	6.159

Τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 αναλύονται ως εξής:

	Ενσώματα πάγια						
	Γήπεδα- Οικόπεδα	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχανήματα- Εγκαταστάσεις- Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο Ενσώματων Παγίων
1/1/2017							
Αξία κτήσης	5	320	261	460	942	17	2.005
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(195)	(50)	(352)	(699)	-	(1.296)
Αναπόσβεστη αξία 01/01/17	5	125	211	108	243	17	709
1/1-31/12/2017							
Προσθήκες	-	-	-	-	23	3	26
Πωλήσεις	-	-	-	-	(2)	-	(2)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(13)	(25)	(24)	(83)	-	(145)
31/12/2017							
Αξία κτήσης	5	320	261	460	963	20	2.029
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(208)	(75)	(376)	(782)	0	(1.441)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	5	112	186	84	181	20	588
1/1-31/12/2018							
Προσθήκες	-	-	1	-	46	-	47
Πωλήσεις	-	-	-	(102)	-	(20)	(122)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(12)	(26)	(23)	(80)	-	(141)
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	101	-	-	101
31/12/2018							
Αξία κτήσης	5	320	262	358	1.009	-	1.954
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(220)	(101)	(298)	(862)	-	(1.481)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	5	100	161	60	147	-	473

**Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018**
(Ποσά σε χιλιάδες €, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Επενδύσεις σε ακίνητα			Άλλα περιουσιακά στοιχεία	
	Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο Επενδύσεων σε ακίνητα	Λοιπά δικαιώματα χρήσης	Σύνολο Άλλων περιουσιακών στοιχείων
1/1/2017					
Αξία κτήσης	48	241	289	5	5
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(48)	(48)	(1)	(1)
Αναπόσβεστη αξία 01/01/17	48	193	241	4	4
1/1-31/12/2017					
Αποσβέσεις περιόδου	-	(5)	(5)	(1)	(1)
31/12/2017					
Αξία κτήσης	48	241	289	5	5
Σωρευμένες αποσβέσεις	0	(53)	(53)	(2)	(2)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	48	188	236	3	3
1/1-31/12/2018					
Προσθήκες	-	-	-	1	1
Αποσβέσεις περιόδου	-	(4)	(4)	-	-
31/12/2018					
Αξία κτήσης	48	241	289	6	6
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(57)	(57)	(2)	(2)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	48	184	232	4	4

Επί των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.

Η ενεχυρίαση παραγωγικού εξοπλισμού της θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ αρχικής αξίας € 17.091 βάσει της από 6/4/2009 δανειακής σύμβασης της δεν υφίσταται πλέον λόγω της πλήρους εξόφλησης των δανείων της εντός του 2018.

Οι «Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση» αφορούν κυρίως δαπάνες κατασκευής Αιολικών πάρκων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

Άλλα περιουσιακά στοιχεία και υπεραξία

Τα άλλα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από Άδειες Παραγωγής της RF Energy και λοιπά δικαιώματα χρήσης λογισμικών προγραμμάτων.

Περιβαλλοντική αποκατάσταση

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας έχουν την υποχρέωση κατά τη λήξη της άδειας παραγωγής, και εφόσον εκείνη δεν ανανεωθεί, να αποξηλώσουν τον τεχνικό εξοπλισμό των αιολικών πάρκων και να αποκαταστήσουν τον περιβάλλοντα χώρο της εγκατάστασής τους

Περιβαλλοντική αποκατάσταση	
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017	2.036
Χρηματοοικονομικό κόστος	116
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018	2.152

Το ποσό των € 116 της ανωτέρω ετήσιας μεταβολής της περιβαλλοντικής αποκατάστασης των αιολικών πάρκων συμπεριλαμβάνεται στην αξία κτήσεως του μηχανολογικού εξοπλισμού του Ομίλου.

12. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Απαιτήσεις εγγυήσεων χρηματοοικονομικών μέσων	9.196	7.114	9.196	7.114
Δοσμένες εγγυήσεις ενοικίων	644	579	556	557
Λοιπές δοσμένες εγγυήσεις	4	4	4	4
	9.844	7.697	9.756	7.675

Οι απαιτήσεις εγγυήσεων χρηματοοικονομικών μέσων αφορούν υπογεγραμμένη συμφωνία κάλυψης κάθε ενδεχόμενης ζημίας από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων έως το κόστους κτήσης τους, ήτοι € 9.196.

13. Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού

Τα Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αφορούν μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, οι οποίες αποτιμήθηκαν με τις τρέχουσες τιμές κλεισίματος της συνεδριάσεως των εν λόγω Χρηματιστηρίων στις 31/12/2018 (επίπεδο 1) καθώς και μετοχές μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών οι οποίες αποτιμώνται στην τιμή κτήσης τους και ελέγχονται για απομείωση μέσω των αποτελεσμάτων λόγω του ότι η εύλογη αξία τους δεν μπορεί να προσδιορισθεί. Στη διάρκεια της περιόδου 1/1-31/12/2018 δεν υπήρξε αλλαγή στην ταξινόμηση των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω κατηγοριοποίηση για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Επίπεδο 3: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Ο πίνακας που ακολουθεί, απεικονίζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες κατά την 31/12/2018 για τον Όμιλο και την Εταιρεία:

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	Επίπεδο 1	Σύνολο
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία - μετοχές εισηγμένες (Σημ. 12)	973	973
Σύνολο	973	973

Εντός της περιόδου 1/1-31/12/2018, δεν υπήρχαν μεταφορές μεταξύ των Επιπέδων.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μετοχές εισηγμένες στο ΧΑ	973	1.055	973	1.055
Μη εισηγμένες μετοχές εσωτερικού	32	32	32	32
Μη εισηγμένες μετοχές εξωτερικού	-	3	-	3
Σύνολα χρημ/κών στοιχείων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.005	1.090	1.005	1.090

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	1.090	875	1.090	875
Προσθήκες	2.000	-	2.000	-
Μεταβολή εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων	(2.086)	215	(2.086)	215
Υπόλοιπο κλεισίματος	1.004	1.090	1.004	1.090

14. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	45.894	40.791	43.469	36.767
Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων	(1.251)	(927)	(1.210)	(658)
Σύνολο	44.643	39.864	42.259	36.109

Η σημειωθείσα αύξηση των αποθεμάτων, κυρίως κλιματιστικών, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην σημειωθείσα μείωση των πωλήσεων.

Η κίνηση της πρόβλεψης των απαξιωμένων αποθεμάτων έχει ως εξής :

	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Υπόλοιπο πρόβλεψης απαξιωμένων αποθεμάτων 01/01/2017	(607)	(504)
Δαπάνη που επιβάρυνε την περίοδο 01/01-31/12/2017	(320)	(154)
Υπόλοιπο πρόβλεψης απαξιωμένων αποθεμάτων 31/12/2017	(927)	(658)
Μειώσεις διακοπτόμενων δραστηριοτήτων	209	-
Δαπάνη που επιβάρυνε την περίοδο 01/01-31/12/2018	(533)	(552)
Υπόλοιπο πρόβλεψης απαξιωμένων αποθεμάτων 31/12/2018	(1.251)	(1.210)

Η μείωση της αξίας των αποθεμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους επηρεάζει το “Κόστος Πωλήσεων”.

15. Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι λογαριασμοί εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πελάτες	26.950	25.599	26.121	23.918
Μεταχρονολογημένες επιταγές πελατών	5.072	5.751	5.072	5.751
Γραμμάτια πελατών	626	1.639	-	116
Προβλέψεις επισφαλών πελατών	(8.060)	(4.667)	(7.958)	(4.510)
	24.588	28.322	23.235	25.275
Λοιποί χρεώστες	9.070	9.630	8.897	6.111
Σύνολο	33.658	37.952	32.132	31.386

Το υπόλοιπο του λογαριασμού «Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις» του Ομίλου και της Εταιρείας την 31/12/2018 εμφανίζεται ως προς το συνολικό υπόλοιπο των πελατών, επιταγών, γραμματίων και προβλέψεων, μειωμένο κατά 13,2% και 8,1% αντίστοιχα σε σχέση με το υπόλοιπο της 31/12/2017. Η σημειωθείσα μείωση οφείλεται στην μείωση των πωλήσεων σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας. Τους αμέσως επόμενους μήνες, με την ρευστοποίηση των εν λόγω απαιτήσεων, το υπόλοιπο των πελατών αναμένεται να μειωθεί σημαντικά. (Σημ. 7)

Η κίνηση της πρόβλεψης των επισφαλών απαιτήσεων έχει ως εξής :

	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Υπόλοιπο πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων 01/01/2017	(5.889)	(5.747)
Διαγραφές επισφαλών πελατών 01/01 - 31/12/2017	1.433	1.433
Δαπάνη που επιβάρυνε την περίοδο 01/01-31/12/2017	(211)	(196)
Υπόλοιπο πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων 31.12.2017	(4.667)	(4.510)
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική (σημ. 2)	(3.296)	(3.296)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 1/1/2018	(7.963)	(7.806)
Μειώσεις διακοπτόμενων δραστηριοτήτων	139	-
Δαπάνη που επιβάρυνε την περίοδο 01/01-31/12/2018	(236)	(152)
Υπόλοιπο πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων 31/12/2018	(8.060)	(7.958)

Οι προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες της Εταιρείας και του Ομίλου επιβάρυναν τα “Έξοδα Διάθεσης”.

Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται σε κατηγορίες ανάλογα με τις ημέρες βάσει των οποίων καθίστανται απαιτητές ως εξής:

Ενηλικιωμένα υπόλοιπα πελατών	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Έως 30 ημέρες	8.929	14.358	6.882	8.382
Από 31 έως 60 ημέρες	4.733	3.729	3.874	4.334
Από 61 έως 90 ημέρες	4.458	2.831	3.171	3.087
Από 91 έως 120 ημέρες	3.450	1.475	2.236	1.564
Από 121 έως 150 ημέρες	1.057	1.511	944	1.200
Από 151 έως 180 ημέρες	1.049	568	1.438	1.319
Από 181 έως 360 ημέρες	1.395	1.720	4.914	3.101
Μη ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις	25.072	26.192	23.459	22.987
Πάνω από 361 ημέρες	7.576	6.798	7.734	6.798
Πρόβλεψη απομείωσης	(8.060)	(4.668)	(7.958)	(4.510)
Ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις	(484)	2.130	(224)	2.288
Σύνολο απαιτήσεων	24.588	28.322	23.235	25.275

Ο λογαριασμός «Λοιποί Χρεώστες» αναλύεται ως εξής :

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Δημόσιο - απαίτηση φόρων (ΦΠΑ, Παρακρατούμενοι φόροι, κ.λ.π.)	1.536	1.518	793	382
Δεσμευμένες καταθέσεις τραπεζών	515	1.754	-	-
Απαίτηση επιχορηγήσεων	-	10	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	3.771	-	5.337	-
Προπληρωθέντα έξοδα	566	3.682	110	3.043
Αγορές εμπορευμάτων υπό παραλαβή	566	56	566	56
Απαιτήσεις από εκχωρηθέντα αξιόγραφα	2.028	2.508	2.028	2.508
Λοιπά	88	102	63	122
Σύνολο	9.070	9.630	8.897	6.111

Οι λογιστικές αξίες των πελατών και των λοιπών απαιτήσεων δεν διαφέρουν ουσιωδώς από τις εύλογες αξίες τους.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.

Για την επιμέτρηση των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος διαχωρίζει τις απαιτήσεις με βάση την ενηλικίωση τους, όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα. Το ποσοστό ζημιάς για κάθε κατηγορία εκτιμήθηκε με βάση ιστορικά στοιχεία καθώς και τρέχουσες συνθήκες. Σημειώνεται ότι το ποσοστό αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς για τις απαιτήσεις άνω του έτους εκτιμήθηκε σε 100%.

Το αποτέλεσμα των απαιτήσεων του καινούριου προτύπου την 01/01/2018, ήταν η αύξηση των προβλέψεων του Ομίλου για απομείωση κατά €3,3εκ. με αντίστοιχη επίδραση στην έναρξη του λογαριασμού «Υπόλοιπο κερδών εις νέο». Αντίστοιχα, για τη χρήση 2018 το ποσό για τον Όμιλο και τη Εταιρεία ανήλθε σε € 236 και € 152 αντίστοιχα.

16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ταμείο	11	402	2	3
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	2.590	4.949	1.292	2.600
Σύνολο	2.601	5.351	1.294	2.603

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία του Ομίλου και της Εταιρείας και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση.

17. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε €15.840 διαιρούμενο σε 52.800.154 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας μετοχής 0,30 λεπτών του € η κάθε μία.

Σημειώνεται ότι ο σταθμισμένος μέσος όρος των σε κυκλοφορία μετοχών κατά τη διάρκεια της χρήσεως 1/1- 31/12/2018 ανέρχεται σε 52.800.154 μετοχές.

18. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο σχηματίζεται βάσει του ν.2190/1920 (άρθρα 12,14) όταν διατίθενται στους μετόχους μετοχές σε τιμή μεγαλύτερη της ονομαστικής τους αξίας. Η διαφορά αυτή δεν αντιπροσωπεύει αποθεματικό εφόσον δεν δημιουργείται από μη διανεμηθέντα κέρδη, αλλά από καταβολές των μετόχων. Στις 31 Δεκεμβρίου η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ανήρχετο για τον Όμιλο και την Εταιρεία σε Ευρώ 6.731.

19. Αποθεματικά

Οι κινήσεις των αποθεματικών του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Όμιλος						
Αποθεματικό	1/1/2017	Προσθήκες		Προσθήκες		31/12/2018
		(μειώσεις)	31/12/2017	(μειώσεις)	31/12/2017	
Τακτικό	4.310	86	4.396	118		4.514
Αναλογιστικές κέρδη και ζημιές	(105)	(18)	(123)	73		(50)
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή εκμεταλλεύσεων	(233)	(287)	(520)	(173)		(693)
Λοιπά	-	-	-	(4)		(4)
Σύνολο	3.972	(219)	3.753	14		3.767

Εταιρεία						
Αποθεματικό	1/1/2017	Προσθήκες		Προσθήκες		31/12/2018
		(μειώσεις)	31/12/2017	(μειώσεις)	31/12/2017	
Τακτικό	3.994	10	4.004	0		4.004
Αναλογιστικές κέρδη και ζημιές	(85)	(22)	(107)	71		(36)
Λοιπά	(5)	-	(5)	-		(5)
Σύνολο	3.904	(12)	3.892	71		3.963

19.1 Τακτικό Αποθεματικό

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας, η δημιουργία τακτικού αποθεματικού, με την κατ' έτος μεταφορά ποσού ίσου με το 5% των ετήσιων, μετά από φόρους κερδών, είναι υποχρεωτική μέχρι να φθάσει το ύψος του αποθεματικού το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό διανέμεται μόνο κατά τη διάλυση της Εταιρείας μπορεί όμως να συμψηφισθεί με σωρευμένες ζημιές.

20. Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προμηθευτές	13.393	12.059	12.574	11.107
Επιταγές προμηθευτών πληρωτέες	545	724	545	724
Δεδουλευμένα έξοδα	232	127	180	159
Δεδουλευμένοι τόκοι	377	1.153	375	1.117
Παράγωγα (Σημ. 13)	14	319	-	194
Επιστρεπτό κεφάλαιο στους μετόχους (Σημ. 1)	5.337	-	-	-
Προκαταβολές πελατών	1.560	1.943	1.560	1.855
Πρόβλεψη φόρου ανέλεγκτων χρήσεων	54	262	0	209
Μερίσματα πληρωτέα	27	27	27	27
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	3.435	2.835	10.478	11.408
Επιστρεπτά επιχορήγηση	1.042	1.042	-	-
Φόροι - τέλη	268	380	96	119
Λοιποί λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	136	409	129	183
Σύνολο	26.419	21.280	25.964	27.102

Ο Όμιλος σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα (προαγορά συναλλάγματος- επίπεδο 2) προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεση του στις μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών για τις αγορές αποθεμάτων. Οι αλλαγές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες για αυτά τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα που δεν έχουν προσδιορισθεί ως μέσα αντιστάθμισης έχουν άμεση επίδραση στην αναγνώριση των Λοιπών Υποχρεώσεων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (Σημ. 13).

Οι αύξηση των «Λοιπών υποχρεώσεων» σε επίπεδο Ομίλου την 31/12/2018 συγκριτικά με τις υποχρεώσεις της 31/12/2017, οφείλεται στην επιστροφή κεφαλαίου ποσού € 5.337 της θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου RF ENERGY AE (Σημ. 1.2)

Σε επίπεδο Εταιρείας η μείωση των «Λοιπών υποχρεώσεων» οφείλεται κυρίως στην μείωση των υποχρεώσεων σε συνδεδεμένα μέρη ποσού € 930 (Σημ. 26)

21. Δάνεια

Τα δάνεια αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμα δάνεια				
Κοινό ομολογιακό δάνειο	61.607	62.792	59.491	53.490
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες εντός των επόμενων 12 μηνών	(8.812)	(13.211)	(8.389)	(11.137)
	<u>52.795</u>	<u>49.581</u>	<u>51.102</u>	<u>42.353</u>
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	8.812	13.211	8.389	11.137
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	<u>6.470</u>	<u>7.248</u>	<u>6.319</u>	<u>7.031</u>
	15.282	20.459	14.708	18.168

Κατά την περίοδο 1/1-31/12/2018 ο Όμιλος και η Εταιρεία σύναψαν Συμβάσεις Πιστώσεων με ανοικτούς αλληλόχρεους λογαριασμούς και με μέσο επιτόκιο περίπου 4,26% και έλαβαν βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση από τις τράπεζες με εκχώρηση απαιτήσεων ύψους € 3.670.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 18/12/2013 η Εταιρεία είχε εκδώσει Κοινό Ομολογιακό Δάνειο (ΚΟΔ) Ύψους € 65.000 με επιτόκιο EURIBOR πλέον περιθωρίου 5,5%. Εντός του Μαρτίου 2018 το εν λόγω δάνειο εξοφλήθηκε πλήρως.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 08/03/2018 η Εταιρεία εξέδωσε Κοινό Ομολογιακό Δάνειο (ΚΟΔ) Ύψους € 40.980. Την 09/03/2018 υπεγράφη το Πρόγραμμα και η Σύμβαση Κάλυψης Δανείου, με τις Τράπεζες EUROBANK, ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ALPHA BANK και ΕΘΝΙΚΗ, με ποσοστά συμμετοχής 34,69%, 31,04%, 24,81% και 9,46% αντίστοιχα. Σκοπός του Δανείου είναι η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού,

μακροπρόθεσμοι και βραχυπρόθεσμοι και η κάλυψη των αναγκών της Εταιρείας σε Κεφάλαιο κίνησης. Το Δάνειο εκταμιεύτηκε εντός του Μαρτίου 2018 και είναι 5ετούς διάρκειας. Η εξόφληση του Δανείου θα γίνει σε 10 εξαμηνιαίες δόσεις, εκ των οποίων δύο δόσεις ποσού € 3.889, δύο δόσεις ποσού € 2.500, δύο δόσεις ποσού € 3.000, δύο δόσεις ποσού € 3.500, μία δόση ποσού €3.823 και την τελευταία δόση ποσού €11.379. Η πρώτη δόσης του δανείου, πλέον των τόκων έχουν εξοφληθεί μέχρι την 31/12/2018. Το επιτόκιο του Δανείου συμφωνήθηκε σε EURIBOR πλέον περιθωρίου 4,5%. Το περιθώριο με βάσει τους ισχύοντες δείκτες, κυμαίνεται από 3,5-4,5%. Το Δάνειο καλύπτεται με την προσωπική εγγύηση του κ. Γ. Φειδάκη και με ενεχυρίαση αποθεμάτων της Εταιρείας ύψους € 10.000. Με βάση την σύμβαση κάλυψης του ΚΟΔ η Εταιρεία υποχρεούται στην τήρηση δεικτών οι οποίοι υπολογίζονται στις ετήσιες και τις εξαμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις, αρχής γενομένης από τη εταιρική χρήση που λήγει την 31/12/2018. Κατά την 31/12/2018 η Εταιρεία έχει λάβει από τους Ομολογιούχους δανειστές συναίνεση για την μη μέτρηση χρηματοοικονομικών δεικτών του Ομολογιακού δανείου.

Εντός του 2016, υπεγράφη η Σύμβαση και το Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου (ΚΟΔ), ύψους € 20.000, με την Τράπεζα Αττικής, η οποία ανέλαβε την κάλυψη του δανείου σε ποσοστό 100%, ορίζοντας την ως τον μοναδικό ομολογιούχο και πληρεξούσιο καταβολών. Σκοπός του δανείου ήταν η αποπληρωμή βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων από χορηγήσεις κεφαλαίου κίνησης. Η διάρκεια του ΚΟΔ είναι δεκαετής με δυνατότητα παράτασης ως και τρία έτη από τη λήξη του. Η εξόφληση του κεφαλαίου του δανείου θα πραγματοποιηθεί σε δέκα ετήσιες δόσεις ή δεκατρείς ανάλογα με το αν θα ασκηθεί το δικαίωμα παράτασης. Οι 2 πρώτες δόσεις του δανείου, πλέον των τόκων έχουν εξοφληθεί μέχρι την 31/12/2018. Οι τόκοι του δανείου καταβάλλονται σε τριμηνιαία βάση και το επιτόκιο ορίστηκε ως Euribor πλέον περιθωρίου 3,6%. Το Δάνειο καλύπτεται με προσωπική εγγύηση του κ. Γ. Φειδάκη.

Την 05/08/2016, υπεγράφη νέα Σύμβαση και Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου (ΚΟΔ), ύψους € 5.000, με την Τράπεζα Πειραιώς, η οποία ανέλαβε την κάλυψη του δανείου σε ποσοστό 100%, ορίζοντας την ως τον μοναδικό ομολογιούχο και πληρεξούσιο καταβολών. Σκοπός του δανείου ήταν η κάλυψη αναγκών μονιμότερου χαρακτήρα και ειδικότερα η αγορά αποθεμάτων ποσού € 5.000. Η διάρκεια του ΚΟΔ ήταν τριετής και η εξόφληση του κεφαλαίου του δανείου θα πραγματοποιούταν σε πέντε εξαμηνιαίες δόσεις με έναρξη των καταβολών την 08/08/2017 και ύψος επιτοκίου Euribor πλέον περιθωρίου 6,0%. Εντός του Μαρτίου 2018 το εν λόγω δάνειο εξοφλήθηκε πλήρως και την 26/3/2018 υπεγράφη πράξη τροποποίησης των όρων της αρχικής σύμβασης του, με την έκδοση νέου μεσοπρόθεσμου δανείου ύψους € 3.000. Η διάρκεια του νέου δανείου ορίστηκε διετής, η εξόφληση του κεφαλαίου θα πραγματοποιηθεί σε τρεις εξαμηνιαίες δόσεις (€ 750 την 30/4/2019, € 750 την 30/10/2019 και € 1.500 την 30/4/2020) και το ύψος του επιτοκίου ορίστηκε σε Euribor πλέον περιθωρίου 4,5%. Το Δάνειο καλύπτεται με ενέχυρο επί αποθεμάτων ποσού € 3.000.

Με την από 3/4/2009 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της, η ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε., θυγατρική εταιρεία του Ομίλου F.G. EUROPE A.E., εξέδωσε Απλό Ομολογιακό Δάνειο του Ν.3156/2003 μέχρι ποσού € 12.800. Σκοπός της Α Σειράς Ομολογιών του δανείου, ήταν η χρηματοδότηση του επενδυτικού προγράμματος της και η διάρκεια του δανείου για το ποσό των € 6.065 (που αφορά στο την μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση του κόστους κατασκευής του επενδυτικού σχεδίου) είναι δωδεκαετής με 24 εξαμηνιαίες δόσεις (με σταθερό επιτόκιο 5,80%) Ποσό € 6.735 αφορούσε βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση έναντι της προς είσπραξη επιχορήγησης και εξοφλήθηκε εν μέρει από είσπραξη επιχορήγησης, από ίδια διαθέσιμα και από αναχρηματοδότηση.

Εντός του Σεπτεμβρίου 2010 η θυγατρική εταιρεία αναχρηματοδότησε βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό με την έκδοση της Β σειράς ομολογιών ποσού € 2.935 με ενδεκαετή διάρκεια και εξόφληση σε 22 εξαμηνιαίες δόσεις.

Τον Νοέμβριο του 2013 η θυγατρική εταιρεία προέβη σε εθελοντική προπληρωμή Ομολογιών Β Σειράς ποσού € 1.000, χρησιμοποιώντας ίδια διαθέσιμα. Βάσει των όρων του δανείου, το ποσό αυτό που προπληρώθηκε εξοφλεί τις απώτερες ομολογίες.

Τον Μάιο του 2014 η θυγατρική εταιρεία προέβη σε εθελοντική προπληρωμή του συνόλου των ανεξόφλητων Ομολογιών Β Σειράς ποσού € 1.192, χρησιμοποιώντας ίδια διαθέσιμα. Για τη σύναψη των ανωτέρω δανείων η θυγατρική εταιρεία προχώρησε στην παροχή εξασφαλίσεων οι οποίες περιλαμβάνουν τον παραγωγικό της εξοπλισμό, τους τραπεζικούς της λογαριασμούς και τις μελλοντικές της απαιτήσεις από τη σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που έχει συνάψει με τη ΛΑΓΗΕ (πρώην ΔΕΣΜΗΕ) Α.Ε. Επίσης, η δανειακή σύμβαση περιλαμβάνει και χρηματοοικονομικό όρο για την εξυπηρέτηση του δανείου τον οποίο οφείλει να τηρεί η θυγατρική σε εξαμηνιαία βάση επί ποινή καταγγελίας.

Τον Σεπτέμβριο του 2016 η θυγατρική εταιρεία προέβη σε εθελοντική προπληρωμή Ομολογιών Α Σειράς ποσού € 1.002, χρησιμοποιώντας ίδια διαθέσιμα. Το υπόλοιπο του δανείου μετά την εθελοντική προπληρωμή, επιμερίζεται αναλογικά στις εναπομείναντες δόσεις του εν λόγω δανείου.

Η ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΥΛΙΝΔΡΙΑΣ Α.Ε., θυγατρική εταιρεία του Ομίλου F.G. EUROPE A.E., διατηρεί Κοινό Ομολογιακό Δάνειο διάρκειας 14 ετών αρχικού ποσού € 5.934 με κυμαινόμενο επιτόκιο Euribor πλέον σταθερού περιθωρίου 2,30% Για τη σύναψη του ανωτέρω ομολογιακού δανείου δόθηκαν εξασφαλίσεις οι οποίες περιλαμβάνουν τη δέσμευση των τραπεζικών της λογαριασμών, την ενεχυρίαση των μετοχών του εκδότη καθώς και εκχώρηση μέρους των μελλοντικών της απαιτήσεων από τη σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που έχει συνάψει με τη ΛΑΓΗΕ (πρώην ΔΕΣΜΗΕ) Α.Ε. Το δάνειο θα αποπληρωθεί σε 28 εξαμηνιαίες επετειακές δόσεις, με τις δεκαοκτώ πρώτες να έχουν καταβληθεί έως τις 31/12/2018.

Η θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ Α.Ε., θυγατρική εταιρεία του Ομίλου F.G. EUROPE A.E προχώρησε στη σύναψη Ομολογιακού Δανείου μέχρι ποσού € 35.246, διάρκειας 11,5 ετών με περίοδο χάριτος 12 και 24 μηνών κατά περίπτωση, κυμαινόμενο επιτόκιο Euribor 6M πλέον σταθερού περιθωρίου 3,80% και 4,00% κατά περίπτωση, με αντικείμενο χρηματοδότησης α) την μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση του επενδυτικού κόστους για την κατασκευή των τριών Αιολικών σταθμών της, β) την βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση έναντι των εγκεκριμένων επιχορηγήσεων και γ) την μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση για την κάλυψη του Φ.Π.Α. των επενδυτικών δαπανών των τριών Αιολικών Σταθμών. Η σειρά Ομολογιών που αφορούν την μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση του επενδυτικού κόστους για την κατασκευή των τριών Αιολικών Σταθμών της Εταιρείας θα αποπληρωθεί σε είκοσι μία ισόποσες δόσεις.

Το Δεκέμβριο του 2016 η θυγατρική εταιρεία προέβη σε εθελοντική προπληρωμή κεφαλαίο των Σειρών Α1, Α2, Α3 του από 16/5/2011 Ομολογιακού Δανείου συνολικού ποσού € 2.178, χρησιμοποιώντας ίδια διαθέσιμα. Βάσει των όρων του δανείου, το ποσό αυτό που προπληρώθηκε εξοφλεί τις απώτερες ομολογίες.

Κατά τις προηγούμενες χρήσεις η θυγατρική εταιρεία εισέπραξε τις εγκεκριμένες επιχορηγήσεις για τους Αιολικούς Σταθμούς που έχει ανεγείρει και προχώρησε σε άμεση αποπληρωμή αντίστοιχων χρηματοδοτήσεων που είχε λάβει έναντι των ως άνω επιχορηγήσεων, συνολικού ποσού € 15.866. Επιπλέον αιτήθηκε και εισέπραξε επιστροφή του ΦΠΑ των επενδυτικών δαπανών των ετών 2010 και 2011 συνολικού ποσού € 1.545, και προχώρησε άμεσα σε αποπληρωμή του υπολοίπου της σχετικής χρηματοδότησης που είχε λάβει έναντι του επιστρεπτέου ΦΠΑ των επενδυτικών δαπανών, συνολικού ποσού € 840. Στο εν λόγω Ομολογιακό δάνειο έχει παράσχει πλήρη και ανεπιφύλακτη εγγύηση η μοναδική μέτοχος της εταιρείας, R.F. ENERGY A.E., έχοντας συστήσει ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών της ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΑΔΕΡΕΣ που κατέχει. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δάνειο, έχει συσταθεί ενέχυρο επί των απαιτήσεων της Εταιρείας από τις συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας που έχει συνάψει με την ΛΑΓΗΕ(πρώην ΔΕΣΜΗΕ) ΑΕ, επί των τραπεζικών λογαριασμών της και επί των ασφαλιστήριων συμβολαίων και συμβάσεων που υποχρεούται να διατηρεί, καθώς και επί των εγκεκριμένων επιχορηγήσεων για τα επενδυτικά σχέδια.

Για τη σύναψη των ανωτέρω δανείων η Εταιρεία είχε προχωρήσει στην παροχή εξασφαλίσεων οι οποίες περιελάμβαναν τις μελλοντικές της απαιτήσεις από τη σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που έχει συνάψει με τον ΛΑΓΗΕ (πρώην ΔΕΣΜΗΕ) Α.Ε. Επιπλέον, για τα εν λόγω δάνεια είχε δοθεί εταιρική εγγύηση από την μητρική εταιρεία RF ENERGY ΑΕ.

Η εύλογη αξία των ανωτέρω δανείων προσεγγίζει την ονομαστική τους αξία και τα αποτελεσματικά επιτόκια για τα υπόλοιπα βραχυπρόθεσμα δάνεια ήταν περίπου 4,26%.

22. Κρατικές Επιχορηγήσεις

	<u>Ο Όμιλος</u>
1/1/2017	
Αξία κτήσης	27.143
Σωρευμένες αποσβέσεις	(10.999)
Αναπόσβεστη αξία 1/1/2017	<u>16.144</u>
1/1-31/12/2017	
Αποσβέσεις περιόδου	(1.704)
31/12/2017	
Αξία κτήσης	27.143
Σωρευμένες αποσβέσεις	(12.703)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	<u>14.440</u>
1/1-31/12/2018	
Αποσβέσεις περιόδου	(1.704)
31/12/2018	
Αξία κτήσης	27.143
Σωρευμένες αποσβέσεις	(14.407)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	<u>12.736</u>

Η θυγατρική εταιρεία ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. αποσβένει εισπραγμένες επιχορηγήσεις από το Αιολικό Πάρκο στην θέση “Τσούκα” των Δήμων Σκυρίτιδας και Βαλτετσίου του Ν. Αρκαδίας οι οποίες στην τρέχουσα χρήση ανήλθαν σε € 478.

Η θυγατρική εταιρεία ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΥΛΙΝΔΡΙΑΣ Α.Ε. αποσβένει εισπραγμένες επιχορηγήσεις από το Αιολικό Πάρκο στη θέση “ Λόφοι Κυλινδρίας ” Δ.Δ. Δροσάτου του Δήμου Δοϊράνης του Νομού Κιλκίς οι οποίες στην τρέχουσα χρήση ανήλθαν σε € 201.

Η θυγατρική εταιρεία ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΧΑΪΑΣ Α.Ε. αποσβένει εισπραγμένες επιχορηγήσεις από τον Μικρό Υδροηλεκτρικό Σταθμό στη θέση “ Μπουφούσκια ” Αιγίου , οι οποίες στην τρέχουσα χρήση ανήλθαν σε € 36, και από τον Μικρό Υδροηλεκτρικό Σταθμό στη θέση “Άγιος Ανδρέας” οι οποίες στην τρέχουσα χρήση ανήλθαν σε € 21.

Η θυγατρική εταιρεία ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ Α.Ε. αποσβένει εισπραγμένες επιχορηγήσεις, οι οποίες στην τρέχουσα χρήση ανήλθαν σε € 970.

Στην θυγατρική εταιρεία ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ Α.Ε. κοινοποιήθηκε απόφαση τροποποίησης υπαγωγής για την επένδυση στην θέση “Σώρος” Αργολίδας, με ποσοστό επιχορήγησης 30% έναντι του αρχικά αναγνωρισθέντος 40%. Το ποσό που ενδέχεται να απαιτηθεί ανέρχεται σε

€ 1.042, το οποίο η αναταξινομήθηκε στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

23. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συμψηφίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν υπάρχει ένα νόμιμο ασκητό δικαίωμα για συμψηφισμό και υπόκεινται και τα δύο στην ίδια φορολογική αρχή.

Τα συμψηφισμένα ποσά έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Όμιλος					
	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις) μέσω των αποτελεσμάτων :					
	01.01.17	Μεταβολές 1.1 - 31.12.2017	31.12.17	Μεταβολές 1.1 - 31.12.2018	Μεταβολές διακοπείσων δραστηριοτήτων	31/12/2018
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	32	(1)	31	(57)	(1)	(27)
Ενσώματα πάγια	(2.522)	(546)	(3.068)	27	-	(3.041)
Αποθέματα	266	62	328	197	-	525
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	1.545	196	1.741	(271)	-	1.470
Μακροπρόθεσμα δάνεια	(219)	38	(181)	48	-	(133)
Παροχές σε εργαζομένους	182	2	184	(37)	-	147
Αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις	(2.353)	(287)	(2.640)	87	-	(2.553)
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	43	(49)	(6)	9	-	3
Αποθεματικό αναλογιστικής ζημίας	6	-	6	-	-	6
Επιστρεπτός φόρος αναγνωρισθέντων ζημιών	4.693	314	5.007	(1.341)	(248)	3.418
Πρόβλεψη για απομάκρυνση εξοπλισμού	355	59	414	(4)	-	410
Εκτακτή εισφορά ΛΑΓΗΕ	112	(68)	44	-	-	44
Λοιπά	(79)	(25)	(104)	(78)	33	(149)
Σύνολο	2.061	(305)	1.756	(1.420)	(216)	120

	Εταιρεία				
	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις):				
	1/1/2017	Μεταβολές 1/1 - 31/12/2017	31/12/17	Μεταβολές 1/1 -31/12/2018	31/12/2018
Ενσώματα πάγια	(24)	(2)	(26)	3	(23)
Αποθέματα	148	45	193	148	341
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	1.507	188	1.695	(301)	1.394
Μακροπρόθεσμα δάνεια	(64)	38	(26)	27	1
Παροχές σε εργαζομένους	159	4	163	(38)	125
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	42	(49)	(7)	7	-
Επιστρεπτός φόρος εισοδήματος	2.432	360	2.792	(597)	2.195
Λοιπά	5	1	6	(2)	4
Σύνολο	4.205	585	4.790	(753)	4.037

Λόγω της σταδιακής μείωσης τα επόμενα έτη του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα, από την επαναμέτρηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από αναβαλλόμενη φορολογία, προέκυψε αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έσοδο) ποσού € 518 για τον Όμιλο και (έξοδο) ποσού € 331 και την Εταιρεία.

24. Υποχρεώσεις παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με το Ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης σε περιπτώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης, το ύψος της οποίας σχετίζεται με τις αποδοχές των εργαζομένων, τη διάρκεια υπηρεσίας και τον τρόπο αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Οι εργαζόμενοι που παραιτούνται ή απολύονται με αιτία δεν δικαιούνται αποζημίωσης. Ειδικότερα η οφειλόμενη αποζημίωση σε περίπτωση καταγγελίας σύμβασης λόγω συνταξιοδότησης και στην συμπλήρωση 15ετούς προϋπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη έχουν ως εξής :

1) Καταγγελία σύμβασης λόγω συνταξιοδότησης

Μισθωτοί που υπάγονται στο κλάδο σύνταξης οποιουδήποτε Ασφαλιστικού Οργανισμού, εφ' όσον συμπληρώσουν τις προϋποθέσεις για πλήρη σύνταξη γήρατος, εάν μιν είναι εργατοτεχνίτες μπορούν να αποχωρούν, εάν δε είναι υπάλληλοι μπορούν να αποχωρούν ή να απολύονται από τον εργοδότη. Στις περιπτώσεις αυτές δικαιούνται το 50% της νόμιμης αποζημίωσης απόλυσης αν δεν έχουν επικουρική ασφάλιση ή το 40% αν έχουν. Τη μειωμένη αυτή αποζημίωση δικαιούνται και οι μισθωτοί, με σύμβαση ορισμένου χρόνου, που απολύονται ή αποχωρούν πριν τη λήξη της για να συνταξιοδοτηθούν. Σημειώνεται ότι ο εργοδότης δεν μπορεί να απολύσει εργατοτεχνίτη που έχει συμπληρώσει τις προϋποθέσεις πλήρους συνταξιοδότησης γήρατος, με καταβολή μειωμένης αποζημίωσης. Μόνο για υπαλλήλους έχει αυτή την ευχέρεια.

2) Με 15ετή υπηρεσία:

Μισθωτοί που συνδέονται με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου και έχουν συμπληρώσει 15ετή υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη ή το όριο ηλικίας που προβλέπει ο οικείος Ασφαλιστικός Οργανισμός και όταν δεν υπάρχει όριο το 65 έτος της ηλικίας τους, μπορούν να αποχωρήσουν από την εργασία τους με τη συγκατάθεση του εργοδότη τους, οπότε δικαιούνται να λάβουν το 50% της νόμιμης αποζημίωσης.

Η πρόβλεψη για αποζημίωση λόγω εξόδου από την υπηρεσία βασίζεται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη η οποία έγινε με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2017 με την μέθοδο Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας Υποχρέωσης - Projected Unit Credit (ΔΛΠ19, παρ. 67).

Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018
(Ποσά σε χιλιάδες €, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Επιπλέον, κατά την σύνταξη της μελέτης λήφθηκε υπόψη η πιθανότητα οικιοθελούς αποχώρησης των εν ενεργεία υπαλλήλων.

Η κίνηση του λογαριασμού από 01/01/2018 έως 31/12/2018 είχε ως εξής:

Λογιστικές απεικονίσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 19	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ποσά αναγνωρισμένα στον Ισολογισμό				
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	644	786	576	648
Καθαρή υποχρέωση αναγνωριζόμενη στον ισολογισμό	644	786	576	648
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων				
Κόστος Τρέχουσας απασχόλησης	72	60	60	24
Τόκος στην υποχρέωση	9	12	8	12
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	81	72	68	36
Κόστος διακανονισμών	1	1	1	1
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	82	73	69	37
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης				
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	786	766	648	635
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	72	60	60	24
Κόστος τόκου	9	12	8	12
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(173)	(76)	(173)	(56)
Έξοδα				
Κόστος περικοπών / διακανονισμών / τερματισμού υπηρεσίας	134	1	134	1
Αναλογιστική ζημία / (κέρδος)	(108)	23	(101)	32
Αναλογιστική υποχρέωση διακοπείσας δραστηριότητας	(76)	-	-	-
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	644	786	576	648
Ποσά τρέχουσας και προηγούμενης Χρήσης				
Παρούσα αξία υποχρέωσης	(646)	(786)	(576)	(648)
Πλεόνασμα / (Ελλειμμα)	(646)	(786)	(576)	(648)
Εμπορικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	106	(23)	101	(32)
Αναλογιστικές παραδοχές				
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,56%	1,20%	1,56%	1,20%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών 2019-2021	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών 2022 και μετά	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%
Πληθωρισμός	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%
Λοιπά συνολικά έσοδα / (Έξοδα)	106	(23)	101	(32)
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον Ισολογισμό				
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	786	765	648	635
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(173)	(75)	(173)	(56)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	210	73	202	37
Αναλογιστική υποχρέωση διακοπείσας δραστηριότητας	(76)			
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	747	763	677	616
Κατάσταση αναγνωρισμένων (κερδών) και ζημιών	(103)	23	(101)	32
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	644	786	576	648

Τα παραπάνω αποτελέσματα εξαρτώνται από τις υποθέσεις (οικονομικές και δημογραφικές) εκπόνησης της αναλογιστικής μελέτης. Έτσι, κατά την ημερομηνία αποτίμησης 31/12/2018 για τον Όμιλο:

- Εάν είχε χρησιμοποιηθεί επιτόκιο υψηλότερο κατά 0,5% (δηλ. 1,96%) τότε η Παρούσα Αξία Υποχρέωσης θα ήταν χαμηλότερη κατά 7,4% ενώ εάν ήταν μικρότερο κατά 0,5% θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 8%.
- Εάν είχε χρησιμοποιηθεί υπόθεση αύξησης αποδοχών υψηλότερο κατά 0,5% (δηλ. 0,5% έως το 2020 και 2,4% μετά το 2021) τότε η Παρούσα Αξία Υποχρέωσης θα ήταν υψηλότερη κατά 6,3% ενώ εάν ήταν μικρότερη κατά 0,5% θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 5,1%.

25. Μερίσματα

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία η Εταιρεία υποχρεούται να διανείμει στους μετόχους της τουλάχιστον το 35% των κερδών μετά από φόρους και μετά την κράτηση για τακτικό αποθεματικό, εκτός εάν αποφασίσει διαφορετικά η Γενική Συνέλευση εφόσον εκπροσωπείται σε αυτήν ποσοστό τουλάχιστον 70% του Μετοχικού Κεφαλαίου.

26. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται θυγατρικές εταιρείες, εταιρείες που έχουν κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς ή/και Διοίκηση με την εταιρεία, συγγενείς με αυτήν εταιρείες, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Διοικητικά στελέχη της Εταιρείας. Η Εταιρεία προμηθεύεται από τα συνδεδεμένα μέρη αγαθά και υπηρεσίες, ενώ και η ίδια προμηθεύει αγαθά και παρέχει υπηρεσίες σε αυτά.

Οι πωλήσεις της Εταιρείας προς τα συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως εμπορεύματα. Οι τιμές πώλησης ορίζονται στη βάση κόστους πλέον ενός μικρού περιθωρίου κέρδους, σε σχέση με αυτό που ισχύει για τις πωλήσεις σε τρίτους

Οι αμοιβές στα μέλη του Δ.Σ. αφορούν καταβληθείσες αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου στα Ανεξάρτητα μη Εκτελεστικά μέλη. Οι αμοιβές των Διοικητικών στελεχών, αφορούν αμοιβές για υπηρεσίες εξηρημένης εργασίας.

Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη.

Θυγατρικές :

Απαιτήσεις από :

FG EUROPE KLIMA TEKNOLOJILERI
SANAYI VE TICATER
FG EUROPE ITALIA SPA
FG EUROPE UK LTD
R.F. ENERGY A.E.

Σύνολο

Η Εταιρεία

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
	4.756	3.469
	5.300	5.311
	1.262	366
	5.349	12
Σύνολο	16.668	9.158

Υποχρεώσεις προς :

FG EUROPE UK LTD
R.F. ENERGY A.E.

Σύνολο

Η Εταιρεία

	<u>1/1- 31/12/2018</u>	<u>1/1- 31/12/2017</u>
	43	323
	750	750
Σύνολο	793	1.073

Έσοδα :

Αποθέματα
Διοικητικής υποστήριξης
Λοιπά

Σύνολο

Έξοδα και αγορές αποθεμάτων :

Αποθέματα
Λοιπά

Σύνολο

<u>Εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς</u>	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Απαιτήσεις από :				
ΣΑΪΜΠΕΡΟΝΙΚΑ Α.Ε.	576	1.792	555	1.778
Υποχρεώσεις προς :	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
ΣΑΪΜΠΕΡΟΝΙΚΑ Α.Ε.	3.429	-	3.429	-
ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	-	-	1.700	1.700
ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΥΛΙΝΔΡΙΑΣ ΑΕ	-	-	900	900
ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ Α.Ε.	-	-	3.350	4.600
ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΧΑΪΑΣ Α.Ε.	-	-	150	150
RF ENERGY ΟΜΑΛΙΕΣ ΑΕ	-	-	150	150
	3.429	-	9.679	7.500
	<u>1/1-31/12/2018</u>	<u>1/1-31/12/2017</u>	<u>1/1-31/12/2018</u>	<u>1/1-31/12/2017</u>
Εξόδα				
Ενοίκια	(3.274)	(3.274)	(3.163)	(3.163)
Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και Στελέχη Διοίκησης :	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Απαιτήσεις από τα διεθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	9.235	7.114	9.235	7.114
Υποχρεώσεις σε διεθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	6	2.835	6	2.835
	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>1/1-31/12/2018</u>	<u>1/1-31/12/2017</u>	<u>1/1-31/12/2018</u>	<u>1/1-31/12/2017</u>
Αμοιβές- Λοιπές Παροχές :				
Αμοιβές	(1.770)	(1.872)	(954)	(1.053)
Πρόβλεψη αποζημίωσης λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(55)	(45)	(55)	(11)
Σύνολο	(1.825)	(1.917)	(1.009)	(1.064)

27. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Εντός του 2011 κατατέθηκαν από ανταγωνίστριες εταιρείες ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αιτήσεις ακύρωσης εναντίον αδειών παραγωγής που χορηγήθηκαν από την ΡΑΕ στην 100% θυγατρική εταιρεία R.F. ENERGY ΟΜΑΛΙΕΣ Α.Ε. η οποία έχει ασκήσει παρεμβάσεις προς απόρριψη αυτών των αιτήσεων ακύρωσης. Οι αιτήσεις ακύρωσης αποσύρθηκαν οριστικά εντός του α' εξαμήνου του 2018 εκ μέρους των ανταγωνιστριών εταιρειών.

28. Δεσμεύσεις

28.1 Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος δεν έχει ανεκτέλεστα υπόλοιπα συμβάσεων με προμηθευτές του την 31 Δεκεμβρίου 2018. Οι μελλοντικές καταβολές από συμβάσεις για ενοικιάσεις κτιρίων μέχρι το έτος 2030 αναμένεται να ανέλθουν σε € 26.765 και 26.211 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα. Οι μελλοντικές καταβολές από συμβάσεις για ενοικιάσεις αυτοκινήτων μέχρι το έτος 2022 αναμένεται να ανέλθουν για τον Όμιλο σε € 244 και την Εταιρεία σε € 229. Επίσης οι μελλοντικές συμβάσεις για ενοικίαση χώρων για εγκατάσταση Αιολικών πάρκων μέχρι το έτος 2020 (με δικαίωμα επέκτασης επ' αόριστον) αναμένεται να ανέλθουν για τον Όμιλο σε € 3.272.

Αναλυτικά οι μελλοντικές καταβολές για ενοικιάσεις κτιρίων και αυτοκινήτων και χώρων για εγκατάσταση Αιολικών πάρκων έχει ως εξής :

Όμιλος	< 1 έτος	από 1 έτος μέχρι 2 έτη	από 2 έτος μέχρι 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο 2018 και μετά
Μελλοντικές συμβάσεις για					
- ενοικιάσεις κτιρίων	3.389	2.507	7.009	13.860	26.765
- ενοικιάσεις αυτοκινήτων	113	87	44	-	244
- ενοικιάσεις χώρων για εγκατάσταση Αιολικών πάρκων	13	13	43	3.203	3.272
Σύνολο	3.515	2.607	7.096	17.063	30.281

Εταιρεία	< 1 έτος	από 1 έτος μέχρι 2 έτη	από 2 έτος μέχρι 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο 2018 και μετά
Μελλοντικές συμβάσεις για					
- ενοικιάσεις κτιρίων	3.168	2.396	6.787	13.860	26.211
- ενοικιάσεις αυτοκινήτων	103	82	44	-	229
Σύνολο	3.271	2.478	6.831	13.860	26.440

28.2 Δοθείσες εγγυήσεις και εμπράγματα βάρη

Για την κάλυψη του ομολογιακού δανείου ύψους € 40.980 που έλαβε η Εταιρεία την 9/3/2018, ενεχυρίασε αποθέματα ύψους € 10.000 καθώς και το 50% των μετοχών της θυγατρικής εταιρείας R.F. ENERGY A.E. που η ίδια κατέχει.

Την 06/12/2018 πραγματοποιήθηκε συμβατική πληρωμή δόσης 801χιλ.€, στην εταιρεία ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΔΕΡΕΣ ΑΕ και κατόπιν αποπληρώθηκε το υπόλοιπο του δανείου ύψους 3.631 χιλ.€ , με χρήση διαθεσίμων ύψους 3.005 χιλ.€ από τις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου . Επίσης, την 28/09/2018 πραγματοποιήθηκε συμβατική πληρωμή δόσης 225χιλ.€, στην

εταιρεία ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε και στην συνέχεια αποπληρώθηκε το υπόλοιπο του δανείου ύψους 1.037 χιλ.€ στην Γερμανία με χρήση των δεσμευμένων κεφαλαίων για την εξυπηρέτηση του δανείου.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω ενεργειών, δεν υφίστανται πλέον εμπράγματα βάρη επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της κατά 100% θυγατρικής εταιρείας ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε., ενώ η μητρική εταιρεία R.F. ENERGY Α.Ε., την 31/12/2018, εγγυάται πλέον μόνο εγγυητικές επιστολές που παραχωρήθηκαν υπέρ θυγατρικής εταιρείας ποσού € 2.062. Για την εγγύηση των εγγυητικών επιστολών έχει δεσμευτεί από την τράπεζα κατάθεση της εταιρείας ποσού € 515. Επίσης, ως εξασφάλιση για την έκδοση των εν λόγω εγγυητικών επιστολών έχει συσταθεί ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής εταιρείας RF ENERGY ΟΜΑΛΙΕΣ ΑΕ και επί κατάθεσης που διατηρεί η Εταιρεία.

Πέραν των ανωτέρω ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Το ύψος των εκδοθέντων εγγυητικών επιστολών σε τράπεζες την 31/12/2018 ανερχόταν σε € 7.844 (31/12/2017 : € 9.493).

29. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Την 4/1/2019 ολοκληρώθηκε η από 7/9/2018 συμφωνία με τη FUJITSU GENERAL LIMITED για τη μεταβίβαση του 51% των μετοχών της θυγατρικής εταιρείας στην Ιταλία F.G. EUROPE ITALIA S.p.A. Το τίμημα που καταβλήθηκε ανέρχεται σε €10.000, έναντι κόστους της εν λόγω συμμετοχής (του 51%), ποσού € 715.

Πέραν των ανωτέρω αναφερθέντων γεγονότων, μέχρι και σήμερα δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τα οποία θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων.

Οι ανωτέρω Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της F.G. EUROPE A.E. την 22 Μαρτίου 2019 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.fgeurope.gr>.

Γλυφάδα, 22 Μαρτίου 2019

**Ο Πρόεδρος του
Διοικητικού
Συμβουλίου**

**Ο Διευθύνων
Σύμβουλος**

**Ο Οικονομικός
Διευθυντής**

**Ο Προϊστάμενος
Λογιστηρίου**

**Γεώργιος Φειδάκης
ΑΔΤ Ν 000657**

**Ιωάννης
Παντούσης
ΑΔΤ Ξ 168490**

**Αθανάσιος
Χαρμπής
ΑΜ ΟΕΕ 0002386**

**Αναστάσιος
Βασιλογιαννακόπουλος
ΑΜ ΟΕΕ 0002386**

Πληροφορίες άρθρου 10 ν. 3401/2005

Οι παρακάτω Ανακοινώσεις/Γνωστοποιήσεις έχουν σταλεί στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών και βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Χ.Α. όπως επίσης και στην ιστοσελίδα της Εταιρείας μας <http://www.fgeurope.gr>

Ημερομηνία	Πληροφορία
28/09/18	Ανακοίνωση περί σχολιασμού οικονομικών καταστάσεων / εκθέσεων
13/09/18	Ανακοίνωση άλλων σημαντικών γεγονότων
31/07/18	Ανακοίνωση για τις αποφάσεις Γενικής Συνέλευσης
09/07/18	Ανακοίνωση για την προαναγγελία Γενικής Συνέλευσης
06/07/18	Ανακοίνωση για την προαναγγελία Γενικής Συνέλευσης
06/07/18	Ανακοίνωση Οικονομικού Ημερολογίου
20/06/18	Ανακοίνωση για την προαναγγελία Γενικής Συνέλευσης
19/06/18	Ανακοίνωση για την προαναγγελία Γενικής Συνέλευσης
30/04/18	Ανακοίνωση περί σχολιασμού οικονομικών καταστάσεων / εκθέσεων
30/04/18	Ανακοίνωση Οικονομικού Ημερολογίου

Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Απόφαση 7/448/2007 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς η Εταιρεία γνωστοποιεί ότι οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι Εκθέσεις Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή καθώς και οι Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της F.G. EUROPE A.E. έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.fgeurope.gr>.

Στην ίδια ηλεκτρονική διεύθυνση θα αναρτηθούν και οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι Εκθέσεις Ελέγχων των Ορκωτών Ελεγκτών καθώς και οι Εκθέσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

F.G EUROPE
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ
ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ 125776001000 (ΑΡ.Μ.Α.Ε. 13413/06/Β/86/11)
Δήμος Γλυφάδας, Λ. Βουλαγμένης 128, Τ.Κ. 166 74

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ από 1 Ιανουαρίου 2018 έως 31 Δεκεμβρίου 2018

(Δημοσιευμένα βάσει του κ.ν.2190, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της F.G. EUROPE A.E. (Εκδότης) και του Ομίλου της. Συνιστάται επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιοδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον εκδότη, να ανατρέξει στην διεύθυνση διαδικτύου του εκδότη, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση επισκόπησης του νόμιμου ελεγκτή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €			
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	41.966	47.214	473	588
Επενδύσεις σε ακίνητα	232	236	232	236
Άλλα Περιουσιακά στοιχεία	6.159	6.441	4	3
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	15.909	14.794	43.612	47.706
Αποθέματα	44.643	39.864	42.259	38.109
Απαιτήσεις από πελάτες	33.658	37.952	32.132	31.386
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	2.601	5.351	1.294	2.603
Στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	7.140	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	152.308	151.852	120.006	118.631
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικά Κεφάλαια	15.840	15.840	15.840	15.840
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	(1.541)	1.540	11.816	14.520
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων / ιδιοκτητών μητρικής (α)	14.299	17.380	27.656	30.360
Δικαιώματα Μεισιωφίας (β)	16.311	21.580	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	30.610	38.940	27.656	30.360
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	52.795	49.581	51.102	42.353
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	20.497	21.584	576	648
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	15.282	20.459	14.708	18.168
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	26.509	21.288	25.964	27.102
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	115.083	112.912	92.350	88.271
Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση	6.615	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (θ)=(γ)+(δ)	152.308	151.852	120.006	118.631

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κόστος εργασιών	69.462	23.968	93.430	73.177
Μικτά κέρδη / (ζημιές)	22.076	3.788	25.964	20.659
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων	5.620	203	5.823	4.220
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	1.666	188	1.854	186
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)	440	108	548	8
Κατανεμημένοι σε:				
- Ιδιοκτήτες μητρικής	152	108	260	(996)
- Δικαιώματα μειοψηφίας	288	-	288	888
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	(240)	-	(240)	(513)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)	200	108	308	8
Κατανεμημένοι σε:				
- Ιδιοκτήτες μητρικής	51	108	159	(1.300)
- Δικαιώματα μειοψηφίας	149	-	149	679
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	0,0029	0,0020	0,0049	(0,0189)
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε €)	-	-	-	-
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποβέσεων	9.336	257	9.593	7.936
			125	8.061
			4.448	1.267

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσεως (01.01.2018 & 01.01.2017 αντίστοιχα)	35.645	39.554	27.064	31.988
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες)	308	(613)	592	(1.628)
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου	(6)	-	-	-
Αύξηση / (μείωση) ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές	(5.337)	-	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσεως (31.12.2018 & 31.12.2017 αντίστοιχα)	30.610	38.941	27.656	30.360

- ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €)**
- 1) Οι εταιρίες του Ομίλου με τις αντίστοιχες διευθύνσεις τους, τα ποσοστά με τα οποία ο Όμιλος συμμετέχει στο μετοχικό τους κεφάλαιο, καθώς και η μέθοδος ενσωμάτωσής τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, της περιόδου 1/1-31/12/2018 παρατίθενται αναλυτικά στην σημείωση (1) των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.
 - 2) Κατά την 31/12/2018 τα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της θυγατρικής FG EUROPE ITALIA S.p.A. ταξινομήθηκαν ως μια ομάδα διδόμενης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5 για τα κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού (Σημείωση 6).
 - 3) Δεν υπάρχουν εταιρίες που ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για πρώτη φορά την τρέχουσα περίοδο ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί την αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης. Δεν υπάρχουν εταιρίες που δεν ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την τρέχουσα περίοδο ενώ είχαν ενσωματωθεί την αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης. Δεν υπάρχουν εταιρίες που δεν περιλαμβάνονται στην ενοποίηση και δεν έχει επιδείξει αλλαγή στην μέθοδο ενσωμάτωσής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.
 - 4) Τα "Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους" αφορούν συνολική ζημία του Ομίλου ποσού € 240 και της Εταιρείας κέρδους ποσού € 71. Τα εν λόγω αποτελέσματα προκύπτουν από: α) ζημία του Ομίλου ποσού € 315 από συναλλαγματικές διαφορές κατά την μετατροπή εμπολεμισίων εξωτερικού και β) κέρδος από την επανεκτίμηση «Υποχρεώσεων παροχών προσωπικού» ποσού € 75 και € 71 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα.
 - 5) Την 31/12/2018 δεν κατανέμονται ιδίως μετοχές της Εταιρείας ούτε από την ίδια ούτε από τις θυγατρικές της.
 - 6) Δεν υπάρχουν επιδίδες ή υπό διαπίστωση διαφορές καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαπληκτικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου.
 - 7) Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιρειών δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για ορισμένες χρήσεις, με συνέπεια να υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσοφισμένων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και οριστικοποιηθούν. Το ποσό της πρόβλεψης που έχει σχηματιστεί ο Όμιλος σε σχέση με το θέμα αυτό ανέρχεται σε € 54. Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της παρατίθενται αναλυτικά στην σημείωση (9) των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της περιόδου 1/1-31/12/2018.
 - 8) Στην Εταιρεία και στον Όμιλο δεν έχουν σχηματιστεί "Λοιπές προβλέψεις" έως την 31/12/2018.
 - 9) Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού την 31/12/2018 είναι : Όμιλος 145, Εταιρεία 94 άτομα .
την 31/12/2017 ήταν : Όμιλος 138, Εταιρεία 92 άτομα .
 - 10) Τα ποσά σε χιλ. € των πωλήσεων και αγοράς συμπεριλαμβανομένης της έναρξης τρέχουσας περιόδου και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων των εταιρειών του Ομίλου στη λήξη της τρέχουσας περιόδου, που έχουν προκύψει από συναλλαγές της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη όπως αυτός ορίζεται από το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής :

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
α) Έσοδα	-	24.982
β) Έξοδα	3.274	3.826
γ) Απαιτήσεις	576	17.223
δ) Υποχρεώσεις	3.429	10.472
ε) Συναλλαγές και ομοίως διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	1.825	1.009
στ) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	9.235	9.235
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	6	6

11) Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μαγενεότερα της 31ης Δεκεμβρίου 2018 τα οποία θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν το κενό των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων όπως απαιτείται από το ΔΛΠ 10, πέραν αυτών που αναφέρονται στην σημείωση (29) των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1-1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Έμμεση μέθοδος				
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη / Ζημιές προ φόρων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	1.666	185	1.035	(2.180)
Κέρδη / Ζημιές προ φόρων (διακοπείσες δραστηριότητες)	188	64	-	-
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	3.770	3.763	145	151
Προβλέψεις	1.150	588	906	387
Συναλλαγματικές διαφορές	(273)	(7)	(105)	138
Αποτελέσματα έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές επενδυτικής δραστηριότητας	2.074	(12)	2.090	5
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	4.172	4.098	3.455	3.366
Πλέον / μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(8.183)	(2.724)	(6.702)	(1.933)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(630)	(4.095)	(1.033)	(7.102)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	3.076	4.777	(141)	12.739
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(4.612)	(4.066)	(4.042)	(3.486)
Καταβεβλημένα φόροι	(81)	(1)	(2)	(1)
Λειτουργικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	(354)	(414)	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	1.963	2.136	(4.394)	2.084
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	(2.000)	-	(2.000)	(644)
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(72)	(116)	(48)	(26)
Πωλήσεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	33	2	33	2
Τόκοι εισπραχθέντες	18	31	2	14
Επενδυτικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	(8)	(8)	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(2.075)	(91)	(2.013)	(654)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπραχές από εκδόθηκαν / αναληφθέντα δάνεια	9.980	6.515	9.980	5.757
Εξοφλήσεις δανείων	(12.220)	(13.132)	(4.881)	(10.901)
Έξοδα ανάληψης κεφαλαίου	(7)	-	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(2.247)	(6.617)	5.099	(5.144)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσεως (α) + (β) + (γ)	(2.359)	(4.572)	(1.308)	(3.714)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1)	-	(1)	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσεως	4.961	9.923	2.603	6.317
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσεως	2.601	5.351	1.294	2.603

ΓΛΥΦΑΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
--------------------	-----------------------	--------------------------	----------------------------

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΕΙΔΑΚΗΣ ΑΔΤ ΑΚ 723945	ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΟΥΣΗΣ ΑΔΤ Ξ 168490	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΑΡΜΠΗΣ ΑΜ ΟΕΕ 0002386	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΑΣΙΛΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΜ ΟΕΕ 0120719
------------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	---